

— Grau
en **Llengües
Aplicades**

— Grau
en **Traducció
i Interpretació**

Treball de Fi de Grau

**Prensa local i evolució
del model de llengua:
el cas de *Ressò*
(Santa Coloma de Farners)**

**Proposta de guia d'estil
per a *Ressò***

Paula Amat i Ceña

Tutora: Elisenda Bernal

Curs 2022-2023

**Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona**

Facultat
de Traducció i Ciències
del Llenguatge

Agraïments

A l'Elisenda Bernal, la tutora d'aquest treball, per guiar-me i aconsellar-me des del principi fins al final i per fer-ho tot tan àgil.

A en Francesc Solà, coordinador editorial de *Ressò*, a en Josep Maria Puig, exmembre de l'equip de redacció, i especialment a l'Albert Puig, director de la revista, per estar sempre a la meva disposició i per aportar tant a aquest treball.

Resum

En un segle, la llengua catalana, juntament amb la societat catalana, ha passat per molts canvis que s'han vist reflectits en la premsa generalista, però també en la local. Així, el primer vessant d'aquest treball es proposa analitzar com ha evolucionat el model de llengua de la revista d'àmbit local *Ressò*, de Santa Coloma de Farners, des que es va crear. Com molts mitjans de comunicació locals, no disposa de gaires recursos, fet que incideix en la seva qualitat lingüística. Per això, el segon vessant d'aquest treball té l'objectiu de detectar les mancances lingüístiques que s'hi observen i redactar una guia d'estil personalitzada per millorar-ne la llengua.

Per fer-ho, es presenta una revisió històrica de la premsa local i el seu paper quant a la normalització del català durant el segle XX; així mateix, també s'han dut a terme entrevistes a membres i exmembres de l'equip de redacció de *Ressò* per determinar les necessitats que sorgeixen en l'edició. Aquestes entrevistes confirmen que una guia d'estil és l'eina que els cal per millorar la correcció i la qualitat lingüístiques de la publicació. Per establir els punts principals que ha d'incloure la guia, s'ha fet una anàlisi de números de la revista de diverses èpoques (1968, 1978, 1988, 1998 i el període del 2018 al 2023) tenint en compte principalment l'ortografia, el lèxic, la morfosintaxi i les convencions i que ha servit per detectar aspectes lingüístics que han canviat, aparegut o desaparegut de les pàgines de *Ressò* al llarg de la seva història. També s'han analitzat, però, els números més recents, del 2018 al 2023, per identificar quines són les necessitats actuals que afecten la qualitat global de la revista, ja siguin incorreccions, asistematicitats o bé aspectes millorables, a partir dels quals s'ha redactat la guia d'estil, que té especialment en compte el context de publicació.

Es mostra, doncs, que la llengua de *Ressò* ha evolucionat per motius socials, tecnològics, polítics, ideològics, de normativa, etc. que no sempre tenen una explicació clara, més enllà de la traça a l'hora d'escriure dels col·laboradors de la revista. En aquest sentit, l'eina que es presenta s'adreça tant als redactors habituals com als col·laboradors puntuals, amb coneixements diversos de llengua i informàtica, i amb recursos oberts per contribuir a l'autosuficiència de la revista.

Paraules clau: premsa local, model de llengua, guia d'estil, correcció i qualitat lingüístiques, *Ressò*

Resumen

En un siglo, la lengua catalana, junto con la sociedad catalana, ha pasado por muchos cambios que se han visto reflejados en la prensa generalista, pero también en la local. Por eso, la primera parte de este trabajo se propone analizar cómo ha evolucionado el modelo de lengua de la revista local *Ressò*, de Santa Coloma de Farnes, desde su creación. Como muchos medios de comunicación locales, dispone de pocos recursos, lo que incide en su calidad lingüística. Por este motivo, la segunda parte de este trabajo tiene el objetivo de detectar las carencias que se observan en la revista y redactar una guía de estilo personalizada para mejorar su lengua.

Para hacerlo, se presenta una revisión histórica de la prensa local y su papel en cuanto a la normalización del catalán durante el siglo XX; asimismo, también se han llevado a cabo entrevistas a miembros y exmiembros del equipo de redacción de *Ressò* para determinar las necesidades que surgen en su edición. Estas entrevistas confirman que una guía de estilo es la herramienta que les hace falta para mejorar la calidad lingüística de la publicación. Para establecer los puntos principales que tiene que incluir la guía se ha hecho un análisis de números de la revista de diferentes épocas (1968, 1978, 1988, 1998 y el período del 2018 al 2023) teniendo en cuenta principalmente la ortografía, el léxico, la morfosintaxis y las convenciones y que ha servido para detectar aspectos lingüísticos que han cambiado, aparecido o desaparecido de las páginas de *Ressò* a lo largo de su historia. No obstante, también se han analizado los números más recientes, del 2018 al 2023, para identificar qué necesidades actuales afectan a la calidad global de la revista, ya sean incorrecciones, asistematicidades o aspectos mejorables, a partir de los que se ha redactado la guía de estilo, que tiene especialmente en cuenta su contexto de publicación.

Así, se muestra que la lengua de *Ressò* ha evolucionado por motivos sociales, tecnológicos, políticos, ideológicos, de normativa, etc. que no siempre tienen una explicación clara, más allá de la habilidad que tienen los colaboradores de la revista escribiendo. En este sentido, la herramienta que se presenta se dirige tanto a los redactores habituales como a los colaboradores puntuales, con conocimientos diferentes de lengua e informática, y con recursos abiertos para contribuir a la autosuficiencia de la revista.

Palabras clave: prensa local, modelo de lengua, guía de estilo, corrección y calidad lingüísticas, *Ressò*

Abstract

In a century, the Catalan language, along with the Catalan society, has undergone several changes that have been reflected in the general media, but also in the local press. Therefore, the first part of this thesis aims to analyse how the language model of the local magazine *Ressò*, from Santa Coloma de Farners (Girona), has changed since its creation. Like many other local media, *Ressò* lacks resources, which affects its linguistic quality. For this reason, the second part of this article aims to detect the weaknesses in the shortcomings observed in the magazine and to write a customized style guide to improve its language.

To do so, a historical review of the local press and its role in terms of the standardization of Catalan during the XX century is presented; likewise, interviews of members and former members of the *Ressò* editorial team have been carried out to determine the needs that arise in its edition. These interviews confirm that a style guide is the tool the team needs to improve linguistic quality of the magazine. In order to establish the main points that the guide needs to include, an analysis of issues of the magazine from different periods (1968, 1978, 1988, 1998 and the frame between 2018 and 2023) was carried out, taking into account mainly spelling, lexicon, morphosyntax and conventions, which has been used to detect linguistic aspects that have changed, appeared or disappeared from the pages of *Ressò* throughout its history. Nevertheless, the most recent issues, from 2018 to 2023, have also been analysed to identify which current needs affect the overall quality of the magazine, whether they are incorrectness, asistematicities or aspects that could be improved, from which the style guide has been drafted especially considering its publication context.

Thus, it is shown that the language of *Ressò* has evolved due to social, technological, political, ideological, and normative reasons, among others, that do not always have a clear explanation other than the writing skills of the magazine's collaborators. In this sense, the tool that is presented is aimed at both regular editors and occasional contributors, with different language and computer skills, and with open resources that contribute to the self-sufficiency of the magazine.

Key words: local press, language model, style guide, linguistic correction and quality, *Ressò*

Índex

1. Introducció	1
1.1. Justificació de l'interès	1
1.2. Objectius	1
2. Metodologia i estructura	2
3. El català als mitjans de comunicació durant el segle XX	3
4. Contextualització històrica de la revista	6
5. Justificació i definició del corpus	11
6. Anàlisi de l'evolució de la llengua a <i>Ressò</i>	14
6.1. Ortografia	14
6.2. Morfosintaxi	18
6.3. Lèxic	22
6.4. Convencions	33
6.4.1. Tipus de lletra	33
6.4.2. Puntuació	38
6.4.3. Sigles	39
6.4.4. Majúscules i minúscules	39
6.4.5. Numerals	40
7. Anàlisi per a la guia d'estil	42
7.1. Ortografia	42
7.2. Morfosintaxi	43
7.3. Lèxic	48
7.4. Convencions	51
8. Guia d'estil	57
9. Conclusions	84
10. Referències bibliogràfiques	87
11. Annexos	90
11.1 Transcripció de les entrevistes	90
11.1.1. Entrevista a Albert Puig Cantalozella, director de <i>Ressò</i>	90
11.1.2. Entrevista a Josep Maria Puig, exmembre de <i>Ressò</i>	97
11.2. Accés als números de <i>Ressò</i>	99
11.3. Taules completes	100
11.3.1 Evolució de la llengua a <i>Ressò</i>	100
11.3.2 Números actuals per a la guia d'estil	119

Índex de taules

Taula 1. Relació de números de <i>Ressò</i> analitzats en aquest treball	12
Taula 2. Exemples de l'accentuació o manca d'accentuació de majúscules a <i>Ressò</i>	16
Taula 3. Exemples d'ela geminada a <i>Ressò</i>	16
Taula 4. Exemples d'accents diacrítics a <i>Ressò</i>	17
Taula 5. Exemples d'ús de la primera persona en editorials de <i>Ressò</i>	18
Taula 6. Exemples d'ús de la tercera persona i l'impersonal en articles a <i>Ressò</i>	18
Taula 7. Exemples d'ús de la segona persona en entrevistes a <i>Ressò</i>	19
Taula 8. Exemples d'ús de la primera i tercera persona per part de les entitats a <i>Ressò</i>	20
Taula 9. Exemples de desdoblaments de gènere a <i>Ressò</i>	20
Taula 10. Exemples de mots genèrics a <i>Ressò</i>	21
Taula 11. Exemples d'ús del femení genèric a <i>Ressò</i>	21
Taula 12. Exemples d'ús del passat simple a <i>Ressò</i>	22
Taula 13. Relació de quan apareixen als números de <i>Ressò</i> alguns mots arcaics	23
Taula 14. Recomanacions sobre <i>quelcom</i> de diverses fonts de consulta	24
Taula 15. Recomanacions sobre <i>hom</i> de diverses fonts de consulta	24
Taula 16. Recomanacions sobre <i>esser</i> o <i>ésser</i> de diverses fonts de consulta	25
Taula 17. Recomanacions sobre <i>llur</i> de diverses fonts de consulta	25
Taula 18. Recomanacions sobre <i>puix</i> i <i>puix que</i> de diverses fonts de consulta	26
Taula 19. Recomanacions sobre <i>car</i> de diverses fonts de consulta	26
Taula 20. Recomanacions sobre <i>àdhuc</i> de diverses fonts de consulta	27
Taula 21. Exemples de com s'escriu <i>Farners</i> a <i>Ressò</i>	28
Taula 22. Exemples de com s'escriu <i>Riudarenes</i> i <i>Maçanet</i> a <i>Ressò</i>	28
Taula 23. Exemples de com apareix el gentilici de Santa Coloma de Farners a <i>Ressò</i>	29
Taula 24. Exemples d'aparicions de <i>ciutat</i> i <i>poble</i> a <i>Ressò</i>	30
Taula 25. Exemples de manlleus a <i>Ressò</i>	31
Taula 26. Exemples de paraules prefixades del 1988 a <i>Ressò</i>	32
Taula 27. Exemples de paraules prefixades de l'actualitat a <i>Ressò</i>	33
Taula 28. Exemples d'ús metalingüístic a <i>Ressò</i>	34
Taula 29. Exemples de títols d'obres a <i>Ressò</i>	35
Taula 30. Exemple de maneres de marcar noms de publicacions a <i>Ressò</i>	36
Taula 31. Exemples de maneres de marcar citacions a <i>Ressò</i>	37
Taula 32. Exemples de maneres de marcar noms de marques i noms propis a <i>Ressò</i>	37
Taula 33. Exemples de dobles interrogants a <i>Ressò</i>	38
Taula 34. Exemples de sigles a <i>Ressò</i>	39
Taula 35. Exemples de càrrecs a <i>Ressò</i>	40
Taula 36. Exemples de majúscules emfatitzadores a <i>Ressò</i>	40
Taula 37. Exemples de números ordinals a <i>Ressò</i>	41
Taula 38. Exemples d'accents diacrítics a <i>Ressò</i>	42
Taula 39. Exemples de manca d'accents diacrítics a <i>Ressò</i>	42
Taula 40. Exemples d'incorreccions ortogràfiques a <i>Ressò</i>	43

Taula 41. Exemples d'ús del passat simple a <i>Ressò</i>	43
Taula 42. Exemples de complements directes que porten erròniament preposició a <i>Ressò</i>	44
Taula 43. Exemples d'ús de la preposició <i>en</i> i la contracció <i>al</i> seguits d'infinitiu a <i>Ressò</i>	44
Taula 44. Exemples de dequeïsmes a <i>Ressò</i>	44
Taula 45. Exemple de manca de canvi de preposició a <i>Ressò</i>	45
Taula 46. Exemples de combinacions incorrectes de pronoms relatius a <i>Ressò</i>	45
Taula 47. Exemples de mal ús del pronom <i>on</i> a <i>Ressò</i>	45
Taula 48. Exemples de mal ús del pronom <i>elles</i> a <i>Ressò</i>	46
Taula 49. Exemples de mal ús del pronom <i>es</i> a <i>Ressò</i>	46
Taula 50. Exemples d'ús innecessari dels determinants possessius a <i>Ressò</i>	46
Taula 51. Exemples de mal ús a <i>Ressò</i> de la combinació de preposicions <i>per a</i>	47
Taula 52. Exemples de mal ús de la preposició <i>per</i> a <i>Ressò</i>	47
Taula 53. Exemples de mal ús de <i>tan</i> i <i>tant</i> a <i>Ressò</i>	47
Taula 54. Exemples d'incorreccions sintàctiques a <i>Ressò</i>	47
Taula 55. Exemples d'escrits de les entitats en primera i tercera persona a <i>Ressò</i>	48
Taula 56. Exemples de mal ús del verb <i>demandar</i> a <i>Ressò</i>	48
Taula 57. Exemples de mal ús del verb <i>ésser</i> a <i>Ressò</i>	49
Taula 58. Exemple de mal ús del verb <i>estar</i> a <i>Ressò</i>	49
Taula 59. Exemple de bon ús del verb <i>estar</i> a <i>Ressò</i>	49
Taula 60. Exemples de mal ús de <i>major</i> a <i>Ressò</i>	49
Taula 61. Exemples de mal ús de la construcció <i>a nivell</i> a <i>Ressò</i>	50
Taula 62. Exemples de mal ús de la conjunció <i>doncs</i> a <i>Ressò</i>	50
Taula 63. Exemples de mal ús de la construcció <i>de nou</i> a <i>Ressò</i>	50
Taula 64. Exemples d'incorreccions lèxiques a <i>Ressò</i>	51
Taula 65. Exemples de mal ús de la coma a <i>Ressò</i>	51
Taula 66. Exemples de mala puntuació a <i>Ressò</i>	52
Taula 67. Exemples de mal ús dels tipus de guions a <i>Ressò</i>	52
Taula 68. Exemples de maneres no adequades de marcar títols d'obres a <i>Ressò</i>	53
Taula 69. Exemples de manca de marca al nom de publicacions a <i>Ressò</i>	53
Taula 70. Exemples de maneres no adequades de marcar citacions a <i>Ressò</i>	54
Taula 71. Exemples d'usos de la negreta a <i>Ressò</i>	54
Taula 72. Exemples d'incorreccions en l'ús de majúscules i minúscules a <i>Ressò</i>	55
Taula 73. Exemples de manca d'ús de la majúscula en àrees de regidories a <i>Ressò</i>	55
Taula 74. Exemples d'inconsistències en l'ús de majúscules i minúscules a <i>Ressò</i>	56
Taula 75. Exemple de cas en què caldria la versaleta a <i>Ressò</i>	56
Taula 76. Exemples d'inconsistències a l'hora d'escriure les hores en format digital a <i>Ressò</i>	57

Índex de taules de l'annex

Taula annex a. Relació de números de <i>Ressò</i> i enllaços per accedir-hi	99
Taula annex b. Exemple de l'accentuació o manca d'accentuació de majúscules a <i>Ressò</i>	100
Taula annex c. Exemples d'ela geminada a <i>Ressò</i>	100
Taula annex d. Exemples d'accents diacrítics a <i>Ressò</i>	101
Taula annex e. Exemples d'ús de la primera persona en editorials de <i>Ressò</i>	102
Taula annex f. Exemples d'ús de la tercera persona i l'impersonal en articles a <i>Ressò</i>	102
Taula annex g. Exemples d'ús de la segona persona en entrevistes a <i>Ressò</i>	103
Taula annex h. Exemples d'ús de la primera i tercera persona per part de les entitats a <i>Ressò</i>	104
Taula annex i. Exemples de desdoblaments de gènere a <i>Ressò</i>	105
Taula annex j. Exemples de mots genèrics a <i>Ressò</i>	106
Taula annex k. Exemples d'ús del femení genèric a <i>Ressò</i>	106
Taula annex l. Exemples d'ús del passat simple a <i>Ressò</i>	106
Taula annex m. Exemples d'ús de <i>quelcom</i> a <i>Ressò</i>	107
Taula annex n. Exemples d'ús de <i>hom</i> a <i>Ressò</i>	108
Taula annex o. Exemples d'ús d' <i>ésser</i> a <i>Ressò</i>	108
Taula annex p. Exemples d'ús de <i>llur</i> a <i>Ressò</i>	109
Taula annex q. Exemples d'ús de <i>puix, àdhuc, mes, emperò, car</i> i <i>nogensmenys</i> a <i>Ressò</i>	109
Taula annex r. Exemples de com s'escriu <i>Farners</i> a <i>Ressò</i>	110
Taula annex s. Exemples de com s'escriu <i>Riudarenes</i> i <i>Maçanet</i> a <i>Ressò</i>	110
Taula annex t. Exemples de maneres de dir el gentilici de Santa Coloma de Farners a <i>Ressò</i>	110
Taula annex u. Exemples d'aparicions de <i>ciutat</i> i <i>poble</i> a <i>Ressò</i>	111
Taula annex v. Exemples de manlleus a <i>Ressò</i>	112
Taula annex w. Exemples de paraules prefixades a <i>Ressò</i>	113
Taula annex x. Exemples d'ús metalingüístic a <i>Ressò</i>	113
Taula annex y. Exemples de títols d'obres a <i>Ressò</i>	113
Taula annex z. Exemple de maneres de marcar noms de publicacions a <i>Ressò</i>	115
Taula annex aa. Exemples de maneres de marcar citacions a <i>Ressò</i>	115
Taula annex bb. Exemples de maneres de marcar noms de marques i noms propis a <i>Ressò</i>	116
Taula annex cc. Exemples de dobles interrogants a <i>Ressò</i>	116
Taula annex dd. Exemples de sigles a <i>Ressò</i>	117
Taula annex ee. Exemples de càrrecs a <i>Ressò</i>	118
Taula annex ff. Exemples de majúscules emfatitzadores a <i>Ressò</i>	118
Taula annex gg. Exemples de números ordinals a <i>Ressò</i>	119
Taula annex hh. Exemples d'accents diacrítics a <i>Ressò</i>	119
Taula annex ii. Exemples d'incorreccions ortogràfiques a <i>Ressò</i>	120
Taula annex jj. Exemples d'ús del passat simple a <i>Ressò</i>	120
Taula annex kk. Exemples de complements directes que porten erròniament preposició a <i>Ressò</i>	121
Taula annex ll. Exemples d'ús de la preposició en i la contracció al seguits d'infinitiu a <i>Ressò</i>	122
Taula annex mm. Exemples de dequeïsmes a <i>Ressò</i>	122
Taula annex nn. Exemple de manca de canvi de preposició a <i>Ressò</i>	122
Taula annex oo. Exemples de combinacions incorrectes de pronoms relatius a <i>Ressò</i>	122

Taula annex pp. Exemples de mal ús del pronom on a <i>Ressò</i>	122
Taula annex qq. Exemples de mal ús del pronom elles a <i>Ressò</i>	123
Taula annex rr. Exemples de mal ús del pronom es a <i>Ressò</i>	124
Taula annex ss. Exemples d'ús innecessari dels determinants possessius a <i>Ressò</i>	124
Taula annex tt. Exemples de mal ús a <i>Ressò</i> de la combinació de preposicions <i>per a</i>	125
Taula annex uu. Exemples de mal ús de la preposició <i>per a</i> <i>Ressò</i>	126
Taula annex vv. Exemples de mal ús de <i>tan</i> i <i>tant</i> a <i>Ressò</i>	126
Taula annex ww. Exemples d'incorreccions sintàctiques a <i>Ressò</i>	127
Taula annex xx. Exemples d'escrits de les entitats en primera i tercera persona a <i>Ressò</i>	127
Taula annex yy. Exemples de mal ús del verb <i>demandar</i>	127
Taula annex zz. Exemples de mal ús del verb <i>ésser</i> a <i>Ressò</i>	127
Taula annex aaa. Exemple de mal ús del verb <i>estar</i> a <i>Ressò</i>	128
Taula annex bbb. Exemple de bon ús del verb <i>estar</i> a <i>Ressò</i>	128
Taula annex ccc. Exemples de mal ús de <i>major</i> a <i>Ressò</i>	128
Taula annex ddd. Exemples de mal ús de la construcció <i>a nivell</i> a <i>Ressò</i>	128
Taula annex eee. Exemples de mal ús de la conjunció <i>doncs</i> a <i>Ressò</i>	129
Taula annex fff. Exemples de mal ús de la construcció <i>de nou</i> a <i>Ressò</i>	129
Taula annex ggg. Exemples d'incorreccions lèxiques a <i>Ressò</i>	129
Taula annex hhh. Exemples de mal ús de la coma a <i>Ressò</i>	130
Taula annex iii. Exemples de mala puntuació a <i>Ressò</i>	130
Taula annex jjj. Exemples de mal ús dels tipus de guions a <i>Ressò</i>	130
Taula annex kkk. Exemples de maneres no adequades de marcar títols d'obres a <i>Ressò</i>	131
Taula annex ll. Exemples de manca de marca al nom de publicacions a <i>Ressò</i>	131
Taula annex mmm. Exemples de maneres no adequades de marcar citacions a <i>Ressò</i>	132
Taula annex nnn. Exemples d'usos de la negreta a <i>Ressò</i>	132
Taula annex ooo. Exemples d'incorreccions en l'ús de majúscules i minúscules a <i>Ressò</i>	133
Taula annex ppp. Exemples de manca d'ús de la majúscula en àrees de regidories a <i>Ressò</i>	133
Taula annex qqq. Exemples d'inconsistències en l'ús de majúscules i minúscules a <i>Ressò</i>	134
Taula annex rrr. Exemple de cas en què caldria la versaleta a <i>Ressò</i>	134
Taula annex sss. Exemples d'inconsistències a l'hora d'escriure les hores en format digital a <i>Ressò</i>	134

1. Introducció

Aquest treball de doble grau integrat recull dos vessants d'estudi de la mateixa publicació, la revista local *Ressò*. En primer lloc, el treball que correspon al grau de Llengües Aplicades és l'anàlisi de l'evolució de la llengua de la publicació al llarg dels seus cinquanta-cinc anys d'història. En segon lloc, el treball que correspon al grau de Traducció i Interpretació és la redacció d'una guia d'estil per a l'equip de la revista que també serveixi per als col·laboradors puntuals i entitats que escriuen a *Ressò* voluntàriament.

1.1. Justificació de l'interès

Els últims cinquanta anys, de la mateixa manera que la societat ha evolucionat, la llengua també ho ha fet, tal com s'ha plasmat en nombrosos estudis sobre la llengua dels mitjans (Marí, 2018 o Teodoro, 2019, entre d'altres). Per tant, es parteix del supòsit que la llengua dels mitjans locals també ho ha fet, i això es mostra a través d'una publicació local, la revista *Ressò* de Santa Coloma de Farners, que s'ha publicat mensualment de manera ininterrompuda des del 1968. El treball es proposa, doncs, analitzar l'evolució del model de llengua de la revista al llarg de les cinc dècades.

De la mateixa manera, la premsa és un dels agents principals de difusió de la llengua i de la norma, per la qual cosa en aquest treball també s'analitza la qualitat de la publicació. Precisament, quan s'ha donat una ullada als números més recents, s'han detectat diverses inconsistències, asistematicitats i incorreccions, que, en part, s'expliquen pel fet que no disposen d'una guia d'estil que orienti i ajudi a assegurar la cohesió estilística i la qualitat lingüística de la revista.

1.2. Objectius

Per dur a terme els dos vessants d'aquest treball mencionats a [§ 1](#), es plantegen uns objectius dobles. D'una banda, els objectius de l'anàlisi de l'evolució de la llengua de *Ressò* són entendre el context històric i sociocultural en el qual va néixer i desenvolupar-se la revista; exemplificar a partir d'aquesta publicació alguns aspectes rellevants en l'evolució del català durant els últims cinquanta-cinc anys; i, finalment, descriure i entendre com i per què ha evolucionat la llengua

a la revista per tenir prou context per, posteriorment, elaborar una guia d'estil útil. Així, aquesta part del treball se centra a descriure i analitzar el corpus.

D'altra banda, els objectius de l'anàlisi dels números actuals de la revista són conèixer i entendre les necessitats lingüístiques de *Ressò*; detectar les mancances que té la revista actualment pel que fa a llengua i estil; i, a partir d'aquesta anàlisi, elaborar una guia d'estil específica per a l'equip de redacció i els col·laboradors i entitats que hi escriuen. La guia d'estil ha de permetre, doncs, disposar d'una eina personalitzada per a les necessitats de la publicació amb la finalitat de dotar d'un recurs útil l'equip voluntari de la revista, i millorar-ne la qualitat lingüística a mitjà i llarg termini. Així, aquesta part del treball es basa, principalment, en una proposta de millora.

2. Metodologia i estructura

Aquest treball està dividit en diverses parts que separen un vessant d'estudi de l'altre. Aquestes parts són les dues anàlisis (v. [§ 6](#) i [§ 7](#)), la guia d'estil (v. [§ 8](#)) i les conclusions (v. [§ 9](#)). Abans, però, i en primer lloc, s'exposa la part prèvia a les anàlisis, que consta d'un resum dels fets més rellevants del segle XX pel que fa al català als mitjans de comunicació (v. [§ 3](#)). A continuació, es contextualitza històricament i socialment la revista *Ressò* i s'explica com és el seu funcionament —principalment a partir de les entrevistes semiestructurades realitzades a l'actual director de la revista i a un dels membres del primer equip de redacció— per tal d'entendre les necessitats lingüístiques i d'estil que tenen (v. [§ 4](#)). Seguidament, es definirà i justificarà el corpus d'aquest treball (v. [§ 5](#)).

En segon lloc, per a l'anàlisi de l'evolució de la llengua a *Ressò*, la metodologia que se segueix comença per crear un corpus format per diversos números de cada dècada. Un cop definit el corpus, s'ha fet un buidatge general d'aspectes d'interès per a l'anàlisi cronològica de la revista. Posteriorment, s'han marcat els aspectes lingüístics que s'han estudiat i, a partir d'aquí, s'han treballat els textos per observar com ha evolucionat la llengua en la revista. Aquesta anàlisi, que se centra principalment en l'ortografia, la morfosintaxi, el lèxic i les convencions, es presenta a través de taules amb una selecció d'exemples de cada aspecte.

Pel que fa a la proposta de guia d'estil, s'ha fet un estudi de detall d'algunes de les publicacions més recents de la revista —del 2018 al 2023— per detectar els problemes de llengua o aspectes

que cal millorar i que són recurrents o rellevants. Aquesta anàlisi també es presenta a través d'explicacions i de taules que contenen els exemples extrets del corpus. A partir d'aquesta anàlisi, s'ha elaborat una guia d'estil que s'adequa a les necessitats concretes de la revista. Seguidament, s'ha inclòs la guia d'estil elaborada a partir d'aquesta anàlisi.

Finalment, es presenten les conclusions extretes dels dos vessants d'aquest treball i s'inclouen les referències a la bibliografia utilitzada (v. [§ 10](#)). Als annexos, hi ha la transcripció de l'entrevista a Albert Puig, actual director de *Ressò* (v. [§ 11.1.1](#)); la transcripció de l'entrevista a Josep Maria Puig, membre del primer equip de redacció de *Ressò* (v. [§ 11.1.2](#)); l'accés a tots els números de la revista que s'han fet servir per a aquest treball (v. [§ 11.2](#)); i la base de dades completa (v. [§ 11.3](#)).

3. El català als mitjans de comunicació durant el segle XX

El català, de la mateixa manera que la societat catalana, va passar per molts canvis en menys de cent anys. Durant el segle XX, es va passar de presentar la primera gramàtica moderna (1918) a prohibir l'ús públic del català durant més de trenta anys (1939-1975). Els mitjans de comunicació, com a reflex de la societat, van viure el procés de primera mà. Vegem-ho en detall.

El 1913, l'Institut d'Estudis Catalans —d'ara endavant IEC— va publicar les *Normes ortogràfiques* i el 1918, la *Gramàtica catalana*. A partir d'aquestes dues dates, la normativa del català es va anar aplicant de manera progressiva als mitjans de comunicació de masses i en altres àmbits de la societat. Així, la gramàtica es va veure més reforçada el 1932, quan es va publicar el *Diccionari general de la llengua catalana* de Pompeu Fabra (Casals i Faura, 2020). Durant la Segona República, com relata la Societat Catalana de Comunicació (2002), el procés normalitzador del català ja estava molt avançat, però el final de la Guerra Civil i els primers anys del franquisme van interrompre aquest desenvolupament, ja que el 1939, a través de la força militar, es va prohibir el català en l'àmbit públic i va quedar reclòs en la vida privada.

Uns anys més tard, amb la fi de la Segona Guerra Mundial el 1945, hi va començar a haver una mica més de permissivitat amb el català i, d'aquesta manera, va anar tornant a poc a poc a la vida pública (Casals i Faura, 2020). Entre d'altres, el 17 de maig del 1945 es va emetre *Canigó* de Jacint Verdaguer en català a Ràdio Barcelona i, posteriorment, l'any 1959, va aparèixer la

publicació *Serra d'Or* —la primera revista en català després de la Guerra Civil espanyola—. Tot i això, la data clau va ser el 1966, quan amb la llei de premsa i impremta del ministre Manuel Fraga es va començar a fer camí cap a la llibertat de premsa i la recuperació de la llengua catalana en la vida pública.

En aquesta època, la premsa va guanyar importància al llibre, sobretot gràcies als promotors culturals de les comarques (Societat Catalana de Comunicació, 2002). Els textos en català a la premsa van augmentar gràcies a l'elevat nombre de publicacions locals i comarcals que existien, ja que en aquest període es comptaven 147 publicacions d'aquest tipus en el conjunt de Catalunya (Guillamet, 1968). Aquest fet va suposar que la premsa local i comarcal fos el sector més representatiu d'aquest període dins la premsa en català, atès que els mitjans locals i comarcals es van avançar en l'ús d'aquesta llengua als que estaven establerts a Barcelona, ja que en el període comprès entre el 1967 al 1979 publicaven gairebé tot el contingut en castellà.

El 1962 es va crear Edicions 62 i el 1976 va néixer el primer diari postfranquista íntegrament en català, *l'Avui*. Així, a partir d'aquesta època, els mitjans de comunicació es van trobar amb la necessitat de definir un model de llengua apte per a l'ús social però que alhora continués l'activitat normativitzadora de l'IEC que la dictadura havia interromput (Casals i Faura, 2010).

El canvi de dècada va arribar remogut, ja que l'any 1982 es va desencadenar la polèmica entre el català *heavy* i el català *light*, en la qual s'enfrontaven els partidaris d'un català respectuós amb la normativa però amb el qual l'audiència es pogués identificar —català *light*— i els que criticaven aquest model lingüístic renovador i advocaven per un model més estàtic —català *heavy*—. La disputa es va acabar l'any 1995 amb la publicació del *Diccionari de la llengua catalana* de l'IEC, que va actualitzar el lèxic i va acceptar molt termes nous, inclosos alguns castellanismes (Casals i Faura, 2010).

L'any 1983 es va aprovar al Parlament la Llei 7/1983, de 18 d'abril, de normalització lingüística a Catalunya, que propugnava per “emparar i fomentar l'ús del català per tots els ciutadans”, “donar efectivitat a l'ús social del català”, “normalitzar l'ús del català en tots els mitjans de comunicació social” i “assegurar l'extensió del coneixement del català” (article 1.2). Entre altres

conseqüències, arran d'aquesta llei es van començar a impartir classes en català a les escoles de manera oficial.

El mateix any va néixer Televisió de Catalunya, uns mesos després de la creació de Catalunya Ràdio. La cadena de televisió va adoptar els criteris proposats per la *Gramàtica catalana* (1918) i en part el lèxic actualitzat pel *Diccionari de la llengua catalana* (1995) per proposar el model lingüístic més adequat per a la televisió, ja que s'acostava a la llengua oral, respectava la normativa de l'IEC i utilitzava una varietat estàndard eminentment basada en el català central. La llengua que feia servir el canal, però, s'adaptava a la temàtica de cada secció, ja que no es feia servir el mateix registre, to ni lèxic en la secció de política que en la d'esports o en la de meteorologia. Aquest model va contribuir a la difusió de paraules patrimonials genuïnes que esquivaven els equivalents castellans, com *calamarsada*, *orsai* o locucions com *a la quinta forca* (Casals i Faura, 2010), a més d'altres mots que van funcionar especialment bé i que la població va adaptar de seguida, com *bústia*, *vorera* i *farmaciola*.

Guillamet (1991) descriu el contrast entre la situació favorable de l'ús del català a les publicacions comarcals i locals i les dificultats amb què aquesta llengua es trobava per progressar a les de gran abast. Aquestes diferències es donaven principalment perquè la normalització del català a la premsa no era una prioritat per a la política ni per a l'opinió pública. Tot i això, el model de periodisme que s'estava desenvolupant a Catalunya després del franquisme va contribuir notablement al procés normalitzador de la llengua catalana com a llengua de comunicació, fet propiciat especialment pel paper de la petita i mitjana premsa local.

L'any 1998 es va aprovar la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, que substituïa la Llei de normalització lingüística de Catalunya, la Llei d'ús i ensenyament valencià del 1983 i la Llei de normalització lingüística de les Illes Balears (Amorós i Ferrando, 2005). Arran d'aquesta llei i l'extensió de l'ús d'internet, la Generalitat va tancar diversos acords amb empreses del sector informàtic que, des de llavors, han permès que tot i que el castellà sigui la llengua dominant a la xarxa a l'Estat espanyol, els usuaris puguin trobar en català programari, obres lexicogràfiques, cursos de llengua catalana i enciclopèdies, entre d'altres.

En l'actualitat, el català no només segueix més present que mai als mitjans de gran abast, sinó que les publicacions locals i comarcals no han perdut impuls i l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal (ACPC) compta amb 159 publicacions d'aquest tipus escrites en català entre diaris, revistes i mitjans digitals. Així, el lloc web d'aquesta associació (<<https://www.premsa.comarcal.cat/>>) destaca la importància de la premsa comarcal i local a Catalunya pel seu valor a l'hora de donar veu a esdeveniments de menys abast que els que es publiquen als mitjans generalistes i que, d'altra manera, passarien desapercebuts.

4. Contextualització històrica de la revista

Ressò és una associació sense ànim de lucre que edita la revista amb el mateix nom. Va néixer a Santa Coloma de Farners (Girona) l'any 1968 i forma part de l'ACPC. La revista es publica ininterrompudament des de l'agost del 1968 de manera mensual, tot i que en alguns moments se n'han fet edicions bimensuals o trimensuals. Per exemple, durant els anys 1998 i 1999 es va publicar un número cada dos mesos i, fins i tot, cada tres, en el cas del número de març, abril i maig del 1999.

La publicació, de caràcter local, va aparèixer en el context sociocultural d'auge de la premsa comarcal i local, i de recuperació progressiva del català. Els creadors de la revista van ser un grup de joves amb voluntat d'expressar les seves idees i inquietuds i de fer una revista per al poble. Aquest primer equip de redacció estava format per uns deu joves de la localitat gironina sota la direcció de l'empresari i activista cultural Joaquim Trias i Mas, que va estar al capdavant de la publicació durant vint-i-cinc anys. En aquesta primera època, la publicació no només parlava sobre Santa Coloma de Farners, sinó també sobre la resta de la comarca i sovint sobre temes més generals de l'actualitat catalana.

Atès el context sociopolític en què va néixer *Ressò*, en temps de dictadura, per poder esquivar les restriccions imposades pel franquisme i publicar la revista en català va caldre el suport de l'Església. Concretament, van comptar amb el suport del vicari, Joaquim Domingo, i dels capellans joves del poble. Així, la revista es va començar a publicar com "la revista rural d'Acció Catòlica", i el grup que l'editava s'anomenava Joventut Rural d'Acció Catòlica.

Tot i això, com relata Josep Maria Puig, membre del primer equip de redacció de la publicació, la revista sovint era criticada per parlar de temes transgressors com l'avortament tot i publicar-se sota l'empara de l'Església. En alguna ocasió, no van poder evitar la censura i, per exemple, el 1973, com explica l'exposició *Ressò 50 anys* (2018), es va imposar a la revista una multa de 10.000 pessetes per “extralimitación del objeto informativo inscrito en el Registro [...] que es el siguiente: ‘Iluminar la problemática de la juventud y del mundo actual con la doctrina del Concilio Vaticano II’”.

Els primers números de la revista contenien textos tant en català com en castellà, però poc després el contingut es va començar a publicar íntegrament en català, amb comptades excepcions. Com que els redactors havien estudiat durant la dictadura i, per tant, en castellà, aquest primer equip de *Ressò* va haver de trobar la manera d'aprendre català per poder-hi escriure. Tal com explica Josep Maria Puig, al principi van contactar amb un professor de català del poble veí d'Anglès perquè els fes classes de manera clandestina i gratuïta en una autoescola. Tot i això, la impremta era qui corregia la revista abans d'imprimir-la, ja que els treballadors havien estudiat abans de la dictadura i sí que sabien escriure en català. En aquest sentit, Puig destaca la importància de les impremtes i els retolistes en la normalització del català durant la transició. Més tard, una redactora de l'equip va fer un curs de català a Òmnium Cultural i durant uns anys va assumir la responsabilitat de la correcció de la revista.

Durant els anys vuitanta, la publicació va perdre el lligam amb Acció Catòlica i es va formar com a associació independent. El 1993 la majoria de l'equip de la revista va passar el relleu a un grup de joves, que van iniciar una nova etapa en la publicació, en la qual van voler fer que la publicació fos més popular i menys humanista, donant més importància a tot allò que passava al poble i deixant en segon pla els articles de caràcter acadèmic.

Gairebé quinze anys més tard, el 2007, arran de la situació de crisi en què es trobava la revista que va fer plantejar a l'equip dissoldre's, la direcció va marcar un punt d'inflexió i va canviar el funcionament de la publicació. Es va passar del voluntariat a la semiprofessionalització, en què, d'una banda, es va crear l'Associació Grup Farners Editors i, d'altra banda, es va contractar de manera remunerada un coordinador editorial —Francesc Solà—, un maquetista —Albert

Alberca—, i un fotògraf —David Güell—. Amb aquest canvi, es va voler garantir el rigor i l'atractiu de la revista tant per als anunciants com per als lectors, a més de tornar al format mensual i d'augmentar-ne el nombre de pàgines.

L'equip de redacció de la revista, com a publicació que es nodreix del voluntariat, ha passat per molts canvis, etapes i modificacions tant en el contingut com en l'estètica. Segons Josep Maria Puig, en un principi tenia un estil més juvenil, després va passar per una època d'intel·lectualisme, fins a arribar al caràcter més popular actual. L'actual director de la revista, Albert Puig, indica que aquest caràcter és el motiu de l'èxit i la continuïtat de la publicació, perquè els lectors poden trobar el contingut més genèric a tot arreu, però el contingut sobre el poble, només a *Ressò*. Actualment, hi predominen els articles sobre història, actualitat, successos, esdeveniments, esports, cultura, etc., del poble.

Pel que fa a les seccions de la publicació, algunes de les que han passat per la revista són *Cartes al director*, *Escac al seny*, *Nostra ciutat*, *Finestral de la comarca*, *Art d'avui*, *Esports* i *D'aquí, d'allà i de tot arreu*. Amb el pas del temps i amb la intervenció dels diversos equips de redacció, les seccions han anat canviant. En l'actualitat, de les primeres edicions s'han mantingut les seccions *Escac al seny* i *Esports*. A banda d'aquestes, d'altres que han incorporat són *Un llibre a la motxilla*, *El racó dels pensadors* o *Tribuna oberta*.

En l'actualitat, el consell de redacció està format pels col·laboradors contractats i els voluntaris, que hi participen per gust o com a pràctica per als seus estudis. La redacció no es divideix en seccions, sinó que el coordinador editorial acostuma a redactar gran part del contingut i la resta hi fa les seves aportacions, ja que segons Albert Puig, l'equip passa per un moment flux arran de la pandèmia de la covid. Tot i això, una bona part del contingut de la revista prové tant de col·laboradors puntuals o habituals com d'entitats locals, club esportius, escoles o associacions culturals.

Ressò sovint rep crítiques sobre el contingut de la revista que el director atribueix a la falta de recursos, temps i personal, i cal remarcar que s'ha d'entendre la revista com una publicació local, que s'emet des d'una entitat sense ànim de lucre i que amb tots els ingressos només es cobreixen les despeses i s'imprimeix. El finançament de la publicació prové en percentatges

aproximadament iguals de tres fonts: els subscriptors i compradors, els anunciants, i les subvencions de l'Ajuntament de Santa Coloma de Farners i de la Generalitat de Catalunya. A més, la publicació només es pot obtenir de manera física a través d'una subscripció mensual o comprant-la en alguns comerços locals, com estancs o papereries, ja que per decisió de la direcció, i a causa del caràcter local i dels pocs recursos dels quals disposen, no preveuen fer cap mena d'edició digital.

A causa d'aquesta manca de temps i de recursos, la revista no compta amb una persona qualificada que s'encarregui de fer-ne la correcció d'estil i ortotipogràfica. El director sosté que només utilitzen el corrector de textos del seu programa d'edició i, si tenen consultes lingüístiques, fan servir els portals Enciclopedia.cat i Optimot.

Així, com indica l'actual director, es refien de la competència de català dels col·laboradors i si hi ha temps, ells mateixos hi donen una ullada, a banda de la revisió final de contingut, format i una mica de llengua que fa el director des de la mateixa impremta abans d'imprimir-la. D'aquesta manera, Albert Puig és conscient de les mancances lingüístiques de la revista, però admet que és difícil comptar amb un professional de la llengua que se n'encarregui, ja que sovint la versió final d'un número s'acaba segons abans d'imprimir-lo, i no hi ha temps perquè un lingüista hi intervingui. De fet, explica que un cop van enviar la versió final de *Resò* a una correctora que es va oferir per revisar-la, però va ser un dia al vespre i l'endemà al matí havia d'estar per imprimir-la, així que va ser materialment impossible.

L'equip de redacció té uns criteris establerts pel que fa al format de la revista. Tot i això, no els tenen per escrit, sinó que el coordinador editorial els aplica directament quan revisa els números. A banda d'aquests criteris interns, hi ha algunes pautes i recomanacions que donen als col·laboradors per intentar obtenir textos que encaixin dins la cohesió de la revista. Tanmateix, Albert Puig admet que s'ha d'anar molt amb compte amb aquestes pautes, ja que tothom qui escriu a la revista ho fa per amor a l'art i considera que, si se'ls posa gaires impediments o se'ls complica massa la feina, no hi voldran continuar escrivint. Per això, és imprescindible trobar un equilibri.

Atesa aquesta impossibilitat de comptar amb un professional de la llengua que corregeixi els números abans que arribin a la impremta i després d'analitzar detingudament les mancances lingüístiques de la revista [v. §7], es planteja que l'opció més adequada per millorar la qualitat de la llengua de la publicació és elaborar una guia d'estil, dirigida tant a l'equip de redactors com a les entitats i personalitats col·laboradores, adaptada a les característiques lingüístiques de la revista, tant pel que fa a la varietat dialectal del municipi —català central— com al registre —neutre—, que resolgui els aspectes que s'ha detectat que no es tenen clars i que estigui organitzada de manera que sigui de consulta molt fàcil. L'actual director de la publicació considera que una guia d'estil pot ser una eina molt útil per a tothom que escriu a la revista i sobretot per a entitats noves i persones que envien els seus primers textos a la revista, a més d'una eina per auditar-se externament. Apunta que els temes d'estil s'haurien de consensuar amb la direcció de la revista i que la part gràfica ja està definida i només s'hauria de posar per escrit.

S'ha de preveure, tanmateix, que els col·laboradors voluntaris puguin considerar que la guia és un obstacle i una dificultat afegida a l'hora d'escriure textos per a la revista. Per això, cal plantejar-la com un recurs que, arran del funcionament semiprofessional de la publicació, contribuirà al rigor i la credibilitat de *Ressò*, i que de la mateixa manera que tothom qui hi col·labora ho fa, a banda de per dir-hi la seva, per contribuir amb la revista, consultar la guia d'estil i intentar seguir-la és una altra manera més de contribuir a fer de *Ressò* una publicació de més qualitat. En aquest sentit, Ghose i Ipeirotis (2009: 8) apunten la importància de la bona ortografia i llengua en tota mena de productes comercials. En aquest estudi, analitzen comentaris que els consumidors havien deixat a Amazon amb l'objectiu d'observar com afecta la llengua en el comportament dels possibles compradors. Entre altres conclusions, van veure que en diversos productes les vendes augmentaven quan els comentaris tenien una “higher readability”, especialment en els casos en què no hi havia incorreccions lingüístiques. De la mateixa manera, Duncombe va exposar a *BBC News* (2011) que havia comprovat que un lloc web amb una falta d'ortografia rep la meitat de visites que el mateix web sense l'error. Així, afirma que l'ortografia és indispensable perquè un producte sigui creïble.

Per assolir la màxima exigència lingüística de la revista, a banda de la guia d'estil, caldria contractar un professional de la llengua que corregís la versió final de la revista i vetllés per l'aplicació dels criteris que s'hi estableixen. Atès que, actualment, per pressupost no es pot assumir el cost d'aquest encàrrec i perquè el temps de la dinàmica de publicació de cada número ja és molt ajustat, comptar amb aquest professional no és possible. Per això, l'objectiu de la guia d'estil és assegurar el màxim rigor lingüístic possible ateses les circumstàncies.

5. Justificació i definició del corpus

Pel que fa a la definició del corpus d'aquest treball, d'una banda, per a l'anàlisi de l'evolució de la llengua de la revista, s'han triat cinc anys diferents amb deu o vint anys de separació entre cadascun com a representació de cada època per la qual ha passat la revista. Per limitació d'espai i temps, no s'han pogut analitzar tots els números de cada any escollit, així que se n'han triat dos de cada, menys en un cas, que s'han analitzat sis números.

El primer any del qual s'analitzaran números és el 1968, ja que és quan es comença a publicar *Ressò*. Com s'ha indicat a [§3](#), la revista neix durant la dictadura franquista, però tot just després de la llei de premsa i impremta del 1966, fet pel qual, i en combinació amb el suport de l'Església, *Ressò* es pot publicar en català.

Els números del 1978 s'emmarquen en els primers anys de la transició espanyola i en un moment en què la premsa de masses es pot començar a publicar íntegrament en català. Per tant, es tracta d'un moment en què la llengua catalana viu una situació més favorable.

Pel que fa als números del 1988, es publiquen després del naixement de TV3, la llei de normalització lingüística i els inicis de la represa de l'escola en català. A més, els debats sobre el català estan a l'ordre del dia, ja que aquest any es troba en plena polèmica entre el català *light* i el català *heavy*.

Pels volts del 1998 es comença a estendre l'ús d'internet arran de la comercialització d'ordinadors més barats i potents (Facultat d'Informàtica de Barcelona, 2023). Per tant, de la mateixa manera que la societat es va veure afectada per aquest auge tecnològic, partim de la suposició que la llengua dels números del 1998 també.

Del període més actual de la revista s’han recollit números que van des de l’any 2018 fins al 2023, ja que el funcionament de l’equip de redacció és pràcticament el mateix: la revista està semiprofessionalitzada i els càrrecs més alts de l’equip de redacció s’han mantingut. Els números d’aquest període són interessants per comprovar l’impacte de les xarxes socials, la globalització i l’aplicació de les noves normes ortogràfiques en la llengua de la revista, a més de veure com és la situació actual de la llengua a *Ressò* per observar-ho tant des del vessant històric com crític. Per això, els números del 2018 fins al 2023 han format el corpus per a l’anàlisi de l’evolució de la llengua de la revista, però també per a la guia d’estil. Així, el corpus és parcialment compartit entre els dos treballs. A la taula 1 s’observa la relació de tots els números analitzats en aquest treball.

Taula 1. Relació de números de *Ressò* analitzats en aquest treball

any	mes
1968	setembre i desembre
1978	març i octubre
1988	maig i novembre
1998	març-abril i setembre-octubre
2018	març i juliol-agost
2019	maig
2020	desembre-gener
2021	octubre
2022	setembre
2023	març

Per als dos treballs s’ha elaborat una base de dades en què es recull el context, el tipus de convenció o de qüestió gramatical i la localització dins la revista. Tot i això, dins el cos d’aquest treball s’exposa una selecció d’exemples recollits en taules que provenen de números de les diferents èpoques analitzades de la publicació. En la majoria de casos s’ha inclòs un exemple de l’aspecte tractat de cada any —en el cas de l’anàlisi de l’evolució de la llengua— o bé, com a mínim, un o dos exemples en total —pel que fa a l’anàlisi per a la guia d’estil—. Els casos en què no ha estat així és perquè no s’han trobat prou exemples. A l’annex (§ 11.3), es pot

recuperar la base de dades completa amb els exemples que s'han recollit però que no s'han inclòs en el treball per limitacions d'espai.

A més, s'han detectat aspectes interessants tant pel que fa a l'evolució històrica de la llengua a la revista com a la correcció actual que no s'han inclòs dins el cos del treball per evitar redundàncies innecessàries i perquè tampoc no revertirien en els resultats de l'anàlisi qualitativa. Per exemple, no s'ha inclòs l'ús de la doble negació, perquè apareix de manera irregular, ni tampoc la manera de reproduir mots col·loquials per escrit, perquè no se n'han trobat prou exemples. La cobertura temporal que es duu a terme és notable i, per això, per motius d'extensió i de temps, s'ha optat per recollir els aspectes més rellevants: l'ortografia, la morfosintaxi, el lèxic, la puntuació i les convencions.

Cal tenir en compte que, tot i que el corpus és ampli, no es pot afirmar que les conclusions que s'extreuen dels números analitzats es puguin extrapol·lar a tota la revista. És a dir, el fet que un aspecte aparegui en els dos números analitzats d'un any no vol dir que aparegui a tots. Tanmateix, es pot considerar que la mostra que s'ha acabat construïnt és prou fiable i representativa de la llengua de la revista a causa de l'àmplia cobertura temporal duta a terme.

L'extensió de la revista ha variat molt durant els anys, fet que ha afectat l'extensió del corpus recollit de cada època. Per exemple, els números del 1968 i el 1978 no superen les onze pàgines, mentre que els més actuals en tenen una cinquantena. Per això, les mostres de cada any no són totalment anàlogues des del punt de vista quantitatiu.

Pel que fa a la llengua en què està escrita la revista, aquest treball se centra únicament en el català, que és àmpliament predominant. Per això, no s'han tingut en compte els textos escrits en castellà que conté *Ressò*, que es troben principalment en la primera tirada de números, la de l'any 1968, en què s'intercalen textos en català i en castellà.

També s'ha de destacar que s'ha omès la secció *Tribuna oberta*, ja que en aquesta secció cada agrupació política de la població té un espai reservat a cada número i es publica, com s'indica a la capçalera d'aquesta secció, "sense retocs al seu contingut i tallant els textos en arribar a l'extensió màxima que tenen assignada". El director de la revista apunta que aquesta decisió es

va prendre, en primer lloc, perquè la revista espera que un partit polític presenti un bon text, fins i tot ja revisat ortotipogràficament, com a part de la seva imatge i missatge, i no hauria de caldre cap modificació. En segon lloc, perquè es van trobar amb un partit que els feia arribar els textos amb tantes incorreccions que fins i tot els havien de reescriure, així que van optar per publicar-los tal com els arribaven. Per tant, com que aquests textos es publicuen sense el filtre de la revista, no s'inclouen dins l'anàlisi.

Arran d'un dels objectius finals d'aquest treball, elaborar una guia d'estil per a la revista, moltes de les fonts que s'han consultat són altres guies d'estil, principalment les de la Diputació de Barcelona (2016), de *La Vanguardia* (2018) i del *Diari de Barcelona* (2020). Secundàriament, s'ha consultat també el llibre d'estil de l'*Avui* (1997), de COMRàdio (2009) i de la Universitat de Barcelona (2017). Per als aspectes gramaticals, el treball s'ha basat principalment en les edicions acadèmiques recents: la *Gramàtica de la llengua catalana* (IEC 2016; d'ara endavant GIEC) i l'*Ortografia catalana* (IEC 2017; d'ara endavant, OIEC).

Finalment, cal destacar que, pel que fa a l'accés als números de *Ressò* que es pot trobar a l'annex d'aquest treball, del 1968 fins al 2007 es troben digitalitzats i estan disponibles a l'arxiu de premsa digitalitzada de la Generalitat de Catalunya i, per tant, s'han pogut referenciar a través dels enllaços. En el cas dels números analitzats del 2018 al 2023, s'han consultat de manera física a l'Arxiu Comarcal de la Selva i s'han escanejat, s'han convertit en un fitxer PDF i s'han adjuntat a través d'un enllaç a una carpeta de Drive.

6. Anàlisi de l'evolució de la llengua a *Ressò*

Com s'ha dit a [§ 2](#), aquesta anàlisi se centra a descriure i analitzar aspectes lingüístics d'interès que s'han detectat en números de *Ressò* del 1968 i fins al 2023. S'observaran com evolucionen diversos aspectes ortogràfics, de morfosintaxi, lèxics i de convencions.

6.1. Ortografia

L'ortografia no només ha canviat al llarg dels cinquanta-cinc anys d'existència de la revista per motius lingüístics: la impressió de la revista també ha evolucionat i la revista ha canviat de mètode. Així com els antics sistemes d'impressió limitaven l'estètica de la publicació, també

condicionaven les tipografies i, fins i tot, l'ortografia en alguns casos, com la *ela* geminada i l'accentuació de majúscules.

L'actual director de la revista, Albert Puig, també és el propietari de la impremta en què es tira la revista i explica com al principi i fins al 1973 aproximadament imprimien amb tipografia, mentre que ara utilitzen la impressió òfset —encara que en un futur pròxim segurament recorreran a la impressió digital—. Abans, quan es feia un treball tipogràfic, s'havia de fer un motlle robust en forma de rectangle dins del qual es ficava tot el text per després pressionar el motlle amb una màquina i que quedés fix. Dins d'aquest motlle, no podien quedar espais buits i s'havien d'omplir amb peces en blanc, els ferros neutrals, per poder pressionar-lo bé.

En el cas de les majúscules, com que totes les lletres tenien una alçada fixa, l'accent no hi cabia i, si l'afegien per sobre d'una lletra majúscula, després calia omplir els espais del voltant de l'accent amb ferros neutrals molt petits. El mateix passava amb els punts volats de les *eles* geminades. Aquests processos suposaven molta més feina i, per això, sovint es deixaven de fer. El motiu pel qual no hi havia peces ja fetes amb les majúscules accentuades o amb els punts volats fets és l'espai limitat de què disposaven els calaixos de tipografies. Per això, s'optava per no volar els punts de les *eles* geminades i per no accentuar les majúscules i, en conseqüència, es va originar la creença que les majúscules no s'accentuen.

La impressió òfset va solucionar aquests problemes perquè ja no s'utilitzava la tipografia, sinó que va passar a ser un procés semifotogràfic i es feien servir teclats semblants als que tenim en l'actualitat. Així, com es veu a la taula 2¹, el 1968 les majúscules a les quals els caldria accent no en porten, mentre que a partir dels números del 1978, quan la revista ja s'havia començat a imprimir amb òfset, sí que apareixen les majúscules ben accentuades. Actualment, a l'OIEC (2017: 3.1) s'indica clarament que es fa servir l'accent gràfic “sobre les vocals, siguin minúscules o majúscules”.

¹ A les taules es reproduceix amb exactitud el context com es va publicar i es comenta només l'aspecte detallat.

Taula 2. Exemples de l'accentuació o manca d'accentuació de majúscules a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
1968	set.	7	MANCA D'EDUCACIÓ EN LA LLIBERTAT
	des.	4	Es molt tard. Em rep amb un somriure amable
1978	oct.	9	[...] CONVERGÈNCIA DEMOCRÀTICA [...].
1988	nov.	13	DOS BISBES I UN DESTÍ
1998	set.-oct.	11	RELACIÓ EDIFICIS DETERIORATS
2018	jul.-ag.	35	[...] el cicle mitjà per Àsia [...].

El cas de la *ela* geminada, grafia que l'IEC va introduir amb les *Normes ortogràfiques* del 1907 a proposta d'Alcover (Pujol, 2002), és molt similar al de l'accentuació de les majúscules: no es feia perquè omplir els espais del voltant del punt volat resultava molt costós per a la impremta. Per això, en els números del 1968, hi ha punts no volats entre dues *eles* (v. taula 3).

Taula 3. Exemples de *ela* geminada a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
1968	des.	5	[...] o unes il·luminacions a la plaça de Sant Sebastià [...].
1978	oct.	2	[...] el nús de la pel·lícula.
1988	nov.	9	[...] la sol·licitud per tal que el renovessin [...].
1998	març-abr.	4	[...] una al·legació presentada [...].
2018	jul.-ag.	39	Quan es fa fosc il·lumina el carrer automàticament [...].

Més tard, a partir dels números del 1988, quan ja s'imprimia amb òfset, sí que s'observen els punts volats correctament. Tot i això, en els números analitzats del 1978 es pot veure que, tot i que ja s'imprimia amb òfset i, per tant, ja era fàcil i comú volar els punts de les *eles* geminades, encara s'utilitza el punt normal entre dues *eles*. Albert Puig ho atribueix, probablement, a la “desconeixença de la possibilitat de fer-ho” o bé a la “mandra, desídia o poca responsabilitat de l'impressor (o també del redactor) sobre el fet de fer-lo volat”, així que “a partir de la impressió òfset la limitació tècnica no era excusa”.

Un canvi ortogràfic relativament recent ha estat la reducció dels accents diacrítics amb la publicació de l'OIEC, que es va actualitzar el maig del 2017. En el pròleg de Maria Teresa Cabré, presidenta de l'IEC, d'aquest document (2017: 16) s'explica que la llista d'accents

diacrítics es redueix de més de cinquanta a només quinze casos, tots “monosíl·labs d’ús freqüent”. Justifica la decisió afirmant que “la manca d’una norma explícita que regulés l’ús d’aquest accent i la diversitat de funcions que exercia havia dut a una llista considerable de casos que calia memoritzar per a poder escriure correctament. La simplificació de l’ús del diacríctic afavoreix l’aprenentatge de l’ortografia, perquè, tot i tenir una àmplia franja d’arbitrarietat, s’ha de poder ensenyar i aprendre a partir de regles clares i senzilles, sempre que sigui factible”. La llista final ha esdevingut la següent: *bé/be, déu/deu, és/es, mà/ma, més/mes, món/mon, pèl/pel, què/que, sé/se, sí/si, sòl/sol, són/son, té/te, ús/us* i *vós/vos* i els compostos o derivats d’aquests mots quan van units amb guionet, com *déu-vos-guard* o *pèl-roig*, però no *semideu* o *contrapel*.

Així doncs, efectivament s’observa l’ús dels antics diacrítics en els números del 1968 fins als del 1998 —últim període analitzat abans que s’aprovés i s’anunciés aquesta modificació—. Tot i això, a la mateixa notícia, l’IEC (2016) va comunicar que l’aplicació d’aquesta mesura es faria “progressivament durant un període de cinc anys”, encara que, finalment, aquesta moratòria es va acabar l’1 de juliol del 2021. Així, els números analitzats des del 2018 fins al juny del 2021 s’inclouen dins d’aquest període d’adaptació, en què es veu que l’aplicació del nou criteri no és sistemàtica. En els números analitzats a partir de la fi del període d’adaptació sí que s’observa que ja no s’utilitzen els antics accents diacrítics (v. taula 4).

Taula 4. Exemples d’accents diacrítics a *Ressò*

període	any	mes	pàg.	exemple
Abans de la reforma	1968	des.	5	I sort que sóc de bona fe [...].
	1978	març	2	[...] no ens dóna gaires coses [...].
	1988	nov.	2	Sóc una amant dels animals[...].
	1998	març-abr.	19	[...] els trenques molt i no vénen .
set.-oct.		4	[...] potser l’autor dóna la dada anterior[...]	
Període d’adaptació	2018	març	14	[...] et dona poc marge per arriscar-te [...].
		març	40	[...] li dóna el seu nom més comú: vara d’or.
		jul.-ago.	27	Finalment, l’hora dels adéus arribà [...].
Després de la reforma	2020	des-gen.	13	“Però sí soc espanyol! [...]” [...].
	2023	març	34	[...] la porta que dona accés a la capella [...].

D'aquesta manera, s'observa que a *Ressò*, al llarg dels anys, han estat atents a les reformes de la normativa de la llengua catalana. Tanmateix, sí que es veu que les novetats no s'apliquen de manera immediata, sinó que es van introduint gradualment.

6.2. Morfosintaxi

La persona gramatical en què s'escriu un text té un paper molt destacat en el missatge i la intenció que es vol transmetre. Tot i això, quan s'escriu un text sovint no es té en compte i es tria l'una o l'altra per inèrcia. A *Ressò* s'ha observat que la persona que en què s'escriu cada text varia segons la secció de la revista. Així, l'editorial és una de les parts que apareix a tots els números. En destaca que, de manera sostinguda, predomina l'ús de la primera persona del plural per referir-se a tota la població del municipi, tant en els primers números com en els més actuals (v. taula 5).

Taula 5. Exemples d'ús de la primera persona en editorials de *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
1968	des.	3	Qualsevol vespre, agafem l'abric i sortim de casa [...].
1978	març	3	Per uns dies procurarem potser no recordar els problemes que tant pesen sobre cada un de nosaltres i sobre el país.
1988	maig	3	Ens demanen el vot [...].
1998	març-abr.	3	Esperem que l'èxit de públic [...].
2018	març	3	Ens haurem de fer nostres algunes de les reflexions [...].

En canvi, com es pot observar a la taula 6, hi ha textos que també escriu la redacció de la revista però en tercera persona o amb oracions impersonals. Aquests textos són, majoritàriament, notícies i articles de temàtiques diverses.

Taula 6. Exemples d'ús de la tercera persona i l'impersonal en articles a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
1968	set.	8	[...] l'anomenaven i coneixien per la Catedral del Montseny.
1978	oct.	5	[...] tingué lloc a la Biblioteca [...].
1988	maig	8	A la mitja part es sortejà una panera [...].
1998	set.-oct.	7	[...] hauran començat les obres de construcció [...].
2018	març	6	[...] que es va debatre va ser la qüestió [...].

El cas de les entrevistes és, com és evident, diferent, ja que el format d'aquesta tipologia textual requereix altres fórmules de tractament personal. Si ens centrem en la manera de formular les preguntes de les entrevistes, a la taula 7 es mostren exemples del canvi que hi ha hagut en la persona gramatical.

Taula 7. Exemples d'ús de la segona persona en entrevistes a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
1968	set.	4	Creu que és suficient l'ensenyament que hi ha a la nostra ciutat?
1978	oct.	6	Teniu alguna subvenció per al preescolar i per a la guarderia?
1998	març-abr.	19	Com creus que s'ha arribat a aquest punt [...]?
		25	Va parlar amb supervivents d'Annual o Monte Arruit?
2018	jul.-ag.	19	Quan vas tenir clar que hauries de passar per quiròfan?

En els exemples del 1968 s'ha observat que es formulaven de vostè, però més endavant, entre els anys 1978 i el 1998, s'ha vist que hi ha variació. A l'entrevista del número d'octubre del 1978 la persona que formula les preguntes es dirigeix als tres entrevistats de vosaltres i no de vostès. Als del 1998, però, s'han trobat les dues formes de tractament, de vostè i de tu.

Aquesta variació entre una entrevista i l'altra dins un mateix número es pot deure al perfil de l'entrevistat, de l'entrevistador i a la proximitat entre els dos, ja que els perfils entrevistats són molt diferents —un és el propietari d'un pub del municipi i l'altre un supervivent de 99 anys de la batalla d'Annual— i que no els entrevista la mateixa persona, sinó dos redactors diferents. En canvi, en els números més actuals, des del 2018 fins al 2023, tots els entrevistats es tracten de tu, independentment de l'edat o el càrrec que tinguin o de la proximitat amb la persona que formula les preguntes.

De la mateixa manera, també es pot observar un canvi en els textos que envien a la revista les entitats i clubs esportius, alguns exemples dels quals estan recollits a la taula 8. Des del 1968 fins al 1998, en la gran majoria dels casos totes les entitats parlen de si mateixes en tercera persona. A partir del 2018, però, es veu com una gran part de les entitats han passat a utilitzar la primera persona.

Taula 8. Exemples d'ús de la primera i tercera persona per part de les entitats a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
1968	set.	11	El Club Natació Farnés es dirigeix al portaveu d'aquesta Ciutat [...].
1978	oct.	11	[...] foren celebrades a la nostra ciutat [...].
1988	maig	34	[...] s'està participant en el "Torneig Copa Federació" [...].
1998	març-abr.	32	El Centre d'Esports Farners ha viscut [...].
2018	març	28	Estem ben enfeinats preparant la 4a edició de la marxa [...].
2023	març	28	[...] les seccions del CEF hem realitzat un munt de sortides [...].

A banda d'observar una evolució en l'ús d'algunes persones gramaticals, també se n'ha vist en l'ús dels desdoblaments de gènere, ja que el gènere és un aspecte que fa relativament pocs anys que s'ha començat a reflexionar en la llengua, sobretot pel que fa a l'ús del masculí genèric. A *Ressò*, tot i que des del començament es troben exemples de les formes desdobrades, només apareixen puntualment. Aquest fet es manté així fins al 1998, moment en què se'n comencen a trobar més, i fins al període actual, en el qual n'hi ha més que mai a la revista i passa a ser un aspecte molt comú (v. taula 9).

Taula 9. Exemples de desdoblaments de gènere a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
1968	set.	5	[...] els nois i noies del nostre poble.
1978	març	9	[...] una crida a tots els Colomencs —homes i dones— [...].
1998	març-abr.	13	Els nens i les nenes van poder gaudir [...].
	set.-oct.	21	[...] si algú vol ser geganter/a o graller/a [...].
2018	jul.-ag.	14	[...] pels colomencs i colomenques [...].
2019	maig	45	Els i les alumnes de P5 [...].
2020	des.	28	[...] per a tots els colomencs/es.

És interessant veure en quins formats es fan aquests desdoblaments, ja que es fa servir sobretot per referir-se a persones de poca edat —*nens i nenes, nois i noies, els i les alumnes*—. També hi ha casos desdobrats però de manera abreujada, tot i que és problemàtica perquè complica la concordança amb la resta de l'oració —*geganter/a o colomencs/es*—. Així doncs, mentre que es podria pensar que aquest desdoblament de gènere és una tendència recent, fa temps que té presència a *Ressò*.

Tot i això, el llibre d'estil de COMRàdio (2009: 74), indica que el que anomenen “llenguatge políticament correcte” no sempre és la millor opció i només recomanen utilitzar-lo en el cas de *nens i nenes*. La mateixa guia, però, proposa l'ús de mots genèrics com *nanos*, *criatures*, *mainada* o *canalla*. En alguns números de l'etapa més actual de la revista, de fet, s'observa l'ús d'aquests mots genèrics (v. taula 10).

Taula 10. Exemples de mots genèrics a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	21	[...] una pissarra per als infants.
2019	maig	45	El dia 12 d'abril, l'alumnat de Primària [...].
2020	des.	19	Les persones contractades treballen ja [...].

Encara sobre el gènere, un aspecte que s'ha vist freqüentment en els números més actuals de la revista i que abans no apareix és l'ús del femení genèric. L'utilitzen, com a posicionament ideològic, algunes entitats del municipi, per exemple, l'Agrupament Escolta i Guia Roca Guillerà o la colla castellera Guillats de la Selva. Totes dues són entitats de lleure joves i de caràcter social i cultural que acompanyen la seva filosofia amb l'ús del femení genèric. Tanmateix, en el cas de la colla castellera, el femení genèric no concorda amb el gènere del seu nom, *Guillats*.

Taula 11. Exemples d'ús del femení genèric a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	jul.-ag.	33	[...] totes hem sobreviscut altra vegada a aquest curs [...].
2020	des.-gen.	31	Sí, com moltes de vosaltres va poder veure [...].
2023	març	27	[...] per canviar el món i reconstruir-lo entre totes!

Pel que fa a l'ús de temps verbals, s'ha detectat l'ús recurrent del passat simple, sobretot en els primers anys de la revista, en què domina per sobre del passat perifràstic, que s'utilitzava comptades vegades i, sovint, en frases que alternen el passat simple i el perifràstic. Tot i això, el passat simple no ha desaparegut del tot de la revista, com es pot observar a la taula 12, i fins i tot en l'actualitat, tot i que de manera puntual, encara es fa servir.

Taula 12. Exemples d'ús del passat simple a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
1968	set.	4	Crec que l'Acadèmia morí per culpa de la indiferència [...].
1978	oct.	7	El dia 13 la seva família ja no aconseguí veure'l [...].
1988	nov.	5	El ball l'encetà el conjunt Montecarlo [...].
2018	març-abr.	20	[...] va ser tot el contrari i les gelades foren escasses.
2020	des.	40	Ens parlà també de quins són els objectius més importants: [...].

Camps (2020), però, assenyala que, tradicionalment, aquest temps verbal s'havia associat a registres formals com a l'estil de la literatura i de les enciclopèdies pel seu caràcter sintètic, però destaca que autors com Espriu o Monzó van decidir reescriure part de les seves obres en passat perifràstic per actualitzar-les, ja que consideraven que el passat simple havia perdut vigència. El mateix Camps qualifica el passat simple de barroc i artificios, en el mateix sentit que ja feien Casals i Faura (2010), que a més afegien la consideració d'arcaïtzant d'aquest temps verbal. La tendència a prioritzar aquest temps per davant del perifràstic es pot deure al fet que és més sintètic i que, quan faltaven referents literaris en català durant el franquisme, es recorria a textos d'èpoques anteriors, se'n repetia l'estil i en resultaven textos plens d'arcaïsmes. En l'actualitat, però, ja es disposa de molts referents literaris en català que escriuen en passat perifràstic.

6.3. Lèxic

Com ja s'ha vist, en els cinquanta anys d'història de la revista els referents lingüístics dels redactors i col·laboradors han canviat considerablement, a més del fet que molts dels redactors que l'escriuien el 1968 quan va començar no havien estat escolaritzats en català, mentre que, en l'actualitat, tots ho han estat. Per això, no és estrany que paraules o expressions que s'utilitzaven abans a *Ressò* ara es considerin arcaïques i ja no s'usin. El llibre d'estil de la Universitat de Barcelona (2017), per exemple, a l'apartat *Arcaïsmes* recomana que “per afavorir una comunicació planera, directa i entenedora, és preferible evitar l'ús de mots arcaïcs, més propis del registre literari o volgudament culte”.

Així, a la taula 13 s'han resumit les aparicions d'alguns mots ara considerats arcaïcs en tots els números analitzats en aquest treball. Tot i que hauria estat interessant estudiar el nombre

d'aparicions de cada paraula, com que no es disposa dels números de *Ressò* en versió digital que permeti un recompte automàtic ni un cercador de paraules, només es tindrà en compte en quins números apareixen i en quins, no.

La columna *conj. i adv.* indica la presència d'una o més de les conjuncions i adverbis següents: *puix, àdhuc, mes, emperò, car i nogensmenys*. Tot i que no s'observa un patró regular d'aparició en els números analitzats de *Ressò*, s'ha considerat que és interessant mencionar-los.

Taula 13. Relació de quan apareixen als números de *Ressò* alguns mots arcaics

	<i>quelcom</i>	<i>hom</i>	<i>ésser</i>	<i>llur</i>	conj. i adv.
setembre 1968	x	x	x	x	x
desembre 1968	x	x	x	x	x
març 1978	x	x	x		x
octubre 1978	x		x	x	
maig 1988		x	x		
novembre 1988	x	x	x		x
març-abril 1998			x	x	
setembre-octubre 1998	x	x	x		
març 2018					
juliol-agost 2018			x		
març 2019 i en endavant					

Un d'aquests mots que actualment es consideren arcaics és *quelcom*, equivalent a *alguna cosa*. S'utilitzava amb freqüència a *Ressò* des dels inicis de la revista fins als números analitzats del 1988, mentre que a partir dels del 1998 no se'n troben exemples. A la taula 14 s'han recollit les recomanacions del *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans (2022; en endavant, DIEC2) i de diverses guies d'estil² sobre l'ús de *quelcom*.

² A les taules d'aquest apartat s'especifica el número de pàgina o apartat del qual s'ha extret la informació només en els casos en què es presenta exactament com apareix a l'obra de referència. En els altres casos, s'ha extret la idea, no la citació exacta.

Taula 14. Recomanacions sobre *quelcom* de diverses fonts de consulta

font de consulta	explicació
Llibre d'estil de l' <i>Avui</i> (1997)	Assenyala <i>quelcom</i> com un arcaisme i recomana les opcions <i>alguna cosa</i> o <i>res</i> .
Llibre d'estil de <i>La Vanguardia</i> (2018)	Com a adverbi i com a pronom, <i>quelcom</i> està en recessió. Només el fan servir en dites i refranys, declaracions o articles d'autor. Suggereixen les alternatives <i>alguna cosa</i> , <i>res</i> i <i>una mica</i> .
Llibre d'estil de la Diputació de Barcelona (2016)	Recomana utilitzar <i>alguna cosa</i> per substituir <i>quelcom</i> quan és pronom i <i>una mica</i> o <i>un poc</i> quan és adverbi.
DIEC2 (2022)	L'entrada <i>quelcom</i> remet a <i>alguna cosa</i> , però <i>alguna cosa</i> no remet a <i>quelcom</i> , així que <i>alguna cosa</i> és la forma prioritària.

Així, s'observa que cap de les fonts no recomana *quelcom* i l'alternativa més comuna és *alguna cosa* que, de fet, s'ha trobat a la pàgina 4 del número de setembre-octubre del 1998, ben utilitzada en comptes de *quelcom*: “Em sembla que Santa Coloma es mereix alguna cosa més”.

En el cas del quantificador indefinit *hom*, s'observa que apareix a gairebé tots els números entre el 1968 i el 1998. A partir dels números analitzats el 2018, ja no apareix. A la taula 15 s'han resumit els apunts que fan diverses fonts sobre aquest pronom.

Taula 15. Recomanacions sobre *hom* de diverses fonts de consulta

font de consulta	explicació
Llibre d'estil de <i>La Vanguardia</i> (2018)	És un pronom arcaïtzant i no l'aconsellen en textos periodístics.
GIEC (2016: 17.4.1)	És propi dels registres molt formals. Proposa construccions més habituals com les que es fan amb el pronom <i>es</i> — <i>pel setembre es verema</i> —, amb el subjecte en tercera persona del plural — <i>pel setembre veremen</i> — o amb el predicat existencial <i>haver-hi</i> — <i>pel setembre hi ha la verema</i> —, entre d'altres.
Llibre d'estil de la Diputació de Barcelona (2016)	Es recomana substituir <i>hom</i> per construccions amb el pronom <i>es</i> .

D'aquesta manera, cap de les fonts consultades no recomana utilitzar-lo perquè té caràcter arcaïtzant. La proposta que fan és fer servir altres estructures sintàctiques, principalment impersonals.

Pel que fa al verb *ésser* o *esser*, apareix a tots els números des del 1968 fins al 1998, i fins i tot, en un número del 2018. A la taula 16 s’ha recollit què diuen dues guies d’estil sobre l’ús d’aquest verb: s’ha d’optar per *ser* quan és un verb i reservar *ésser* per al substantiu.

Taula 16. Recomanacions sobre *esser* o *ésser* de diverses fonts de consulta

font de consulta	explicació
Llibre d’estil de <i>La Vanguardia</i> (2018: 203)	“Ús restringit al substantiu: <i>ésser humà, ésser inanimat</i> ”.
Llibre d’estil de la Diputació de Barcelona (2016)	Recomana substituir <i>ésser</i> per <i>ser</i> . Millor fer servir <i>ésser</i> només com a nom.

Quant al possessiu *llur*, a la taula 17 s’observa que és una forma menys corrent a la revista que les altres formes arcaiques comentades. Mentre que apareix als dos números del 1968 i a un del 1978 i del 1998, no apareix més.

Taula 17. Recomanacions sobre *llur* de diverses fonts de consulta

font de consulta	explicació
Llibre d’estil de <i>l’Avui</i> (1997)	L’estil periodístic no és compatible amb arcaïsmes com <i>llur</i> . Per tant, s’utilitzen les formes <i>el seu, la seva, els seus, les seves</i> .
GIEC (2016: 15.5.2.3)	En l’actualitat, s’usa habitualment només «en septentrional i ocasionalment en registres molt formals de la llengua general».
Llibre d’estil de la Diputació de Barcelona (2016)	Es prefereix l’ús de les formes <i>el seu, la seva, els seus, les seves</i> .
Llibre d’estil de <i>La Vanguardia</i> (2018)	“Fem servir <i>el seu, els seus, la seva, les seves</i> (d’ells o d’elles)”.

Així, tot i que l’ús de *llur* continua vigent en el dialecte septentrional, en central, dialecte en què s’escriu *Ressò*, ja no ho és. També és vàlid en registres molt formals de la llengua, però aquesta varietat tampoc no afecta la revista, ja que s’escriu en registre neutre amb tocs col·loquials. D’aquesta manera, és adequat que en els números més contemporanis ja no s’utilitzi i se substitueixi per les formes *el seu, la seva, els seus i les seves*.

Pel que fa a les conjuncions, una de les que apareixen a la revista és la conjunció causal *puix* i la locució paral·lela *puix que*. Apareix a *Ressò* entre el 1968 i el 1988, però a partir d’aquesta data, ja no.

Taula 18. Recomanacions sobre *puix* i *puix que* de diverses fonts de consulta

font de consulta	explicació
Llibre d'estil de l'Avui (1997)	L'estil periodístic no és compatible amb arcaïsmes com <i>puix que</i> . Per tant, s'utilitza <i>perquè</i> o <i>ja que</i> .
GIEC (2016: 29.2.3.4)	"Són pròpies de registres molt formals, presenten un comportament paral·lel al de la locució <i>ja que</i> ".
Llibre d'estil de la Diputació de Barcelona (2016)	Es prefereix <i>atès que</i> o <i>ja que</i> .
Llibre d'estil de <i>La Vanguardia</i> (2018: 344)	"Fem servir <i>perquè</i> , <i>ja que</i> , <i>atès que</i> , <i>com que</i> ".

Per tant, com que no es recomana *perquè* es considera arcaica, és adequat que a la revista ja no es faci servir. Així, cal substituir-la per *ja que*, *com que* o *atès que*.

La conjunció *car* també apareix força cops a la revista. A la taula 19 es recullen les recomanacions que diverses fonts fan d'aquesta conjunció.

Taula 19. Recomanacions sobre *car* de diverses fonts de consulta

font de consulta	explicació
Llibre d'estil de l'Avui (1997)	L'estil periodístic no és compatible amb arcaïsmes com <i>car</i> . Per tant, s'utilitzen <i>perquè</i> o <i>ja que</i> .
GIEC (2016: 29.2.3.4)	"Pròpia en l'actualitat dels registres molt formals".
Llibre d'estil de la Diputació de Barcelona (2016)	Es prefereix <i>perquè</i> o <i>ja que</i> .
Llibre d'estil de <i>La Vanguardia</i> (2018: 140)	"Fem servir preferentment <i>perquè</i> , <i>ja que</i> , <i>atès que</i> ".

Actualment, per expressar oposició es fa servir de manera molt general la conjunció *però*. Així i tot, en números antics de la revista s'ha observat l'ús de *mes*, que també té valor adversatiu no excloent, però que ara és poc habitual.

Les dues últimes conjuncions arcaïques que s'han vist a la publicació són *emperò* i *nogensmenys*. Segons la GIEC (2016: 25.3.3), connectors com *emperò* "han perdut vitalitat" i "es perceben com a molt formals", igual que *nogensmenys*, del qual indica que és "poc emprat actualment".

L'adverbi *adhuc* també apareix a *Ressò* diverses vegades. La taula 20 recull les recomanacions de diverses fonts sobre aquest adverbi.

Taula 20. Recomanacions sobre *àdhuc* de diverses fonts de consulta

font de consulta	explicació
Llibre d'estil de l' <i>Avui</i> (1997)	L'estil periodístic no és compatible amb arcaïsmes com <i>àdhuc</i> . Per tant, s'utilitza <i>fins i tot</i> .
GIEC (2016: 29.2.3.4)	"Arcaïsmes propis dels registres molt formals".
Llibre d'estil de la Diputació de Barcelona (2016)	Es prefereix <i>fins i tot</i> .
Llibre d'estil de <i>La Vanguardia</i> (2018)	"Adverbi en retrocés. Fem servir preferentment <i>fins i tot</i> ".

Així, totes les fonts consultades recomanen no utilitzar *àdhuc* en l'actualitat. Tot i així, el llibre d'estil del *Diari de Barcelona* (2020) no recomana substituir-lo per *inclús* perquè és de registre baix, i indica que s'hauria de substituir per *fins i tot*. A més, l'entrada *inclús* del DIEC2 remet a *fins i tot*. Aquest connector, però, sí que s'ha trobat en números més actuals de la revista. Per exemple, al número d'octubre del 2021, a la pàgina 23: "Inclús l'ACA n'ha fet tales a mata rasa".

En definitiva, tots aquests adverbis i conjuncions arcaïcs s'observen sobretot entre els anys 1968 i 1978. En els números analitzats de les dues èpoques més recents —el 1998 i els números d'entre el 2018 i el 2023—, no s'ha detectat l'aparició de cap dels connectors comentats. Així, es veu com les obres de referència els han anat categoritzant d'arcaïcs alhora que la societat, que els ha anat deixant de fer servir progressivament.

A banda del lèxic que en l'actualitat es pot considerar arcaic, hi ha més mots que han evolucionat amb la publicació. El nom del municipi de *Ressò*, Santa Coloma de Farners, per exemple, ha passat per un canvi que ha quedat palès en les pàgines de la publicació: en alguns números apareix la forma *Farners*, mentre que en altres, *Farnés*.

Aquesta qüestió de toponímia es planteja en diverses cartes al director del 1968 amb opinions són diverses. En el número de setembre, un lector comença el debat i demana a *Ressò* que resolgui definitivament el dubte que té: "Farnés o Farners?". En el número d'octubre, un lector suggereix que l'opció correcta és *Farners*, i es fonamenta en el fet que Josep Pla escrivia *Santa Coloma de Farners* i que en un document del segle XI es parla del *castell de Farners*. Tot i això, en el número de novembre, una altra lectora ho rebutja i basa els seus arguments en la vivacitat

de la llengua, ja que defensa que el nom abans era *Farners*, però que havia evolucionat a *Farnés*. En el número de desembre, un lector tanca el debat amb l’afirmació que encara que la gent no pronunciï la erra de *Farners*, tampoc no ho fan en paraules com *forners*, així que l’opció idònia és *Farners*.

Anys més tard, es torna a parlar d’aquesta qüestió (març-abril 1998, pàg. 12) en un article sobre la presentació d’una monografia titulada *Santa Coloma de Farners*. Aquesta obra explica que, durant el franquisme, el municipi es va conèixer com a *Santa Coloma de Farnés*, però a partir del 1976 ja es va tornar a normalitzar el nom de la vila. I així s’observa en la revista, ja que mentre que en els números del 1968 es veu la forma *Farnés*, a partir dels del 1978 ja només apareix *Farners*. A la taula 21 s’han recollit contextos en què s’exemplifica aquest canvi.

Taula 21. Exemples de com s’escriu *Farners* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
1968	set.	2	[...] poden fixar pel “Farnés” [...].
		3	[...] el nostre de Santa Coloma de Farnés [...].
1978	març	5	[...] tant a la puja a Farners, com econòmicament.
1988	maig	10	[...] a Santa Coloma de Farners va arrelant [...].
1998	set.-oct.	4	Revista <i>Ressò</i> , apartat 50, Sta. Coloma de Farners.
2018	març	4	Val a dir que Santa Coloma de Farners és més [...].

De la mateixa manera, Santa Coloma de Farners no és l’únic municipi el nom del qual ha canviat des que va començar a publicar la revista. A la taula 22 es pot observar com en els números del 1968 apareixen els noms dels pobles veïns de *Massanet de la Selva* i *Riudarenes* escrits en la forma castellana, mentre que en els números del 1988 aquests dos topònims figuren com a *Maçanet de la Selva* i *Riudarenes*.

Taula 22. Exemples de com s’escriu *Riudarenes* i *Maçanet* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
1968	set.	6	[...] ni a Anglès ni a Riudarenes: [...].
	des.	8	Massanet de la Selva; un poble petit [...].
1988	març-abr.	8	L’empresa de Maçanet de la Selva [...].
			[...] el duet de Riudarenes format per la Maria i Cristina [...].

A banda del nom dels municipis, en els diversos números analitzats no s’ha observat una única forma del gentilici de Santa Coloma de Farners. La forma més estesa és *colomenc*, però, per exemple, el 1968, encara en els anys de franquisme, s’ha vist la forma castellana *columbense*, tot i que marcada amb cometes.

A més, en números del 1998 i del període actual s’ha observat la forma *farnesenc*, que sovint s’utilitza com a reivindicació del nom que va adoptar el municipi durant els últims anys de la Segona República, *Farners de la Selva*, i que en l’actualitat encara es debat, com s’ha observat en el número de setembre del 2022, si s’hauria de tornar a adoptar de manera definitiva. Tot i que no és la forma més comuna, el llibre d’estil de COMRàdio (2009) indica que els gentilicis de Santa Coloma de Farners són tant *colomenc* com *farnesenc*.

Taula 23. Exemples de com apareix el gentilici de Santa Coloma de Farners a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
1968	set.	3	[...] 4.400 colomencs [...].
		5	[...] els “columbenses” [...].
1978	març	9	[...] una crida a tots els Colomencs [...].
1988	nov.	10	[...] hem d’agrair a tots aquells colomencs i foranis [...].
1998	març-abr.	4	Una de les festes més populars de les quals gaudim els colomencs [...].
	set.-oct.	29	Per això l’entitat farnesenca ha reforçat [...].
2018	març	12	Tres colomencs Doctors en Biologia [...].
2023	març	20	El Carnaval farnesenc va acabar diumenge [...].

A més de *columbense*, *farnesenc* i *colomenc*, existeix la forma *colomí*, que segons la monografia *Santa Coloma de Farners* (1997) és el gentilici real del municipi. També s’indica que el canvi de *colomí* a *colomenc* segurament es devia donar a partir de l’emulació dels gentilicis de pobles veïns com *silenc* o *vidrerenc*. Tanmateix, en els números analitzats no s’ha observat aquesta forma.

Un altre canvi relacionat amb el municipi però aquest cop semàntic ha estat la variació en la denominació que les persones que escriuen a *Ressò* donen al municipi. Les opcions que s’han vist són *poble*, *ciutat*, *municipi* i *vila*, encara que les dues més comunes són *poble* i *ciutat*.

Taula 24. Exemples d'aparicions de *ciutat* i *poble* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
1968	set.	2	[...] de la nostra ciutat [...].
		3	[...] treure de la vulgaritat, de la foscor, el nostre poble.
		5	[...] la nostra Ciutat, la nostra estimada Santa Coloma [...].
1978	març	11	[...] d'ajudar a la Ciutat a anar endavant.
	oct.	11	[...] celebrades a la nostra ciutat [...].
1988	maig	31	No hi ha dubte que tots estimem la nostra ciutat [...].
1998	març-abr.	19	[...] en un poble més aviat hostil?
2018	març	4	[...] és més que el seu poble de tota la vida.
2020	des.	17	[...] Santa Coloma no és una ciutat conflictiva.
		41	[...] la gent del poble i la contrada ens vinguin a veure [...].

Com s'observa a la taula 24, la tendència general, tot i que amb algunes excepcions, és que en els números de les primeres èpoques s'utilitza majoritàriament el mot *ciutat*, mentre que a partir del 1998 predomina *poble*. Segons el DIEC2 (2022), un poble és una 'població petita, especialment que no és ciutat ni vila', i una ciutat és una 'població gran que té més preeminències que una vila'. A l'Estat espanyol, un municipi deixa de considerar-se poble i és una ciutat a partir dels 10.000 habitants.

Tot i això, i curiosament, el nombre d'habitants a Santa Coloma de Farners el 1970 era de menys de 6.000 i ha anat augmentant amb el temps. El 2004 es van superar els 10.000 habitants i, per tant, va adquirir la categoria de ciutat. Ara bé, tenint en compte que la població ha continuat creixent —en l'actualitat sobrepasa els 13.500 habitants (Idescat, 2022)—, la hipòtesi hauria estat que en els números del 1968 fins als del 1998 el terme *poble* hauria predominat, i en els del 2018 fins als del 2023, *ciutat*. Així i tot, la realitat ha estat la contrària. En els números del 1968 fins al 1988, encara que s'han detectat algunes aparicions de *poble*, s'ha observat que predomina *ciutat*. A partir del 1998, s'ha vist que majoritàriament s'anomena Santa Coloma de Farners *poble*.

De la mateixa manera que, amb el temps, hi ha hagut canvis ortogràfics i semàntics en les dominacions que rep el municipi o paraules que s'han deixat de fer servir perquè es consideren arcaïques, l'evolució de la societat i la globalització també han tingut un impacte en la llengua

de la revista. Pel que fa als manlleus, Freixa (2019) apunta que hi ha hagut un augment exponencial, especialment a la premsa, i que en el moment de l'estudi s'havia arribat al màxim històric de manlleus en el buidatge de l'Observatori de Neologia.

Segons Rull (2000), aquest augment es deu a la globalització i als canvis socials que ha viscut la humanitat darrerament, com la revolució tecnològica. Freixa (2019: 45) afirma que “és previsible, doncs, que en el nostre món hi hagi més transvasaments de tota mena: humans, culturals, econòmics... i també lingüístics. La llengua, doncs, és receptora, cada cop més, d'elements d'altres sistemes lingüístics, els manlleus (dits, també, préstecs)”. Aquest augment de manlleus es veu a *Ressò*, en què al principi s'utilitzen molt puntualment i, en l'actualitat, es poden trobar de manera recurrent.

Pel que fa a l'origen dels manlleus, Freixa (2019) indica que hi ha una tendència a la baixa dels neologismes en francès. Com es veu a la taula 25, aquest fet es confirma a *Ressò*, ja que en els números dels primers períodes de la revista s'han trobat mots com *boite*, d'origen francès, encara que predominen manlleus del castellà, com *quartos*, *cupo*, *cuarto* i *carajillo*, o expressions llatines, com *quids* o *modus vivendi*. En els números actuals, en canvi, gairebé només se'n detecten en anglès —*influencer*, *scaperoom*, *software*, *on tour*, entre d'altres—.

Taula 25. Exemples de manlleus a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
1968	des.	5	[...] té el projecte d'obrir una petita “boite” per a la joventut.
	set.	5	[...] gastar-se els “quartos” en rosers, gladiols o tulípes [...].
1978	oct.	8	[...] i abans d'entrar en “els quids” de la qüestió [...].
	març	2	[...] i se'n treuen més diners de tot el “cupo” de films contractats. [...] o necessita arreglar el “cuarto de bany” o la cuina [...]
1988	nov.	19	[...] i, per arrodonir-ho, un cafè o un “carajillo” [...].
1998	març-abr.	22	[...] un pagès «pudiente» [...].
2020	des.	40	El 13 de novembre la <i>influencer</i> Ariadna Padilla [...].
2023	març	27	També hem fet un <i>scaperoom</i> [...].

Quant a l'acceptació d'estrangerismes, el llibre d'estil de *La Vanguardia* (2018) distingeix tres graus: els que es fan servir en rodona perquè estan molt arrelats i no hi ha equivalent exacte en

català, els que es marquen amb cursiva perquè estan parcialment arrelats i ja hi ha un equivalent acceptable en català, i, finalment, els que es desaconsellen perquè estan poc arrelats i l'equivalent català és millor. A *Ressò*, mentre que en les primeres etapes es veu una tendència a marcar els estrangerismes amb cometes altes, amb el temps han passat a utilitzar altres recursos, com la cursiva, les cometes baixes o, fins i tot, l'absència de marca.

Pel que fa als processos de creació de paraules dins una mateixa llengua, el sistema més comú és la derivació i, concretament, la sufixació. Quan se sufixa un lexema no es qüestiona si s'hauria de separar l'arrel del morfema amb un guionet o no. Quant a la prefixació, en canvi, la normativa ha variat amb el temps. A la taula 26 es recullen exemples del 1988 amb paraules prefixades.

Taula 26. Exemples de paraules prefixades del 1988 a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
1988	nov.	18	[...] al Nadal <i>postmodern</i> .
	maig.	3	[...] l'actuació <i>antidemocràtica</i> dels grups de pressió.
		3	[...] la unió d' <i>ex-membres</i> de Suburbi 69 i Swing-Sec [...].
		6	Al redactar el projecte es <i>re-estudiarà</i> l'estructura del terreny.

Per veure com corresponia escriure aquests mots derivats el 1988 s'ha consultat la *Gramàtica catalana* (Badia i Margarit, 1962), que especifica per a cada prefix si s'ha de separar o no amb guionet del lexema. Quant als prefixos *anti-*, *post-* i *re-*, explica que no s'hi ha d'usar el guionet. Als exemples del 1988 de la taula 26, però, veiem que *antidemocràtica* i *postmodern* es van escriure correctament mentre que a *re-estudiarà* s'hi fa servir el guionet erròniament. Pel que fa al prefix *ex-*, s'indica que només es manté el guionet quan fa referència a antics càrrecs, com en el cas d'*ex-membres*, en què se segueix correctament aquest criteri.

En l'actualitat, però, la gran majoria dels prefixos s'aglutinen al lexema, encara que hi ha excepcions. Com recull el llibre d'estil de *La Vanguardia* (2018: 336), el prefix no s'aglutina al lexema. Només se separa amb un guionet quan s'uneix a "un sintagma, un nom propi, unes sigles, una xifra o un nom que ja porta guionet". L'OIEC (2017: 1.3) assenyala que s'utilitza el guionet per separar el prefix del lexema en casos com, per exemple, el prefix *no* si està lexicalitzat

—*no-alineament* o *no-bel·ligerància*—. En alguns casos s’opta per no aglutinar el prefix amb el lexema, però tampoc no s’ajunten amb un guionet, com quan s’afegeix un prefix a un sintagma lexicalitzat —*vice primer ministre*—, a una locució —*pro dret de vaga*— o a un mot que ja té guionet —*anti nord-americà*—, menys quan el primer component del sintagma és una “unitat lèxica preexistent” —*exconseller en cap*—.

Taula 27. Exemples de paraules prefixades de l’actualitat a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2020	des.-gen.	8	L’ <i>ex</i> alcalde, Sr. Toni Solà [...].
2022	set.	31	Tornant a la normalitat <i>post-covid</i> [...].
2023	març.	27	Hem realitzat un <i>miniprojecte</i> d’un dia [...].

A la taula 27, s’observen tres tipus d’exemples del període actual. Al primer, *ex alcalde*, no s’ha aglutinat el prefix, però tampoc no s’ha fet servir el guionet per separar els dos elements. Així i tot, l’opció adequada hauria estat unir el prefix amb el lexema. El segon és un cas particular, ja que *covid* és un acrònim en anglès que ha arribat al català lexicalitzat —ho està des del 2021 i l’aparició a *Ressò* és del 2022—, per tant, s’hauria d’aglutinar. Al tercer, en canvi, s’ha aglutinat correctament el prefix al lexema.

6.4. Convencions

Les convencions estilístiques i tipogràfiques són dos dels aspectes lingüístics als quals, sovint, el públic general no para atenció perquè els consideren purament estètics. Tanmateix, l’ús de la negreta, la cursiva, les cometes, la puntuació, les majúscules i les minúscules afecten directament la llengua d’un text i la seva qualitat. A la publicació colomenca no sempre hi ha hagut cohesió en l’ús d’aquests aspectes.

6.4.1. Tipus de lletra

A *Ressò* les marques tipogràfiques no segueixen cap patró clar. Es troben indistintament cometes altes, les baixes i la cursiva, entre altres recursos, per marcar aspectes com l’ús metalingüístic de la llengua, les citacions o els títols d’obres.

Quant a l'ús metalingüístic de la llengua, tant el llibre d'estil de la Diputació de Barcelona (2016) com el del *Diari de Barcelona* (2020) i el de *La Vanguardia* (2018) indiquen que quan es proporciona informació lingüística, normalment morfològica, semàntica o lèxica, cal marcar-la en cursiva. La manera de marcar aquest ús metalingüístic al llarg de la història de *Ressò* en els exemples de la taula 28 mostren que no sempre s'ha fet servir la cursiva. No hi ha cap pauta, però mentre que en l'actualitat s'opta per l'ús de les cometes altes, en números més antics s'han fet servir les cometes baixes, la cursiva i, fins i tot la negreta o l'absència de marca.

Taula 28. Exemples d'ús metalingüístic a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
1968	des.	2	[...] que diu que el nom “Farners” ha evolucionat fins a “Farnés”.
1978	març	11	Així mateix, hom escriu pontet i pontó (de PONT), i en canvi puntet i puntual (de PUNT) [...].
	oct.	3	L’afirmació «tot és fals i erroni» és contundent.
1988	maig	11	[...] són característics el sufix -iello procedents de -ellu [...].
1998	set.-oct.	28	[...] dues llegendes que expliquen l’origen del nom <i>Pirineus</i> .
2018	març	25	[...] un mural amb les lletres de la frase “Som Escola Verda” [...].

Quan apareixen títols d'obres, el llibre d'estil del *Diari de Barcelona* (2020) i el de *La Vanguardia* (2018) recomanen utilitzar la cursiva per marcar-los. A *Ressò*, s'aprecia divergència en com es marquen. A la taula 29 s'observa que en els primers números analitzats i fins als del 1988 es fa ús majoritàriament de cometes altes, tot i que en algun cas no es fa servir cap classe de marca. En els números que van del 1998 fins a l'actualitat, s'ha trobat principalment l'ús de les cometes altes, tot i que també es fa servir la cursiva o les cometes baixes i alhora, cursiva.

Taula 29. Exemples de títols d'obres a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
1968	des.	6	[...] el seu llibre “La vida nova” ha merescut el premi.
1978	oct.	2	[...] un film de l’Elia Kazan anomenat “La ley del Silencio”.
1988	maig	6	[...] escoltem <i>Mirall Trencat</i> (novel·la de Mercè Rodoreda) [...].
	nov.	5	[...] les primeres notes del “Sant Louis Blues” [...].
1998	març-abr.	12	[...] la monografia <i>Santa Coloma de Farners</i> [...].
			[...] la clàssica « <i>Història</i> » de Millàs i Vallicrosa [...].
2018	març	25	En finalitzar, vam cantar la cançó « <i>El nou combustible</i> ».
		39	[...] un assaig, publicat el 1848 i titulat <i>Eureka</i> [...].
	jul.-ag.	6	[...] una novel·la històrica com el seu “ <i>Corpus de Sang</i> ”.

Per observar com s’han marcat els títols de publicacions en els diversos números de *Ressò* que s’han analitzat, s’han recollit exemples en què apareix el mateix nom de la revista estudiada. Entre el 1968 i el 1988 s’han vist diversos casos en què el nom de la revista s’escriu tot en majúscula i sense marca i, alguna vegada, en majúscula i entre cometes altes, tot i que també durant aquest primer període apareix en minúscula —a excepció de la primera lletra—, normalment entre cometes altes.

A partir del 1998 i fins a l’actualitat, no s’han detectat casos del nom en majúscula i sense marca. Les dues úniques formes que s’han observat són el títol de la revista en minúscula i sense cap marca i el títol en cursiva. El llibre d’estil de *La Vanguardia* (2018: 343) indica que s’han d’escriure en cursiva els títols de “diaris, butlletins, revistes, còmics i fanzins”.

Taula 30. Exemple de maneres de marcar noms de publicacions a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
1968	set.	2	[...] la revista RESSO [...].
	set.	4	[...] número de “Ressò” a l’ensenyament [...].
	des.	6	[...] algunes preguntes per a la Revista “ RESSO ”.
1978	març	2	He llegit a RESSÒ els darrers escrits [...].
	oct.	3	[...] “Ressò” pot ésser un mitjà apropiat [...].
1988	maig	27	L’editorial del passat número de “Ressò” [...].
		31	[...] la revista Ressò [...].
	nov.	2	Ens hem decidit a escriure a RESSÒ [...].
1998	set.-oct.	5	En declaracions a <i>Ressò</i> [...].
		10	[...] la revista Ressò s’ha decidit a fer un estudi [...].
2018	març	4	[...] la nostra estimada revista <i>Ressò</i> [...].
2020	des.-gen.	8	L’últim número de Ressò [...].

De la mateixa manera, s’han observat diverses maneres de marcar les citacions. En tots els números analitzats sempre que se n’han vist s’han trobat entre cometes, tot i que algunes vegades són cometes altes i d’altres, baixes. Segons el llibre d’estil de la Diputació de Barcelona (2016), les cometes serveixen per marcar una cita o transcripció literal, i les cometes llatines o baixes i les angleses o altes fan exactament la mateixa funció. Segons Pujol (2002), la tria entre unes o altres sempre ha estat una qüestió només d’estil, i tradicionalment, es triava a partir de la tipografia o font que s’estava utilitzant.

Com que la revista, amb el temps, ha anat canviant de font, i dins de cada número, en algunes èpoques, es pot trobar més d’una font diferent, no és estrany veure els dos tipus de cometes dins d’un mateix número, per exemple, en el d’octubre del 1978 (v. taula 31). Tot i això, cal destacar que a partir del 1998 només s’observen cometes altes.

Segons els llibres d’estil de la Diputació de Barcelona (2019) i el de *La Vanguardia* (2018), només amb les cometes n’hi ha prou per diferenciar la cita del text a dins del qual s’ha inserit. Per això, indica que no cal la cursiva. Tanmateix, a la revista, en alguna ocasió s’ha detectat l’ús simultani de la cursiva i les cometes.

Taula 31. Exemples de maneres de marcar citacions a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
1978	oct.	3	[...] diu, entre altres coses: «Puc afirmar que tot el que diu el Sr. Fradera és fals i erroni».
		8	[...] aquesta “catenaria para paso aéreo sobre la riera” [...].
1988	nov.	13	[...] Vicent Enrique i Taracon, diu que «mana massa».
1998	març-abr.	5	[...] va manifestar que el projecte definitiu de l'enllumenat “ha arribat tard però significativament millorat”.
	set.-oct.	4	[...] quan diu “ <i>Vopuscle de la història de Santa Coloma de Farners</i> [...]” [...].
2018	jul.-ag.	37	Al diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans, es defineix simulacre com “acció simulada” [...].

Un ús de les cometes, i en aquest cas només de les altes, que ha desaparegut és en els noms d'establiments, d'empreses o marques i alguns noms propis. A la taula 32 s'observa que, tot i que no sempre, del 1968 i al 1998 hi havia una tendència a fer aquest ús de les cometes altes dobles. En els números de l'etapa actual i en algun del 1998 ja no es troba aquest ús de les cometes.

Taula 32. Exemples de maneres de marcar noms de marques i noms propis a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
1968	des.	8	Dues, al bar anomenat “Monte Alegre” [...].
			[...] un cotxe marca “Peugeot” de matrícula francesa.
1978	març	5	Seguidament s'anirà al cinema “Catalunya” [...].
1988	maig	9	[...] al vestíbul del Cinema Catalunya.
	nov.	5	[...] al marc de la biblioteca de “la Caixa”.
1998	març-abr.	16	[...] tot el cinema Catalunya [...].
		27	En el Col·legi “La Salle” [...].
	set.-oct.	5	La discoteca Keops [...].
		27	Clínica veterinària “La Selva”
2018	març	3	[...] la reforma del Teatre Catalunya [...].
	jul.-ag.	36	[...] gaudir d'un refrigeri ofert per <i>Partyplanners</i> [...].
2023	març	7	[...] hi havia, sota l'ajuntament, el Café Novedades [...].

Destaca el cas *Cinema Catalunya* —actualment *Teatre Catalunya*—, perquè en un número del 1978 *Catalunya* apareix entre cometes, però quan surt en números del 1988 i del 1998, ja no. També cal destacar el cas *Partyplanners*, nom d’una empresa, que el 2018 es va escriure en cursiva. Tot i això, aquest cas segurament es deu al fet que el nom és un manlleu i la persona que va escriure el text devia pensar que, com a estrangerisme, havia d’anar en cursiva.

6.4.2. Puntuació

Quant a la puntuació, s’ha observat l’ús del doble signe d’interrogació en diversos exemples. Tant el llibre d’estil de *La Vanguardia* (2018) com *Parla’m amb estil* (Camps, 2020) recomanen utilitzar només el signe de tancament tant en les interrogacions com en les admiracions, i només accepten el signe interrogatiu d’obertura en preguntes llargues que no comencen amb una partícula interrogativa —*què, qui, quan, quant, com, on i per què*—. Camps, així mateix, recorda que la tradició s’usar-lo en preguntes llargues ve del castellà.

Taula 33. Exemples de dobles interrogants a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
1968	set.	11	¿Es que no hi ha en tota Sta. Coloma quatre noies que vulguin col.laborar en la formació d’un equip?
	des.	7	A més, ¿qui diu que el nostre criteri és imparcial?
1978	març	2	Però hi ha quelcom que no entenc, ¿com pot una cosa anar en benefici del Cercle [...]?
1988	maig	13	¿Cal recordar que quan s’iniciava aquesta llarga crisi, a principis dels 70, es va atribuir al petroli la culpa de la recessió econòmica?
	nov.	25	[...] donar resposta a la pregunta ¿qui sufragarà la presa?
1998	març-abr.	27	¿I si aquest, en un esdevenidor [...] tampoc l’interessi ésser una nova branca perquè ell mateix és un arbre?

Així, a *Ressò* s’han trobat exemples de l’ús de la doble interrogació des del 1968 però només fins al 1998, ja que en els números del 2018 fins al 2023 no se n’han observat casos. Aquest ús del doble interrogant es veu en dos tipus d’oracions: en preguntes llargues i en preguntes que comencen a mitja oració. En el cas de les preguntes llargues, cap dels casos que s’han trobat als números analitzats comencen per partícules interrogatives.

6.4.3. Sigles

El format en què s'expressen les sigles a *Ressò* també ha canviat al llarg dels anys. En les primeres etapes de la revista i fins al 1998 es troben tant les sigles en majúscula amb un punt i amb un espai de separació entre lletra i lletra (*S. A.*) com el mateix format però sense l'espai ni punt final (*E.G.B*) o també totes les lletres en majúscula sense espais ni punts intermedis (*RTVE*). A partir del 2018, però, només s'ha trobat el tercer format amb totes les lletres en majúscula, sense espais i sense punts (*OAC* o *EFESC*).

Taula 34. Exemples de sigles a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
1968	des.	5	[...] les obres literàries d'Edicions Salvat, S. A. [...].
1978	març	9	La manera de fer de C. D. C. no és aquesta.
	oct.	2	Darrerament es va projectar a la RTVE [...].
		6	Sí, la primera etapa d' E.G.B [...].
1988	nov.	8	[...] 1r. i 2n. d' EGB dels dos col·legis [...].
		11	[...] el T.E.I. de Sant Marçal [...].
1998	març-abr.	5	[...] Centre d'Atenció i Informació de la Seguretat Social (CAISS).
	set.-oct.	7	[...] del C.O. Farners i del C.E. Farners [...].
2018	març	21	La nova Oficina d'atenció al Ciutadà (OAC) [...].
	jul.-ag.	26	[...] de EFESC (European Forestry and Environmental Skills Council) [...].

A més del format i la puntuació de les sigles, cal destacar que han augmentat en nombre, ja que en els primers números només es feien servir sigles encunyades, com és el cas de *S. A.* o d'*EGB*. En els números més actuals, en canvi, se n'utilitzen moltes més i se'n fan de gairebé tots els noms d'organismes, de festivitats, etc.

6.4.4. Majúscules i minúscules

El català, com a llengua, no es caracteritza per assignar a les majúscules un gran nombre de funcions i, de vegades, per influència d'altres llengües o per desconeixement, hi ha la confusió entre si s'ha d'escriure una paraula en majúscula o en minúscula. Per exemple, l'ús de minúscula o majúscula en el nom que designa càrrecs o professions ha variat al llarg de la història. En el passat es veu una tendència a escriure'ls en majúscula, mentre que a partir del 1998 de vegades s'escriuen en majúscula i, d'altres, en minúscula. En l'actualitat, i com indica

el llibre d'estil de *La Vanguardia* (2018), tots els càrrecs s'han d'escriure en minúscula i en rodona, tant quan van acompanyats del nom de la institució o de la persona que exerceix el càrrec o l'empresa com quan no. De la mateixa manera, el llibre d'estil de la Diputació de Barcelona (2016: 156) indica que “els càrrecs s'escriuen amb minúscula, si no és que van precedits del tractament protocol·lari”.

Taula 35. Exemples de càrrecs a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
1968	des.	8	[...] el Sr. Pere Ordis, P resident de la Diputació [...].
1978	març	6	I el S ecretari de la nova Entitat, Sr. Manel Pou [...].
1988	nov.	8	[...] l' O dontòleg Hugo Esquiaga.
1998	març-abr.	12	[...] p resident de la Diputació, Arcadi Calzada,[...].
2018	jul.-ag.	4	El conte de la rateta (l' a lcalde Martí) [...].

Un recurs que s'observa en la majoria de les èpoques analitzades és l'ús de les majúscules per emfatitzar o destacar fragments d'un text. Tot i que era un recurs molt més comú en els primers números de la revista que en l'actualitat, encara no ha desaparegut.

Taula 36. Exemples de majúscules emfatitzadores a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
1968	set.	10	Degut a una disposició FEDERATIVA , la qual ens obliga a tenir ENTRENADOR amb títol [...].
1978	març	8	[...] amb els lemes de PAU i PROGRÉS [...].
1998	març-abr.	4	[...] una d'elles és el seu DIÀLEG .
2018	jul.-ag.	36	[...] entre el que és una FIRA i el què és un MERCAT .

Així i tot, el llibre d'estil de *La Vanguardia* (2018: 269) indica que, almenys en el diari, aquest recurs està fora de lloc perquè es considera “fàcil i pobre”, tant començar paraules en majúscula quan haurien d'anar en minúscula per emfatitzar-les com escriure paraules senceres en majúscula, ja que, a més, visualment crida massa l'atenció.

6.4.5. Numerals

El fet que hi hagi diverses opcions adequades per escriure els numerals sovint crea confusió i provoca que es barregin estils i no se'n segueixi cap de manera sistematitzada. Un exemple en

són els numerals ordinals, ja que prenent *Ressò* com a exemple, s’han observat diverses maneres de representar-los. Tot i això, sí que es pot veure una tendència a volar les lletres que acompanyen el número entre el 1968 i el 1978. Així i tot, ja no apareix en els anys posteriors. Així mateix, en els números analitzats del 1968 fins al 1988 es veu el predomini de l’ús de les dues o tres lletres finals per acompanyar el número, però a partir del 1998 predomina l’ús d’una única lletra final.

Taula 37. Exemples de números ordinals a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
1968	des.	5	1.er [...] 2.on [...] 3.er [...] 4.º [...]
1978	oct.	6	[...] distribuïts en 3 cursos de 1. ^{er} , 2 de 2. ^{on} , 2 de 3. ^{er} [...].
1988	maig	8	[...] la seva 25ena. exposició [...].
1998	set.-oct.	29	[...] el 19è Ral·li Empordà-Farners [...].
2018	març	27	Els nens i nenes de 1r, 2n i 3r van interpretar [...].
2020	des.-gen.	32	[...] acabava en 8a. posició la travessa [...].

A més, pel que fa a l’ús del punt en aquests numerals ordinals, s’ha observat un ús irregular, ja que encara que en els números del 1968 al 1988 es fa servir, en els del 1998 de vegades s’usa, però d’altres, no. Quan s’utilitza, es fa en totes les variants de format en què s’han escrit aquests nombres: tant amb les lletres volades —2.^{on}— o sense volar —25ena.— com amb el punt entre el nombre i les lletres —3.er— i després de les lletres —8a.—.

En definitiva, s’ha pogut apreciar que la llengua de la revista ha canviat considerablement des dels seus inicis fins a l’actualitat, en què compleix cinquanta-cinc anys d’història. Un dels aspectes que més ha canviat ha estat el lèxic, com s’ha pogut veure, sobretot a causa de l’evolució del context social i polític. De la mateixa manera, alguns aspectes morfosintàctics com el desdoblament de gènere o l’ús del femení genèric han augmentat a mesura que la societat ha avançat. L’ortografia, en canvi, ha evolucionat bastant en concordança amb les normatives lingüístiques vigents a cada moment —deixant de banda de les problemàtiques causades pels antics sistemes d’impresió—. Els aspectes convencionals també han passat per diversos canvis i la majoria han evolucionat de manera prou sistemàtica, com el format de les

sigles i dels numerals ordinals. D'altres, però, no han canviat de manera regular, sinó que han anat en concordança amb la cura que s'ha dedicat a la llengua a cada número.

7. Anàlisi per a la guia d'estil

Aquesta anàlisi se centra en els números del 2018 al 2023 i, de manera paral·lela a §6, es tracten els següents aspectes: l'ortografia, el lèxic, la morfosintaxi i les convencions. En aquest apartat, doncs, s'exposen exemples de *Ressò* i les pertinents explicacions sobre els aspectes lingüístics millorables que s'han detectat. Els criteris que es tracten aquí es recuperen a §8, a la guia d'estil que es proposa.

7.1. Ortografia

Com s'ha observat, l'ortografia és un dels aspectes que més han variat al llarg de la història de *Ressò*. En l'actualitat, s'han detectat diverses incorreccions ortogràfiques recurrents, com els accents diacrítics. Com s'ha vist a §6.1, en la revista s'ha vist reflectida la reducció d'accents diacrítics en català. El període analitzat, del 2018 al 2023, comprèn l'inici i el final del període d'adaptació que l'IEC va marcar. En els números del 2018 (v. taula 38) s'han documentat exemples de paraules accentuades que ja no formen part de la llista de quinze diacrítics.

Taula 38. Exemples d'accents diacrítics a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	40	[...] amb aquest groc viu li dóna el seu nom més comú: vara d'or.
	jul.-ag.	14	[...] tots aquells que vénen de fora, el parc de Sant Salvador.

Així, en els números que es van publicar quan ja s'havia acabat el període d'adaptació ja no es troben casos de paraules accentuades que abans eren diacrítics però que ara ja no ho són. Tot i això, sí que s'han detectat confusions amb mots que tant abans com ara són diacrítics però que no s'han accentuat (v. taula 39).

Taula 39. Exemples de manca d'accents diacrítics a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2019	maig	5	[...] implicat a millorar el mon que li havia tocat viure.
		13	[...] la muntanya grega habitada pel deu Apol·lo i les muses.
2023	març	40	[...] però també son espectaculars i desitjades [...].

A banda d'aquesta manca d'accentuació, s'han observat diversos errors d'ortografia que, si s'utilitzés alguna eina de correcció, es podrien haver detectat i corregit abans de publicar-los. Els errors que s'han vist són principalment d'accentuació, de contraccions, de dígrafs i de prefixació.

Taula 40. Exemples d'incorreccions ortogràfiques a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	38	[...] desenvolupa la lateralitat a través de circuïts [...].
	jul.-ag.	29	[...] varem conèixer molta gent nova.
2019	maig	6	D'aquesta manera, s' eradica la imatge negativa [...].
2020	des.-gen.	32	[...] organitzada per els amics del Club Olímpic Farners.
		49	[...] els pre benjamins i alevins [...].

La taula 40 recull diversos exemples que s'ha comprovat que el corrector Softcatalà detecta i corregeix adequadament. Així, a la guia d'estil es recomanarà l'ús d'eines de correcció ortogràfica i de recursos de consulta per evitar aquesta mena d'incorreccions.

7.2. Morfosintaxi

La morfosintaxi és un dels aspectes que s'ha observat que crea més confusió entre els redactors de la revista per diversos motius. En el cas de l'ús del passat simple, com ja s'ha comentat a [§ 6.2](#), es tracta d'un problema d'adequació temporal, ja que encara no ha desaparegut del tot de la revista encara que es tracta d'un temps verbal arcaic. En l'actualitat, per tant, s'hauria de substituir pel passat perifràstic.

Taula 41. Exemples d'ús del passat simple a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2019	maig	5	[...] fou regidor durant 8 anys.
2022	set.	8	[...] el TAV entrà en funcionament [...].

Així mateix, s'han detectat molts casos en què s'anteposa la preposició *a* davant alguns complements directes que no n'haurien de dur, ja que segons la GIEC (2016: 19.3.2), i amb algunes excepcions, “el complement directe se situa immediatament després del verb i no

apareix precedit de cap preposició”. Els exemples detectats, però, segueixen aquesta norma general, ja que no corresponen a cap de les excepcions previstes.

Taula 42. Exemples de complements directes que porten erròniament preposició a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	15	[...] quan la Carme va convidar a l'Andreu [...].
2022	set.	27	A més, vam ajudar a les tortugues ninja [...].

Un altre aspecte sintàctic que s'ha de millorar en molts casos és la contracció *al* o la preposició *en* seguides d'infinitiu. Tot i que la GIEC (2016) accepta les dues opcions —encara que dona preferència a l'opció *en* perquè *al* només s'accepta en registres informals—, existeixen formes més naturals i preferents en català. La mateixa GIEC (2016) indica que en aquesta construcció la preposició *en* es fa servir amb un valor similar al de l'adverbi *quan*, igual que el llibre d'estil de *La Vanguardia* (2018), que recomana l'ús de l'adverbi *quan*. També recomana fer servir el gerundi en oracions en què s'expressa simultaneïtat com *va ensopegar arribant a casa*.

Taula 43. Exemples d'ús de la preposició *en* i la contracció *al* seguits d'infinitiu a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2020	des.-gen.	28	En arribar a l'escola, vam pujar a l'autobús.
2022	set.	27	[...] van anar desapareixent al passar els dies.

El canvi i caiguda de preposició també és un dels aspectes sintàctics que confon els redactors de *Ressò*, ja que no elideixen les preposicions *a*, *de*, *en* i *amb* davant la conjunció *que*. Segons la GIEC (2016: 26.4.1.2), en els registres formals, aquestes preposicions s'elideixen quan es troben “davant d'una oració introduïda per la conjunció *que*”.

Taula 44. Exemples de dequeïsmes a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2019	maig	4	[...] prengui consciència de que per fi [...].
2020	des.-gen.	8	[...] amb la idea de què res és insuperable.

Tampoc no s'ha aplicat el canvi de preposició en altres casos, com el que s'hauria de fer de la preposició *en* a la preposició *a* quan es troba davant d'un verb en infinitiu (GIEC, 2016: 26.5.2). La taula 45 recull un exemple d'aquest error.

Taula 45. Exemple de manca de canvi de preposició a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2021	oct.	27	Han consistit en fer una ruta per l'Alta Garrotxa [...].

De la mateixa manera, pel que fa als pronoms relatius, també s'han observat construccions millorables. S'ha vist que oracions adjectives de relatiu especificatives introduïdes per la preposició *a* no comptaven amb el pronom adequat, ja que com explica el llibre d'estil de la Diputació de Barcelona (2016: 251) els pronoms relatius són els “adequats per a evitar la construcció incorrecta d'una preposició seguida d'un article determinat i el relatiu *que*”.

Taula 46. Exemples de combinacions incorrectes de pronoms relatius a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	4	[...] Madrid i Barcelona, grans demarcacions a les que no ha passat desapercebuda la seva tasca.
2019	maig	5	Formava part d'un grup de jovent inquiet i preocupat, al que van convidar a incorporar-me.

També pel que fa als pronoms relatius, s'ha detectat un mal ús freqüent del pronom *on*. Segons la GIEC (2016), l'ésAdir, el llibre d'estil de *La Vanguardia* (2018) i el de COMRàdio (2009), el pronom *on* només té valor locatiu i no es pot fer servir en els contextos en què no té aquest valor. Tanmateix, s'han detectat nombrosos casos a *Ressò* en què s'utilitza aquest pronom sense valor de lloc, i la taula 47 en mostra dos exemples.

Taula 47. Exemples de mal ús del pronom *on* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2020	des.-gen.	50	Pujol ha format part del Club Natació Lloret, on va assolir [...].
2022	set.	8	[...] una alternativa on no serien necessaris ni el ramal aeri [...].

L'ús dels pronoms *ell*, *ella*, *ells* i *elles* també s'ha de millorar, ja que l'ésAdir indica que, generalment, només es fan servir per fer referència a entitats humanes. Tanmateix, a la revista, s'han trobat casos en què s'han usat servir aquests pronoms, principalment en la forma femenina plural, per fer referència a elements que no són humans en comptes d'optar per alternatives com els pronoms *en* i *hi*, pronoms relatius o altres solucions.

Taula 48. Exemples de mal ús del pronom *elles* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	14	[...] per modelar malalties humanes, entre elles el càncer de colon.
2022	set.	31	Activitats físiques pensades per fomentar la mobilitat, cognitives per estimular la memòria [...]. Totes elles combinen [...].

S’ha observat, també, que molt sovint s’utilitza el pronom reflexiu *es* en aquesta forma encara que apareix davant de verbs que comencen pel so de *essa* sorda. Tot i que es poden fer servir les dues formes del pronom —*es* i *se*— en aquests casos, segons el DIEC2 (2022), quan el pronom es troba davant d’un verb que comença per *s*, *ce* o *ci*, s’usa la forma *se* perquè és més eufònic.

Taula 49. Exemples de mal ús del pronom *es* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	5	[...] molts propietaris es salten dia sí i dia també.
2020	des.-gen.	43	[...] els temes que tractem es ceneixen a assumptes [...].

Encara que el cas següent no es tracta d’una incorrecció com a tal, cal destacar que s’ha vist de manera generalitzada un ús abusiu en molts casos de determinants possessius. Com recull el llibre d’estil de *La Vanguardia* (2018), no s’ha d’abusar d’aquest tipus de partícules i només cal fer-les servir quan realment indiquin possessió. El llibre d’estil de COMRàdio (2009) recorda que no s’han d’utilitzar quan el sentit possessiu ja és evident pel context.

Taula 50. Exemples d’ús innecessari dels determinants possessius a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2020	des.-gen.	40	[...] un reciclatge en les seves inquietuds li donen el seu suport.
2022	set.	3	[...] tots aquells que demandaven la seva construcció.

L’ús de les preposicions *per* i *per a* és un dels que, sovint, crea més dubtes, tal com s’ha observat a la publicació. D’una banda, s’ha vist que davant d’infinitiu s’utilitza de manera recurrent *per a*. Tot i això, i segons la GIEC (2016), davant d’infinitiu correspon la preposició *per* en els parlars orientals —en què s’inclou el català central, corresponent a la varietat dialectal de Santa Coloma de Farners, municipi de *Ressò*— i part del nord-occidental. En canvi, en tortosí, valencià i en el parlar de la Franja es fa la diferenciació entre *per* i *per a* davant d’infinitiu.

Taula 51. Exemples de mal ús a *Ressò* de la combinació de preposicions *per a*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	38	[...] aprenent el vocabulari per a poder-se expressar correctament.
2020	des.-gen.	8	Dialogar per a arribar a acords concrets.

D'altra banda, s'ha observat l'ús de *per* amb valor de destinació. Tot i això, i segons la GIEC (2016), el valor de destinació correspon a la forma *per a* quan va seguida d'un sintagma nominal.

Taula 52. Exemples de mal ús de la preposició *per a* *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2019	maig	4	[...] cap de llista de Junts per Catalunya per les eleccions municipals [...].
2022	set.	13	Quants cubells de brossa tindrà cada família? Dos, per l'orgànic i el vidre.

També s'ha vist en alguns números confusions entre les formes *tan* i *tant*. Segons la GIEC (2016), s'escriu la forma *tan* quan modifica un adjectiu o un adverbi i la forma *tant* quan modifica un verb.

Taula 53. Exemples de mal ús de *tan* i *tant* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	jul.-ag.	31	[...] per recordar aquest dia tant especial.
2022	set.	13	Tan embruto, tan pago?

De la mateixa manera, la taula 54 recull diversos exemples d'errors sintàctics que es podrien solucionar si s'utilitzés un corrector gramatical. Es detecten errors sobretot pel que fa al règim de preposicions, però també als calcs sintàctics del castellà, com és el cas de la no duplicació del sufix *-ment* en el primer adverbi dels dos coordinats per una *i*.

Taula 54. Exemples d'incorreccions sintàctiques a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	jul.-ag.	26	A Catalunya participen al projecte [...].
2020	jul.-ag.	4	Aïllar acústica i mecànicament la zona [...].
2023	març	35	[...] s'ha centrat en obrir canals d'escolta [...].

Quant a la persona en què s'escriuen els articles, com s'ha vist a § 6, molts dels textos a la revista en l'actualitat es redacten en tercera persona o en impersonal. Tot i això, s'ha vist que molts dels textos que provenen d'entitats estan escrits en primera persona, encara que no tots. Aquest fet es deu a la indicació que la revista dona a les entitats d'escriure preferiblement els textos en primera persona per reforçar la percepció del lector que aquells textos estan clarament associats a cada entitat.

Taula 55. Exemples d'escrits de les entitats en primera i tercera persona a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	30	Els Castors i Llàdrigues hem començat aquest nou trimestre [...].
2023	març	36	Al final de la rua es va poder gaudir d'un petit tastet [...].

Així i tot, si hi ha entitats que els escriuen en tercera persona, la redacció de *Ressò* no els ho canvia i els mantenen l'estil, encara que en aquests casos els textos prenguin un to més neutre. Així, es posarà per escrit aquesta recomanació a la guia d'estil.

7.3. Lèxic

No només s'han detectat a la publicació incorreccions ortogràfiques i morfosintàctiques, sinó que també s'hi han vist aspectes lèxics que cal millorar. Per començar, s'ha observat, tot i que de manera puntual, un mal ús lèxic del verb *demandar*. El DIEC2 (2022) el defineix de la manera següent: 'demanar alguna cosa (a algú) per via judicial' i 'algú, exposar en judici (el dret que creu tenir sobre una cosa)'. D'aquesta manera, es veu que aquest verb només s'utilitza i s'accepta en l'àmbit judicial. Així doncs, el verb adequat en els contextos en què s'ha detectat aquest mal ús és *demanar* o *requerir*.

Taula 56. Exemples de mal ús del verb *demandar* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2019	maig	6	[...] el servei de bar al parc, que molts ciutadans demandaven.
2022	set.	3	[...] tots aquells que demandaven la seva construcció.

Un aspecte comentat a § 6 que també s'ha detectat als números actuals i que s'ha de millorar és l'ús de la forma verbal *esser* o *ésser*. Encara que és més comú trobar *ser*, cal remarcar que s'ha d'evitar sempre *ésser*, ja que es considera una forma arcaica, i substituir-lo per *ser*.

Taula 57. Exemples de mal ús del verb *ésser* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	jul.-ag.	27	[...] en esser el trajecte més directe fins al Santuari de Coll [...].
		36	És una de les joves emprenedores que està essent assessorada [...].

Així mateix, s'ha detectat un mal ús del verb *estar*, que, com en el cas anterior, s'hauria de substituir per *ser*. El motiu, en aquest cas, és diferent, ja que com es pot veure a la taula 58 el context parla de localització en un lloc físic, i segons l'ésAdir i el llibre d'estil de *La Vanguardia* (2018), el verb que correspon a aquest ús és *ser* i no *estar*.

Taula 58. Exemple de mal ús del verb *estar* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2020	des.-gen.	28	El Liceu és un teatre molt bonic que està a la Rambla de Barcelona.

Tot i això, cal no confondre l'ús de *ser* per expressar localització temporal en el sentit de 'viure'. En aquest significat, la taula 59 recull dos exemples d'ús adequat del verb *estar*.

Taula 59. Exemple de bon ús del verb *estar* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	18	Quan fa que estàs a Irlanda?
2021	oct.	25	Tot i que hi vam estar pocs dies, vam [...] fer casetes pels ocells [...].

L'adjectiu *major* s'utilitza molt sovint a *Ressò* de manera no recomanada, com mostren els exemples de la taula 60, en què s'observa que es fa servir de manera abusiva. Algunes alternatives per substituir *major* són *més gran*, *més greu*, *màxim*, etc. Així mateix, el llibre d'estil de *La Vanguardia* (2018) recomana evitar construccions com *majors de 60 anys* o *la fàbrica té major activitat* i indica que només és acceptable en col·locacions com *la major part de*, *el major divisor comú*, *major d'edat*, *la festa major*, *el pal major*, etc.

Taula 60. Exemples de mal ús de *major* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	jul.-ag.	37	[...] la implicació seria major .
2022	set.	32	[...] i així tenir una major autonomia personal.

De la mateixa manera, una altra construcció de la qual l'ésAdir indica que es fa un ús abusiu i que s'ha detectat recurrentment a *Ressò és a nivell*. Segons la GIEC (2016: 19.9.3.1), només designa “una posició al mateix pla horitzontal que el punt de referència representat pel seu complement”, com *a nivell del mar* o *no estar a nivell*. També s'indica que aquesta expressió amb valor figurat només s'utilitza en registres col·loquials i que no és acceptable en registres formals. Com a alternatives, l'ésAdir i el llibre d'estil de COMRàdio (2009) proposen *en l'àmbit de, pel que fa a, des del punt de vista* o bé prescindir-ne.

Taula 61. Exemples de mal ús de la construcció *a nivell* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	3	A nivell de país és evident que existeix un paral·lelisme.
2020	des.-gen.	32	[...] tant a nivell formatiu, professional, cultural, social i d'integració a la societat.

Un cas semblant és el de *doncs*, ja que s'ha detectat que es fa servir de manera incorrecta. El llibre d'estil de *La Vanguardia* (2018) indica que aquesta conjunció no és adequada quan es fa servir amb valor causal, i que només ho és quan s'usa com a conjunció de conseqüència, conclusió i oposició. La taula 62 recull exemples d'usos incorrectes de *doncs*.

Taula 62. Exemples de mal ús de la conjunció *doncs* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	29	[...] no van obtenir prou bots, doncs el seu finançament també es pot obtenir mitjançant els pressupostos ordinaris.
2022	set.	31	[...] i reviu vells records, doncs fer ratafia és una tradició [...].

I encara un altre cas de mal ús, aquesta vegada de la construcció *de nou*, que no és incorrecta però l'ésAdir indica que se'n fa un ús abusiu. Proposa, com a alternativa, la construcció formada pel verb *tornar a* seguida d'infinitiu.

Taula 63. Exemples de mal ús de la construcció *de nou* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	3	[...] poder assolir de nou la serenor [...].
2022	set.	4	Si volem veure de nou la piscina oberta [...].

També pel que fa al lèxic, s’han detectat diverses incorreccions que es podrien haver solucionat si s’hagués fet servir alguna eina de correcció de textos. A la taula 64 s’han recollit diversos exemples d’aquest tipus d’incorreccions.

Taula 64. Exemples d’incorreccions lèxiques a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	jul.-ag.	26	[...] que poc a poc s’està implantant a Catalunya.
		31	Portem varies setmanes treballant [...].
2020	des.-gen.	40	[...] i recolzar a una tribu [...].
	jul.-ag.	9	[...] va arribar a Santa Coloma l’any 2014 de la mà de [...].
2023	març	7	Junts i Esquerra s’han de seure i recuperar confiances.

Així, en la majoria dels casos, els errors detectats són calcs del castellà. Se n’observen tant de sintàctics —*poc a poc*, *de la mà de* o *s’han de seure*— com de lèxics —*varies* o *recolzar*—.

7.4. Convencions

Les convencions engloben un seguit d’aspectes que podrien semblar que només infereixen en la part estilística, però realment tenen un impacte important en la qualitat lingüística d’un text. La puntuació, en molts casos, pot dependre de les convencions establertes. De l’anàlisi dels números recents destaquen dos aspectes de puntuació que cal millorar en la revista. En primer lloc, s’han trobat contextos amb comes entre el verb i un complement, i entre el subjecte i el verb d’algunes oracions. Com indica el llibre d’estil de la Diputació de Barcelona (2016), no es pot utilitzar la coma en cap d’aquests dos casos. La taula 65 recull dos exemples d’aquest error.

Taula 65. Exemples de mal ús de la coma a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	4	Per això, per a ella, Santa Coloma és i sempre serà, casa seva.
2023	març	4	La filòsofa francesa Simone de Beauvoir, deia que actuar era [...].

En segon lloc, s’ha vist en alguns números de *Ressò* una mala puntuació després d’alguns signes, com ara en el primer exemple de la taula 66, en què no s’ha utilitzat un punt a final de l’oració, abans d’unes cometes, ni tampoc després de les cometes de tancament. De la mateixa manera,

en el segon exemple de la mateixa taula tampoc no s’ha usat el punt de tancament després de les cometes, però, a més, s’ha fet servir erròniament un punt després d’un signe d’interrogació.

Taula 66. Exemples de mala puntuació a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2023	març	6	[...] que els agrada cantar “I ara el rector fa missa cada divendres...” Em diu que s’ho passa d’allò més bé [...].
		7	[...] podrà edificar “según el tipo de arquitectura que más le plazca, mientras su conjunto no sea extravagante” Ja hi tornem a ser en la indefinició de les lleis: qui decideix què és extravagant?.

A banda de l’ús incorrecte de punts, també s’ha observat que, sovint, hi ha confusions entre els tres tipus de guions i un consegüent mal ús d’aquests signes de puntuació. Al primer exemple de la taula 67 s’ha vist un guió mitjà i un guionet per fer l’incís. En canvi, al segon exemple es fa l’incís amb dos guions mitjans i, al tercer, amb dos guionets.

Taula 67. Exemples de mal ús dels tipus de guions a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2020	des.-gen.	38	[...] un tipus de beguda –no alcohòlica– i menjar [...].
2021	oct.	3	Però ho acceptem pacientment –nosaltres també– perquè [...].
2023	març	4	“[...] Amb molta canalla” –somriu–. “Hi havia [...].

Al llibre d’estil de la Diputació de Barcelona (2016), però, indica que el guionet només s’utilitza per unir sèries numèriques i paraules com si ho fes una preposició. Pel que fa al guió mitjà, s’explica que funciona com el símbol matemàtic de resta o per als valors negatius. Finalment, quant al guió llarg, diu que s’utilitza per marcar incisos i les intervencions d’un diàleg.

A banda de la puntuació, entenem com a convenció, per exemple, l’ús de la cursiva o les cometes per marcar els títols de les obres, i a *Ressò* s’han observat diverses opcions per marcar aquests elements. Com ja s’ha indicat a § 6.4.1, segons el llibre d’estil del *Diari de Barcelona* (2020), es recomana l’ús de la cursiva per marcar qualsevol mena d’obra.

Taula 68. Exemples de maneres no adequades de marcar títols d'obres a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	25	En finalitzar, vam cantar la cançó « <i>El nou combustible</i> ».
		39	[...] un assaig, publicat el 1848 i titulat <i>Eureka</i> [...].
2020	des.-gen.	37	Llavors us pot agradar el que s'explica a “ <i>Mentes maravillosas</i> ” de Carl Safina o “ <i>El ingenio de los pájaros</i> ” de Jennifer Ackerman.
	jul.-ag.	6	[...] una novel·la històrica com el seu “ <i>Corpus de Sang</i> ”.
2022	set.	4	[...] el llibre <i>Pandèmia i postveritat</i> .

A la taula 68 es veu com, a *Ressò*, encara que en alguns casos s'utilitza adequadament la cursiva per marcar els títols de les obres —*Eureka*—, no sempre es fa de manera sistemàtica. En canvi, també es marquen amb cometes baixes i cursiva alhora —«*El nou combustible*»—, cometes altes i cursiva alhora —“*Mentes maravillosas*”—, només cometes altes —“*Corpus de Sang*”— o, fins i tot, títols sense cap mena de marca —*Pandèmia i postveritat*—.

En el cas dels noms de les publicacions, el llibre d'estil de *La Vanguardia* (2018: 343) recomana escriure en cursiva els títols de “diaris, butlletins, revistes, còmics i fanzins”. En els números actuals de *Ressò*, però, s'observen contextos en què no s'ha marcat el nom de les publicacions, inclòs el nom de la revista.

Taula 69. Exemples de manca de marca al nom de publicacions a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2019	maig	10	[...] la col·laboració de la revista <i>Ressó</i> [sic] [...].
2023	març	4	[...] al darrer número de <i>Ressò</i> [...].

El cas de les citacions, però, és diferent. Com s'ha comentat a § 6.4.1 i com indiquen els llibres d'estil de la Diputació de Barcelona (2016) i de *La Vanguardia* (2018), només cal una marca per diferenciar la cita del text a dins del qual s'ha inserit, preferiblement les cometes. Als números més recents de *Ressò*, però, s'ha vist que de vegades s'utilitzen alhora la cursiva i les cometes (v. taula 70).

Taula 70. Exemples de maneres no adequades de marcar citacions a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2019	maig	5	[...] ho van justificar dient: “És l’únic propietari [...] que en veure’ns ens desitja bon dia i ens diu pel nostre nom”.
2020	des.-gen.	4	[...] a través d’un “expedient de modificació de crèdit” [...].

Encara que en altres èpoques de la publicació feien servir tant les cometes altes com les baixes (v. §6.4.1), en els números publicats entre el 2018 i el 2023 només s’han vist cometes altes. Per tant, la guia d’estil recollirà aquest criteri, ja que a més de ser les més utilitzades, també són les més fàcils d’escriure amb el teclat.

La negreta és el tipus de lletra que, a *Ressò*, s’usa més segons criteris estètics que lingüístics. S’ha observat que es fa servir per marcar diversos aspectes, però no de manera sistemàtica. Mentre que s’ha vist que sí que s’usa sempre per marcar les preguntes i les entradetes de les entrevistes, les autories dels articles d’opinió i les cartes dels lectors i els intertítols, s’ha observat que s’utilitza irregularment a l’hora de marcar elements dins del text. En la majoria dels casos en què s’han marcat sintagmes enmig d’un text és quan són destacables, com el lloc i l’hora d’un esdeveniment o noms de persones o entitats, com a l’últim exemple de la taula 71.

Taula 71. Exemples d’usos de la negreta a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	jul.-ag.	12	Casals [titolet]
		22	La Holli Fest, o el festival dels colors, és una tradició que ve de l’Índia [...].
2022	set.	15	S’acabarà fent aquesta piscina? No ho sé, la veritat [...].
		19	Actuació castellera Guillats de la Selva Concert Orquestra Montgrins

Tot i això, aquesta mena d’informacions no es marquen sempre, només en alguns textos concrets. El llibre d’estil de *La Vanguardia* (2018) recomana restringir la negreta a usos tipogràfics en elements com titulars, preguntes, peus de foto, etc., i indica que dins d’un text no s’admet. A la taula 71 s’observen dos exemples d’ús adequat de la negreta —el primer, en titolets, i el tercer, en preguntes d’entrevistes—. El segon i el quart exemple, en canvi, són d’usos

no recomanats ni sistemàtics a *Ressò*: un d'un text sencer escrit en negreta i l'altre de sintagmes puntualment marcats en negreta.

Pel que fa a l'ús de la majúscula demarcativa, s'han observat exemples, recollits a la taula 72, en els quals s'han començat oracions en minúscula tot i que van després d'un signe de puntuació —exclamatiu o interrogatiu— al qual correspon anar seguit d'una majúscula. Segons el llibre d'estil de la Universitat de Barcelona (2017), després d'aquests signes cal utilitzar la majúscula inicial en la paraula que va després del signe a excepció dels casos en què el signe no va seguit de coma, punt i coma, dos punts, parèntesi o guió llarg.

Taula 72. Exemples d'incorreccions en l'ús de majúscules i minúscules a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	jul.-ag.	33	[...] a Sils hi ha bones cuineres! i si no portes res [...].
2020	des.-gen.	4	Resultat: L'Ajuntament ha hagut de pagar l'aval.
2022	set.	4	[...] que fa pena de veure? o volem un poble dinàmic [...].

La taula 72 també recull un altre exemple de confusió en l'ús de la majúscula: s'ha fet servir una majúscula després de dos punts. Tanmateix, el llibre d'estil del *Diari de Barcelona* (2020: 79) apunta que “després dels dos punts cal deixar un espai de separació i, com a norma general, cal continuar escrivint en minúscules, excepte en el cas d'algunes citacions textuals”.

Pel que fa a l'ús distintiu de les majúscules, s'ha detectat un error recurrent en el nom de les regidories de l'ajuntament de la vila. Tot i que no sempre, s'han observat diversos casos en què s'escruien en minúscula quan haurien d'anar en majúscula, ja que el llibre d'estil de la Diputació de Barcelona (2016:145) indica que els “noms d'entitats, institucions, organismes oficials i no oficials, òrgans de gestió, empreses o establiments (i els seus òrgans de govern o unitats internes) formalment constituïts. Els escrivim amb majúscula”.

Taula 73. Exemples de manca d'ús de la majúscula en àrees de regidories a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	29	[...] volem demanar a la regidora de participació ciutadana [...].
2022	set.	13	[...] regidor de promoció de la ciutat, medi ambient i participació ciutadana [...].

Altres incoherències que s’han detectat respecte a la funció distintiva de les majúscules han estat a l’hora d’escriure noms propis del municipi. Per exemple, s’ha observat en topònims, en noms d’institucions i entitats —*ajuntament* o *Ajuntament*, *escola* o *Escola*—, de festivitats i esdeveniments —*premis* o *Premis*, *cursa* o *Cursa*—, etc. Per això, s’ha recollit una llista d’exemples, disponible a [§ 8](#), per poder establir un criteri i que sempre s’escrigui de la mateixa manera. S’han pres com a referència les normes establertes per altres guies d’estil i també com estan registrats alguns d’aquests topònims al mateix municipi en cartells o documents.

Taula 74. Exemples d’inconsistències en l’ús de majúscules i minúscules a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2020	des.-gen.	3	A l’acte de lliurament dels premis la Falç de l’any passat [...].
		28	L’escola Sant Salvador d’Horta va inaugurar-se [...].
		36	A l’Escola Castell de Farners vam celebrar [...].
2021	oct.	portada	La Cursa del Pa amb Tomàquet s’obre [...].
		46	La cursa del Pa amb Tomàquet segueix creixent [...].
2023	març	3	[...] el nostre Ajuntament [...].
		4	Les dues darreres edicions dels Premis la Falç a la constància [...].
		7	[...] s’haurà de presentar un disseny a l’ajuntament [...].

A diferència de la funció distintiva de la majúscula, que s’utilitza a *Ressò* però de manera irregular, la versaleta no s’ha trobat en cap cas. Segons el llibre d’estil de la Diputació de Barcelona (2016), els números romans s’escriuen en versaleta. A la taula 75 es mostra un exemple de número romà a *Ressò* escrit en majúscula i no en versaleta.

Taula 75. Exemple de cas en què caldria la versaleta a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	39	Fins ben entrat el segle XX [...].

En referència a l’escriptura de les hores en format digital, s’ha vist que no hi ha una manera sistemàtica de fer-ho. *La Vanguardia*, en el seu llibre d’estil (2018), recomana escriure les hores en punt i els quarts amb lletres i acompanyar-les de la franja del dia corresponent —*del matí*, *de la tarda*, *del vespre*— i les hores en format digital separant l’hora dels minuts amb un punt

i els minuts de la *h* que abreuja *hores* o de la paraula sencera amb un espai —22.25 *h* o 22.25 *hores*—.

Taula 76. Exemples d'inconsistències a l'hora d'escriure les hores en format digital a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	jul.-ag.	37	[...] de 9:30h. a 11:00h. a Creu Roja.
2022	set.	21	[...] (de 9 a 17 h).
		34	[...] a les 03:05 hores de la nit, entrarem a la tardor.

En definitiva, s'ha vist que la llengua de la revista cal que millori en l'ortografia, la morfosintaxi, el lèxic, la puntuació i les convencions. Encara que s'han detectat errors que pot ser que s'hagin donat per falta d'atenció, molts altres s'han fet per manca de coneixement i, per tant, la guia d'estil esdevindrà una eina molt útil. També cal destacar que molts dels aspectes comentats no són incorreccions com a tal, sinó incoherències que malmeten la qualitat de la llengua de la revista i que, en conseqüència, s'han de tractar a la guia d'estil com a normes internes de la revista.

8. Guia d'estil

A continuació es presenta la proposta de guia d'estil que s'ha redactat per a la revista *Ressò*. S'ha partit de les necessitats concretes de la revista que s'han detectat a §7 pel que fa a llengua i estil.

Està pensada perquè les pàgines es numerin adequadament, però com que s'ha inclòs dins del treball, s'ha seguit la numeració de les pàgines del document dins del qual s'ha inserit. De la mateixa manera, en comptes de numerar els apartats de la guia, s'han utilitzat lletres per marcar-ne l'ordre. La proposta de guia d'estil, si es fes arribar a la publicació, es numeraria corresponentment, tant pel que fa als apartats com als números de pàgina.

També per aquests motius, l'índex de la guia no és una taula de continguts real. Per això, tot i que a la introducció de la guia s'explica que es pot clicar per arribar a les diverses parts del document, amb aquest sistema de numeració no s'ha pogut fer.

ressò

Guia d'estil

Índex

- a. Introducció
- b. Indicacions generals
- c. Convencions
 - c.1. Cursiva o cometes
 - c.1.1. Cursiva
 - c.1.2. Cometes
 - c.3. Versaleta
 - c.4. Negreta
 - c.5. Majúscula o minúscula
 - c.6. Hores
 - c.7. Números ordinals
- d. Llengua
 - d.1. Ortografia: accents diacrítics
 - d.2. Morfologia i sintaxi
 - d.2.1. *Nosaltres* o *ells*
 - d.2.2. *Tan* o *tant*
 - d.2.3. *Per* o *per a*
 - d.2.4. *Es* o *se*
 - d.2.5. *Ell, ella, ells, elles*
 - d.2.6. Pronoms relatius (*que, el qual, on*)
 - d.2.7. *En* o *al* + infinitiu
 - d.2.8. Possessius
 - d.2.9. Preposicions *a, de, en* i *amb*
 - d.2.10. Complement directe amb o sense preposició
 - d.3. Lèxic
 - d.3.1. Temps verbals de passat
 - d.3.2. *A nivell (de)*
 - d.3.3. *Demandar*
 - d.3.4. *Major*
 - d.3.5. *Doncs*
 - d.3.6. *De nou*
 - d.3.7. *Ésser* o *ser*
 - d.3.8. *Ser* o *estar*
 - d.3.9. Noms propis de Santa Coloma de Farners
 - d.4. Puntuació
 - d.4.1. Ús del punt
 - d.4.2. Ús de la coma
 - d.4.3. Ús dels guions

a. Introducció

Us donem la benvinguda a la guia d'estil de *Ressò*, la revista de Santa Coloma de Farners, editada per l'Associació Grup Farners Editors. Per assegurar la qualitat de la publicació, sobretot pel que fa a l'estil i la llengua, us animem a seguir les indicacions que presentem en aquesta guia.

- Què és una guia d'estil?

Una guia d'estil és un compendi d'exemples, decisions estilístiques i respostes clares i breus als dubtes més comuns a l'hora d'escriure un text. Té l'objectiu d'assegurar la cohesió estilística i lingüística d'un conjunt de textos. Cada guia d'estil és diferent, ja que cadascuna s'adapta a unes necessitats concretes. Tot i això, una guia d'estil no és una gramàtica i no inclou tota la teoria general de la llengua. Aquesta guia parteix del pressupòsit que els col·laboradors tenen prou coneixement de llengua i només els calen uns apunts concrets, encara que s'adreça a totes les persones que col·laboren a *Ressò* i, per tant, és apta per a tothom.

- Per a què serveix una guia d'estil?

D'una banda, recull les decisions d'estil preses per l'equip de redacció perquè els col·laboradors les puguin seguir i, així, assegurar uniformitat estilística a la revista. D'altra banda, serveix per resoldre dubtes de llengua i millorar la producció escrita en els textos dels col·laboradors de *Ressò*. Així doncs, la guia d'estil, si s'aplica de manera correcta i sistemàtica, és un instrument molt útil per garantir que els textos de la revista estiguin cohesionats.

- Per què és important seguir aquesta guia d'estil?

Diversos estudis han demostrat que un bon ús de la llengua en els productes comercials fa que el públic general percebi que tenen més credibilitat. Per a *Ressò*, és especialment rellevant disposar d'una eina com aquesta tenint en compte que és una publicació sense ànim de lucre que es manté viva únicament gràcies al voluntariat de l'equip de redacció i dels col·laboradors i que, malauradament, no pot comptar amb el suport d'un equip correcció professional. Si apliqueu els criteris de la guia degudament, facilitareu la feina de revisió a l'equip de redacció i tots plegats obtindrem un producte final de molta més qualitat.

- **Com s'ha de fer servir aquesta guia d'estil?**

Primer de tot, us recomanem fer una lectura sencera de la guia per veure què conté i en què us pot ajudar. Seguidament, us suggerim que la tingueu a mà sempre que hàgiu de redactar un text per a la revista per poder-la consultar quan us calgui.

Com que disposeu de la guia en versió digital, teniu dues opcions per accedir més fàcilment al contingut si busqueu un aspecte en concret. D'una banda, podeu accedir a l'apartat que us interessa a través de l'índex de la guia, clicant a sobre de la part que voleu i us hi durà. D'altra banda, podeu clicar les tecles Control i F a la vegada. Se us obrirà un petit cercador a la part superior dreta de la pantalla. Si hi escriviu alguna paraula relacionada amb el dubte que teniu també us hi conduirà.

Un cop us trobeu a cada explicació, veureu que cadascuna està acompanyada d'exemples amb diversos símbols:

- ✗ Aquest símbol vol dir que l'oració és **incorrecta**.
- ↪ Aquest símbol vol dir que l'oració és **millorable**.
- ✓ Aquest símbol indica que l'oració és **correcta** i, per tant, és el model que s'ha de seguir.
- 💡 Aquest símbol indica una informació que completa l'explicació.

b. Indicacions generals

A més d'animar a tothom qui escriu a *Ressò* a seguir aquesta guia, també hi ha algunes recomanacions que us encoratgem a seguir per millorar la qualitat dels textos que escriviu.

- **Prioritzem que els textos siguin informatius**

Una de les claus per assegurar que un text estigui ben estructurat informativament és la llargada de les frases i dels paràgrafs. Sempre és millor optar per frases clares i concises en comptes d'estructures complexes que dificultin la lectura de la revista. L'objectiu final és que els lectors de *Ressò* gaudeixin mentre llegeixen. De la mateixa manera, hem d'evitar que els paràgrafs només continguin una frase o que siguin molt més llargs que la resta de paràgrafs del text. Una bona manera d'estructurar els articles és crear un paràgraf per a cada idea.

- **Millor fer servir verbs que noms**

En català, si fem servir les formes verbals en comptes dels noms, farem que les frases siguin més clares i naturals. Per exemple, de les oracions següents, la segona és més genuïna que la primera.

- ~ La reobertura de la botiga serà dilluns vinent.
- ✓ La botiga tornarà a obrir dilluns vinent.

- **Varietat i riquesa del lèxic**

A banda de fer que els textos siguin clars, també podem fer-los més rics i variats. Per exemple, tot i que és normal que ens calgui repetir els conceptes bàsics, cal que busquem sinònims per evitar usar sempre les mateixes paraules, sobretot per als adjectius, els verbs o els termes que no són essencials en un text. Així, els textos es fan més àgils i atractius per als lectors.

- **Hi ha coses al text que no veiem**

Quan escrivim textos amb editors digitals no sempre veiem tot el que hi ha. Sovint tenim dobles espais que no detectem o comes i punts en cursiva que no hi haurien d'estar. Per això, a més de parar atenció a les lletres, cal que ens fixem en el text en conjunt. Per evitar els dobles espais, podem buscar al cercador del document dos espais i esborrar-ne un on n'hi hagi o bé utilitzar l'opció *Cerca i substitueix*.

- **Recursos per als dubtes**

Si us surgeix algun dubte que aquesta guia no resol, podeu consultar els recursos de referència següents. Si cliqueu a sobre de cada recurs, us portarà directament a la pàgina de consulta.

- [DIEC2](#): per a dubtes d'ortografia o de lèxic.
- [Optimot](#): per a consultes de llengua de tota mena.
- [ÉsAdir](#): per a consultes de llengua de diversos tipus, especialment de noms de llocs, de productes audiovisuals en català, etc.
- [Cercaterm](#): per a consultes de terminologia d'àmbits especialitzats —esports, ciència, dret, tecnologia, entre molts altres—.
- [Diccionari de sinònims de Softcatalà](#): per trobar sinònims de tota mena de paraules.

A banda d'aquests recursos, us recomanem que, un cop enllestit el text, sempre el passeu pel [corrector de Softcatalà](#).

c. Convencions

c.1. Cursiva o cometes

c.1.1. Cursiva

Fem servir la cursiva per marcar:

- Títols d'obres: pel·lícules, llibres, exposicions, cançons, obres de teatre, etc.
 - ✓ Al final de l'acte van llegir *Cementiri de Sinera* de Salvador Espriu.
 - ✓ Doctor Prats va tancar la festa major amb la cançó *Caminem lluny*.

- Paraules estrangeres que no apareixen als diccionaris de referència.
 - ✓ La professió de l'*influencer* és cada vegada més comú.

- Quan fem ús metalingüístic.
 - ✓ A Santa Coloma fem servir el verb *ganyir* per dir *frisar-se* o *delir-se*.

- Noms científics de plantes i animals.
 - ✓ El nom científic del corall vermell és *Corallium rubrum*.

- Paraules o expressions mal escrites expressament.
 - ✓ *Cagu'm dena*, ja era hora que se suspenguessin les actuacions al ramal de la MAT!

- Noms de publicacions.
 - ✓ La revista *Ressò* compleix 55 anys d'història.
 - ✓ *La Vanguardia* va publicar un reportatge sobre la manifestació.

No utilitzem la cursiva per expressar:

- Noms de llocs, persones o altres noms propis, com de festivals, competicions esportives, etc.
 - ✗ La *Cursa de la Ratafia* es va dur a terme al parc de *Sant Salvador*.
 - ✓ La *Cursa de la Ratafia* es va dur a terme al parc de Sant Salvador.

→ Noms d'empreses i marques.

✗ Moltes empreses de Santa Coloma s'anuncien a *Ressò*: *Argentus*, *Arts Gràfiques Cantalozella*, *Fiques Martorell*, etc.

✓ Moltes empreses de Santa Coloma s'anuncien a *Ressò*: *Argentus*, *Arts Gràfiques Cantalozella*, *Fiques Martorell*, etc.

→ Noms de personatges de ficció.

✗ Aquest any han triomfat les mones amb figures de l'*Shrek*.

✓ Aquest any han triomfat les mones amb figures de l'*Shrek*.

→ Paraules o expressions dins els títols dels articles de la revista. Quan ens trobem amb un element en un títol que hauria d'anar en cursiva, el marquem amb cometes simples ("").

✗ SALiJ3 estrena *La casa de Bernarda Alba* / *La casa de Bernarda Alba*

✓ SALiJ3 estrena 'La casa de Bernarda Alba'

c.1.2. Cometes

Fem servir les cometes només quan realment és necessari. Quan les fem servir, no podem fer servir cometes i cursiva alhora.

Cal que fem servir les cometes per marcar:

→ Cites i declaracions, siguin directes o indirectes.

✗ Diu que les obres duraran *"tres mesos, sempre que els permisos arribin aviat"*.

✓ Diu que les obres duraran "tres mesos, sempre que els permisos arribin aviat".

💡 Encara que les cometes baixes també són adequades («»), a *Ressò* només fem servir les altes (" ") per seguir sempre el mateix format.

c.3. Versaleta

Utilitzem la versaleta per expressar:

→ Els números romans.

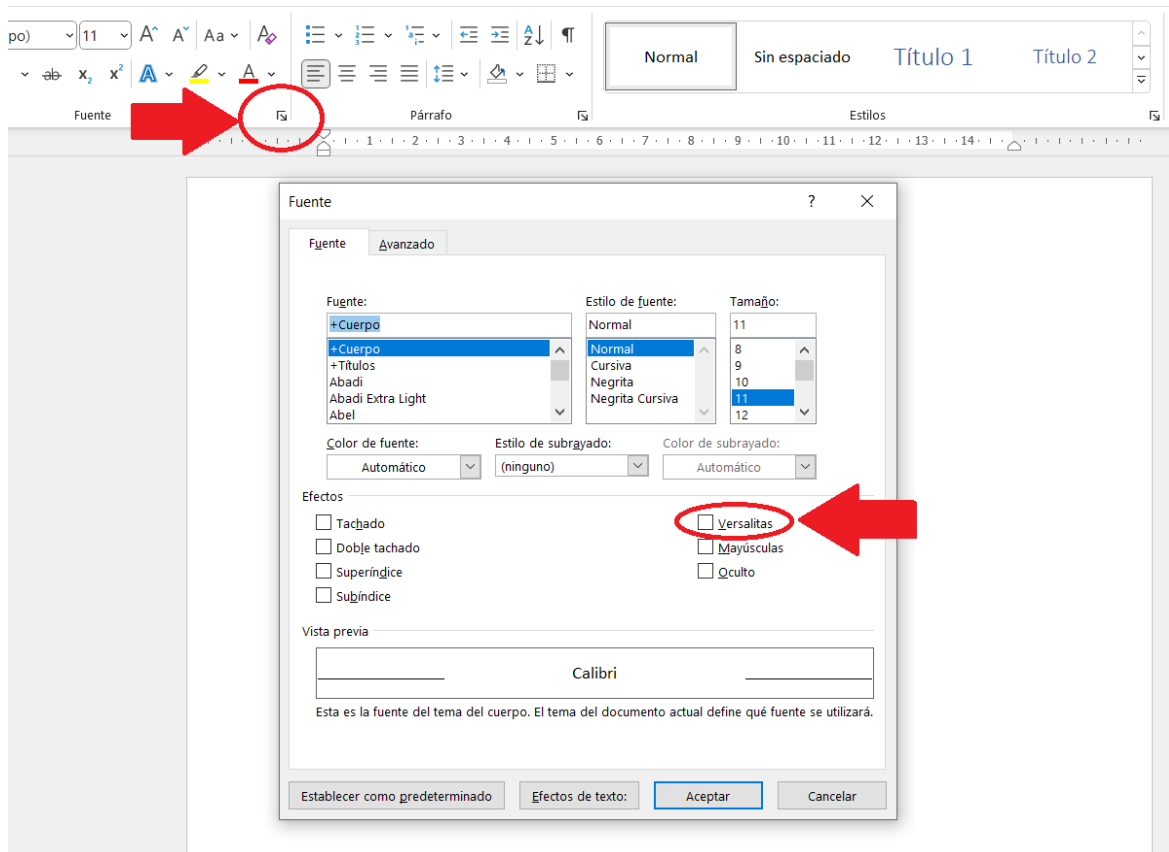
✗ Aquesta novel·la és una de les més importants del segle *XX*.

✓ Aquesta novel·la és una de les més importants del segle *XX*.

✗ Al setembre se celebrarà la *XXIV* trobada de cotxes clàssics.

✓ Al setembre se celebrarà la *XXIV* trobada de cotxes clàssics.

💡 Com es fa la versaleta? Si estàs treballant amb Word, la millor opció és escriure en minúscula el número romà, seleccionar-lo i clicar sobre la fletxa de baix a la dreta del quadrat de la barra superior que diu *Fuente* i, aleshores, a *Efectos*, clicar l'opció *Versalitas* i després *Aceptar*. En aquesta imatge pots veure on es troba cada botó.

c.4. Negreta

Només utilitzem la negreta per marcar:

→ Les preguntes de les entrevistes.

✓ **Com ha estat el camí fins a arribar als Jocs Olímpics?**

→ L'autoria dels textos.

✓ **Alumnes de 5è**

→ Els peus de foto.

✓ **Els visitants de la Fira de la Ratafia omplen la plaça Farners**

No utilitzarem la negreta en cap cas per marcar:

→ Segments dins d'un text.

✗ Dilluns **8 de maig** actuarà la **Flama de Farners** al parc de **Sant Salvador**.

✓ Dilluns 8 de maig actuarà la Flama de Farners al parc de Sant Salvador.

→ Textos sencers.

✗ **Dilluns 8 de maig actuarà la Flama de Farners al parc de Sant Salvador**.

✓ Dilluns 8 de maig actuarà la Flama de Farners al parc de Sant Salvador.

c.5. Majúscula o minúscula

Escrivim en minúscula:

→ Els càrrecs, encara que no acompanyin el nom de la institució.

✗ Vam rebre la visita de la **Primera Ministra** de Nova Zelanda.

✓ Vam rebre la visita de la **primera ministra** de Nova Zelanda.

✗ L'**Alcalde** i la **Presidenta** de l'associació es van reunir.

✓ L'**alcalde** i la **presidenta** de l'associació es van reunir.

→ Els noms comuns dels edificis i les vies públiques (avinguda, biblioteca, pavelló, etc.).

✗ La circulació estarà tallada al **Carrer Verge Maria** i a la **Plaça Farners**.

✓ La circulació estarà tallada al **carrer Verge Maria** i a la **plaça Farners**.

→ Els dies de la setmana.

✗ El mercat és els **Dilluns** i els **Dissabtes**, però aquest **Dilluns** s'ha anul·lat per pluja.

✓ El mercat és els **dilluns** i els **dissabtes**, però aquest **dilluns** s'ha anul·lat per pluja.

💡 Sí que escrivim en majúscula els dies de la setmana quan són festivitats.

✗ Tindrem obert tant el **diumenge** de Rams com el **diumenge** de Pasqua.

✓ Tindrem obert tant el **Diumenge** de Rams com el **Diumenge** de Pasqua.

→ Després de dos punts.

✗ Resultat: **Els** comerços es van quedar sense estoc.

✓ Resultat: **els** comerços es van quedar sense estoc.

Escrivim en majúscula:

- La primera lletra d'una frase.
 - ✗ Ha estat un mes intens. **e**ls jugadors han anat de bòlit.
 - ✓ Ha estat un mes intens. **E**ls jugadors han anat de bòlit.

- Només la primera lletra dels títols d'obres —exceptuant els noms propis—.
 - ✗ La projecció d'aquesta setmana a l'auditori serà *Harry Potter i la Cambra Secreta*.
 - ✓ La projecció d'aquesta setmana a l'auditori serà *Harry Potter i la cambra secreta*.

- Tots els noms propis: persones, divinitats, planetes, edificis, naus, festivitats, etc.
 - ✗ Quan va venir la **maria** per **tots sants** vam passar per casa la **carme**.
 - ✓ Quan va venir la **Maria** per **Tots Sants** vam passar per casa la **Carme**.

- Noms dels graus i les assignatures acadèmiques.
 - ✗ Totes tres són estudiants de **biologia** i coincideixen a classe de **genètica molecular**.
 - ✓ Totes tres són estudiants de **Biologia** i coincideixen a classe de **Genètica Molecular**.

- El nom de la matèria dels organismes polítics: regidories, ministeris, departaments, conselleries, etc.
 - ✗ La regidora d'esports i de **medi ambient** es va reunir amb el conseller de **salut**.
 - ✓ La regidora d'esports i de **medi ambient** es va reunir amb el conseller de **Salut**.

- Després d'un signe d'interrogació o d'exclamació.
 - ✗ Volem invertir en reformes? **o** que tot es quedi vell?
 - ✓ Volem invertir en reformes? **O** que tot es quedi vell?

 - ✗ I que a Santa Coloma també se'n fa, de ratafia! **i** de molt bona!
 - ✓ I que a Santa Coloma també se'n fa, de ratafia! **I** de molt bona!

c.6. Hores

Recomanem escriure les hores en format digital en comptes de fer-ho tal com es llegeixen en veu alta, ja que és més visual. Podem escriure-les de diverses maneres, però seguint aquests models:

- ✗ L'espectacle tindrà lloc a les 20:30h i cap a les 22h hi haurà un refrigeri.
- ✓ L'espectacle tindrà lloc a les 20.30 h i cap a les 22 h hi haurà un refrigeri.
- ✓ L'escola imparteix les classes de 9 a 17 hores.
- ✓ Ens podreu trobar al parc de Sant Salvador de 9 del matí a 8 del vespre.

c.7. Números ordinals

Podem escriure els números ordinals amb lletres —*primera, segon, tercers*— o amb números —*1a, 2n, 3rs*—. Quan els escrivim amb números, ajuntem al número l'abreviació corresponent, sense punt i sense volar les lletres. En el cas del singular, afegim una lletra final —*4t, 4a*— i, en el cas del plural, dues —*4ts, 4es*—.

- ✗ L'Anna va quedar 2^a a la seva 10.ª cursa el dia del seu 23^è. aniversari.
- ~ L'Anna va quedar 2a. A la seva 10a. cursa el dia del seu 23è. aniversari.
- ✓ L'Anna va quedar 2a a la seva 10a cursa el dia del seu 23è aniversari.
- ✓ L'Anna va quedar segona a la seva desena cursa el dia del seu vint-i-tresè aniversari.

d. Llengua

d.1. Ortografia: accents diacrítics

La majoria dels accents diacrítics que coneixíem fins fa uns anys s'han eliminat, així que cal aplicar les normes ortogràfiques vigents. Els únics accents diacrítics que encara estan vigents són els de les següents paraules d'una síl·laba:

- bé / be ✓ Has fet molt bé d'esquilar-li la llana al be.
- déu / deu ✓ Deu referir-se al déu grec del mar, Posidó.
- és / es ✓ Es veu que la Carme no és la filla d'en Marc.
- mà / ma ✓ Ma mare s'ha trencat la mà esquerra.
- món / mon ✓ Mon pare es dedica al món de la mecànica.
- pèl / pel ✓ Pel poc pèl que tens a la barba, t'afaites molt sovint.
- què / que ✓ Què farem amb el noi que ha demanat feina?
- sé / se ✓ Sé que no hauria de ser així, però ja se sap com van aquestes coses.
- sí / si ✓ M'ha dit que sí que vindria si acabava la feina aviat.
- sòl / sol ✓ Encara que faci sol, si el sòl no és fèrtil, els enciams no creixeran.
- són / son ✓ Encara no són ni les 9 del vespre i ja té son.
- té / te ✓ La Maria té a casa te de menta.
- ús / us ✓ Què us sembla que es faci ús del recinte sense permís?
- vós / vos ✓ Se'm fa estrany sentir-vos parlar de vós als professors.

💡 Els derivats d'aquests mots no porten accent.

✗ Marededéu! Ha marxat cap a l'entresòl sense dir-nos adéu.

✓ Marededeu! Ha marxat cap a l'entresol sense dir-nos adeu.

💡 Els compostos o derivats d'aquests mots sí que porten accent quan van units amb guionet.

✗ Va veure el noi pel-roig i va dir: "deu-vos-guard"!

✓ Va veure el noi pèl-roig i va dir: "déu-vos-guard"!

💡 Hi ha paraules que fem servir molt sovint que abans portaven accent i ara ja no.

✗ Sóc conscient que si vénen és només per dir-nos adéu.

✓ Soc conscient que si venen és només per dir-nos adeu.

✗ Dóna-li la bóta de vi, la que està folrada de pell d'ós.

✓ Dona-li la bota de vi, la que està folrada de pell d'os.

d.2. Morfologia i sintaxi

d.2.1. *Nosaltres o ells*

És recomanable que els textos de les entitats estiguin escrits en primera persona per fer més visible que estan associats a cada entitat.

✓ Aquesta temporada hem obtingut els millors resultats en la història del club.

Tot i això, si alguna entitat vol que el to del text sigui més neutre, pot escriure en tercera persona.

✓ Aquesta temporada s'han obtingut els millors resultats en la història del club.

d.2.2. *Tan o tant*

Utilitzem *tan* quan va seguit:

→ D'un adjectiu.

✗ El parc de Sant Salvador és tant bonic!

✓ El parc de Sant Salvador és tan bonic!

- D'un adverbi.
 - ✗ No sabia que marxaríem tant lluny del poble.
 - ✓ No sabia que marxaríem tan lluny del poble.

- D'una locució preposicional com *de pressa, de moda*, etc.
 - ✗ Aquest cotxe va tant de pressa!
 - ✓ Aquest cotxe va tan de pressa!

- En la construcció *tan [...] com [...]*.
 - ✗ La cursa d'aquest any va ser tant dura com l'anterior.
 - ✓ La cursa d'aquest any va ser tan dura com l'anterior.

Utilitzem *tant*:

- Quan va seguit d'un nom, encara que porti una preposició al davant.
 - ✗ No ens esperàvem que vingués tan públic a la funció.
 - ✓ No ens esperàvem que vingués tant públic a la funció.

 - ✗ Després de la pandèmia vam estar tan de temps sense concerts!
 - ✓ Després de la pandèmia vam estar tant de temps sense concerts!

- Quan va després d'un verb i hi té relació.
 - ✗ A la fira, han begut tan que han hagut de marxar cap a casa.
 - ✓ A la fira, han begut tant que han hagut de marxar cap a casa.

- En la construcció *tant [...] com [...]*.
 - ✗ Tan Santa Coloma com Vidreres organitzen bones festes majors.
 - ✓ Tant Santa Coloma com Vidreres organitzen bones festes majors.

d.2.3. *Per o per a*

Davant d'infinitiu sempre fem servir *per*.

- ✗ A vegades ens calen eines per a expressar-nos millor.
- ✓ A vegades ens calen eines per expressar-nos millor.

- ✗ Els corredors es preparaven per la cursa.
- ✓ Els corredors es preparaven per a la cursa.

Davant de nom, fem servir *per* quan vol dir ‘al voltant de’, ‘dins un període de temps’, per expressar durada o un interval de temps.

✓ S’obren les inscripcions **pel** maig i es tanquen **per** la tardor.

Davant de nom, fem servir *per a* quan:

→ Designem un límit temporal.

✗ Els exercicis són **per** dilluns vinent.

✓ Els exercicis són **per a** dilluns vinent.

→ Hi ha un sentit de destinació o destinatari.

✗ Ja ha començat la campanya **per** les eleccions municipals.

✓ Ja ha començat la campanya **per a** les eleccions municipals.

✗ Han portat postres **per** en Lluç.

✓ Han portat postres **per a** en Lluç.

Per expressar una opinió, utilitzem *per*.

✗ **Per a** mi, la cursa s’hauria de fer a la primavera perquè fa més bon temps.

✓ **Per** mi, la cursa s’hauria de fer a la primavera perquè fa més bon temps.

d.2.4. Es o se

Davant la majoria dels verbs, escrivim *es*.

✗ Ja **se té** en compte que potser plourà.

✓ Ja **es té** en compte que potser plourà.

✗ Sempre hi ha persones que **se volen** aprofitar de la situació.

✓ Sempre hi ha persones que **es volen** aprofitar de la situació.

Davant dels verbs que comencen per *s*, *ce*, o *ci*, és recomanable escriure *se*.

✗ A vegades hi ha gent que **es cenyeix** a fer la seva part i oblidar-se’n.

✓ A vegades hi ha gent que **se cenyeix** a fer la seva part i oblidar-se’n.

✗ Ja **es sap** que en aquests casos no hi ha una única resposta.

✓ Ja **se sap** que en aquests casos no hi ha una única resposta.

d.2.5. *Ell, ella, ells, elles*

Només fem servir els pronoms *ell, ella, ells* i *elles* per fer referència a persones. Per evitar-los quan no fan referència a persones podem:

→ Elidir-los.

✗ S'han organitzat moltes activitats, **totes elles** aptes per a infants.

✓ S'han organitzat moltes activitats, **totes** aptes per a infants.

→ Substituir-los per pronoms relatius —*el qual, la qual, els quals* o *les quals*— o per pronoms febles —*en* o *hi*—.

✗ S'ha parlat de molts virus, entre **ells** la varicel·la.

✓ S'ha parlat de molts virus, entre **els quals** la varicel·la.

✗ És una llei polèmica i molts partits es desentenent d'**ella**.

✓ És una llei polèmica i molts partits se'n desentenent.

d.2.6. Pronoms relatius (*que, el qual, on*)

Tant l'ús dels pronoms relatius simples (*que, qui, què, on, com, quan*) com dels compostos (*el qual, la qual, els quals, les quals*) és correcte.

Les combinacions de preposició + article + pronom relatiu simple són incorrectes. Les hem de substituir per combinacions amb els pronoms relatius compostos o bé amb *què*.

✗ Hi ha dies **en els que** no tenim temps d'anar al mercat.

✓ Hi ha dies **en què / en els quals** no tenim temps d'anar al mercat.

El relatiu *on* només el podem fer servir si fa referència a un lloc.

✗ Organitzaran una activitat **on** participaran tant adults com infants.

✓ Organitzaran una activitat **en què / en la qual** participaran tant adults com infants.

✓ Santa Coloma és la vila **on** va néixer Rafael Anglada.

El relatiu *qui* només el podem fer servir per a persones.

✗ Aquesta és la sardana **de qui** em parlaves?

✓ Aquesta és la sardana **de la qual / de què** em parlaves?

✓ Dels botiguers, **qui** millor ha decorat l'aparador és la florista.

✓ **Qui** guanyi la quina s'endurà un pernil i una televisió.

d.2.7. *En* o *al* + infinitiu

Es recomana utilitzar construccions formades amb *quan*, *com que* o bé el gerundi en comptes d'*en* o *al* + infinitiu.

- ~ Al / en venir de lluny, creia que el poble no l'acolliria.
- ✓ Com que venia de lluny, creia que el poble no l'acolliria.

- ~ Va caure a l'arribar / en arribar a Farners.
- ✓ Va caure quan va arribar / arribant a Farners.

d.2.8. Possessius

Hem d'evitar fer servir possessius redundants, és a dir, que no calguin perquè ja s'entén la possessió pel context. Per evitar-los, podem:

- Elidir-los.
 - ~ El poble va mostrar el seu suport al regidor.
 - ✓ El poble va mostrar suport al regidor.

- Fer servir altres opcions vàlides, per exemple, reformular el sintagma.
 - ~ La seva presència al ple no va agradar a l'oposició.
 - ✓ Que es presentés al ple no va agradar a l'oposició.

d.2.9. Preposicions *a*, *de*, *en* i *amb*

Les preposicions *a*, *de*, *en* i *amb* es mantenen, canvien o desapareixen en funció del context en què es troben.

- Si apareixen seguides d'un nom o un pronom, les quatre preposicions es mantenen.
 - ✓ S'ha adaptat a la vida de poble molt de pressa.
 - ✓ Informarem de la situació actual de la piscina.
 - ✓ Confieu en el jovent, saben el que es fan.
 - ✓ Tothom està d'acord amb la regidora.

- Si apareixen seguides d'un infinitiu, les preposicions *en* i *amb* es canvien per *a* o *de*.
 - ✗ Pensa en comprar llegums!
 - ✓ Pensa a / de comprar llegums!

- ✗ N'hi ha prou **amb** posposar l'aplec, no cal anul·lar-lo.
- ✓ N'hi ha prou **a / de** posposar l'aplec, no cal anul·lar-lo.

→ Si apareixen davant *que*, les quatre preposicions desapareixen (en aquest exemple, el símbol \emptyset representa el lloc on hi hauria la preposició).

- ✗ M'he acostumat **a** que sempre plogui per festa major.
- ✓ M'he acostumat \emptyset que sempre plogui per festa major.

- ✗ Ens han avisat **de** que aquest any no es farà el concert.
- ✓ Ens han avisat \emptyset que aquest any no es farà el concert.

- ✗ Hem insistit **en** que s'exposin els resultats amb claredat.
- ✓ Hem insistit \emptyset que s'exposin els resultats amb claredat.

- ✗ N'hi ha prou **amb** que vingueu a l'hora de dinar.
- ✓ N'hi ha prou \emptyset que vingueu a l'hora de dinar.

Aquesta taula resum us pot ajudar.

	+ nom o pronom	+ infinitiu	<i>que</i>
<i>a</i>	<i>a</i>	<i>a</i>	\emptyset
<i>de</i>	<i>de</i>	<i>de</i>	\emptyset
<i>en</i>	<i>en</i>	<i>a / de</i>	\emptyset
<i>amb</i>	<i>amb</i>	<i>a / de</i>	\emptyset

d.2.10. Complement directe amb o sense preposició

El complement directe és l'element d'una frase que normalment se situa just després del verb i és la persona o objecte sobre la qual recau l'acció del verb. Normalment no porta preposició.

- ✗ Els Reis d'Orient van visitar **als** infants del poble.
- ✓ Els Reis d'Orient van visitar **els** infants del poble.

- ✗ El professorat va ajudar **a** l'alumnat a preparar l'acte.
- ✓ El professorat va ajudar **l'**alumnat a preparar l'acte.

d.3. Lèxic

d.3.1. Temps verbals de passat

Un dels temps verbals en català que expressen una acció passada i acabada és el passat simple. Tot i això, mai no escriurem en passat simple perquè es tracta d'un temps verbal arcaic que en l'actualitat ja no és adequat. Per substituir-lo, cal utilitzar el passat perifràstic, format pel verb *anar* + infinitiu.

- ✗ El colomenc **fou** professor durant més de trenta anys.
- ✓ El colomenc **va ser** professor durant més de trenta anys.

- ✗ El campanar **tocà** les dotze, però el jovent no **es mogué** de la plaça.
- ✓ El campanar **va tocar** les dotze, però el jovent no **es va moure** de la plaça.

d.3.2. *A nivell (de)*

La construcció *a nivell* o *a nivell de* és adequada només quan es fa servir amb sentit literal i fa referència a dos elements que es troben en el mateix pla horitzontal.

- ✓ Les terres que es troben **a nivell del mar** són més humides.
- ✓ La porta no tanca bé perquè no està **a nivell**.

Quan es fa servir amb sentit figurat, aquesta construcció no és acceptable.

- ✗ **A nivell de barri**, hi ha moltes queixes sobre la fressa per les obres.

Algunes alternatives que es poden fer servir per evitar aquesta construcció són les següents:

- Connectors com *pel que fa a* o *quant a* seguits d'un nom.
 - ✗ **A nivell econòmic**, el poble es troba en un bon moment.
 - ✓ **Pel que fa a l'economia** / **Quant a l'economia**, el poble es troba en un bon moment.

- Les construccions *des del punt de vista*, *a escala* o *en l'àmbit* seguides d'un adjectiu.
 - ✗ **A nivell comarcal**, l'escola és la millor **a nivell** educatiu.
 - ✓ **A escala comarcal**, l'escola és la millor **des del punt de vista** / **en l'àmbit** educatiu.

- Adverbis acabats en *-ment* seguits de *parlant*.
 - ✗ A més de ser un grup de molta qualitat **a nivell musical**, són molt trempats.
 - ✓ A més de ser un grup de molta qualitat **musicalment parlant**, són molt trempats.

→ El nom.

- ✗ El poble està de festa. **A nivell de barri**, però, no ho sembla per les obres.
- ✓ El poble està de festa. **Al barri**, però, no ho sembla per les obres.

d.3.3. Demandar

El verb *demandar* només es pot fer servir en contextos judicials. En comptes d'aquest verb, hem d'optar per *demanar*.

- ✗ Els veïns **demandaven** que s'habilitessin més espais per aparcar.
- ✓ Els veïns **demanaven** que s'habilitessin més espais per aparcar.

d.3.4. Major

La paraula *major* és adequada en els següents contextos: *la major part de*, *ser major d'edat*, *la festa major* o *el pal major*, entre d'altres. En canvi, no és recomanable fer servir *major* quan vol dir *més gran*. En aquests casos, algunes alternatives són *més gran*, *més greu*, *màxim*, *més*, etc.

- ✗ Vetllen perquè els col·lectius que atenen gaudeixin de **major** autonomia.
- ✓ Vetllen perquè els col·lectius que atenen gaudeixin de **més** autonomia.

d.3.5. Doncs

La paraula *doncs* no es pot fer servir quan expressa causa. Només és adequada si la fem servir per expressar conseqüència, conclusió i oposició. Algunes alternatives que podem fer servir són *ja que* o *perquè*.

- ✗ El pla no s'aprovarà, **doncs** només interessa a una petita part del poble.
- ✓ El pla no s'aprovarà **ja que** / **perquè** només interessa a una petita part del poble.
- ✓ **Doncs** sí, sembla que continuem igual.
- ✓ No vols anar-hi? **Doncs** ja t'havíem comprat l'entrada.

d.3.6. De nou

Es recomana no utilitzar *de nou* i substituir-lo per *tornar a* + un verb en infinitiu o per altres opcions que el context permeti.

- ↪ Si obren **de nou** la piscina coberta, m'apuntaré a natació.
- ✓ Si **reobren** / **tornen a obrir** la piscina coberta, m'apuntaré a natació.

d.3.7. *Ésser o ser*

Es recomana no fer servir el verb *ésser* o *esser* perquè es considera arcaic. En comptes d'aquesta forma hem d'utilitzar el verb *ser*.

- ✗ Aquests dies de festa major està **essent** difícil trobar taula a qualsevol restaurant.
- ✓ Aquests dies de festa major està **sent** difícil trobar taula a qualsevol restaurant.

d.3.8. *Ser o estar*

Fem servir el verb *ser*:

- Per indicar característiques o qualitats permanents.
 - ✓ La plaça **és** petita, però el carrer **és** llarg.
- Per indicar localització.
 - ✗ On **estàs**? Jo **estic** a casa l'àvia.
 - ✓ On **ets**? Jo **soc** a casa l'àvia.

Fem servir el verb *estar*:

- Per indicar una durada o estada llarga.
 - ✓ Va **estar** de viatge a Itàlia tres setmanes.
 - ✓ Ja fa set mesos que **estic** Irlanda fent d'*au-pair*.
- Quan el que va després del verb és una preposició.
 - ✓ La revista va **estar** a punt de desaparèixer.
 - ✓ Com que la fàbrica va tancar, els treballadors ara **estan** a l'atur.
- Per indicar d'una persona un estat transitori o un estat que és el resultat d'un canvi o procés.
 - ✓ **Estan** cansats de tants problemes.
 - ✓ **Està** marejat pels revolts de la carretera de Tossa.

Podem fer servir tant el verb *estar* com el verb *ser*:

- Amb adjectius com *solter*, *soltera*, *casat*, *casada*, *divorciat*, *divorciada*, *viu*, *viva* o *mort*, *morta*.

- ✓ La Marta estava / era casada, però ara està / és divorciada.
- ✓ Ha fet tanta calor que no saben si la planta està / és viva o morta.

💡 Si va acompanyat de la persona amb qui s'està casat, només es pot fer servir *estar*.

- ✓ La Marta està casada amb la Lúdia.

d.3.9. Noms propis de Santa Coloma de Farners

En les taules següents trobareu un seguit de noms propis que fan referència a llocs, entitats i celebracions de Santa Coloma de Farners o que s'hi duen a terme. Estan escrites de la manera en què s'han d'escriure a *Ressò*, tant pel que fa a les minúscules i majúscules com als accents i les sigles. Dins de cada categoria estan ordenats alfabèticament.

→ Entitats i organismes

Agrupament Escolta i Guia Roca Guíllera	També: Agrupament d'Escoltes i Guies Roca Guíllera, AEiG Roca Guíllera, el Cau
Ajuntament de Santa Coloma de Farners	Escrivim <i>Ajuntament</i> en majúscula tant quan ens referim a l'edifici com quan ens referim a l'organisme. Només ho escriurem en minúscula quan ens referim a diversos ajuntaments — <i>els ajuntaments de la Selva</i> —.
els Cantaires de Farners	També: el cor de Farners
el Centre d'Esports Farners	També: CE Farners
el Club de Bàsquet Farners	També: CB Farners
el Club Hoquei Farners	
el Club Judo Ippon Farners	
el Club Olímpic Farners	També: CO Farners
el Club Rítmica Farners	També: CR Farners
la colla castellerà Guíllats de la Selva	També: els Guíllats de la Selva, els Castellers de la Selva
la Flama de Farners	

→ Escoles

l'Escola d'Adults Municipal de Santa Coloma de Farners	També: el Centre de Formació d'Adults la Selva, CFA la Selva
l'Escola el Castell de Farners	
l'Escola La Salle	També: La Salle
l'Escola Sant Salvador d'Horta	
l'Institut de Santa Coloma de Farners	També: INS Santa Coloma de Farners

→ Esdeveniments

la Cursa de la Ratafia	
la Cursa del Pa amb Tomàquet	També: la Cursa de Muntanya del Pa amb Tomàquet
la festa del Cor	
la festa major de Santa Coloma de Farners	També: la festa major
el Festival Domini Màgic de Poesia	
la Fira de la Ratafia	També: la Festa de la Ratafia
la Fira del Pa amb Tomàquet	
la Mostra de Teatre Amateur Rafael Anglada	
els Premis la Falç	

→ Llocs

l'Arxiu Comarcal de la Selva	
l'Auditori Municipal de Santa Coloma de Farners	
la Biblioteca Joan Vinyoli	També: la biblioteca
el carrer Francesc Moragas	Escrivim en minúscula <i>carrer</i> en tots els noms de carrers.
el carrer del Prat	
la Casa de la Paraula	
el castell de Farners	
el Cercle Jove	
el Consell Comarcal de la Selva	
l'ermita de Farners	
l'església parroquial de Santa Coloma de Farners	
la Llar de Pensionistes i Jubilats de Santa Coloma de Farners	
el parc de Sant Salvador	
el passeig Sant Salvador	Escrivim en minúscula <i>passeig</i> en tots els noms de passejos.
el pavelló municipal els Saioners	
el pavelló municipal la Nòria	
la plaça del Firal	Escrivim en minúscula <i>plaça</i> en tots els noms de places.
la plaça Farners	
el polígon industrial Mas Llorenç	
la riera de Santa Coloma	
el Rocar	
el Teatre Catalunya	
el turó del Vent	
la urbanització Can Malladó	
la urbanització Santa Coloma Residencial	
la urbanització Sol Ixent	

d.4. Puntuació

d.4.1. Ús del punt

Fem servir el punt:

- Quan acabem una frase, també quan acaba amb cometes, guions o parèntesi.
 - ✓ La celebració ha estat un èxit.
 - ✓ Va convidar els seus cosins (la Mariona, en Pere, la Sílvia i en Marc).
 - ✓ Va convidar els seus cosins —la Mariona, en Pere, la Sílvia i en Marc—.
 - ✓ Després va dir: “Bon dia, disculpes per arribar tard”.

No fem servir mai el punt:

- Després dels signes d'interrogació (?) o d'exclamació (!).
 - ✗ Quin dia més bonic que fa!.
 - ✓ Quin dia més bonic que fa!
- Abans de les cometes de tancament.
 - ✗ Després va dir: “Bon dia, disculpes per arribar tard.”
 - ✓ Després va dir: “Bon dia, disculpes per arribar tard”.

d.4.2. Ús de la coma

Hem posar una coma:

- Al davant i al darrere dels incisos.
 - ✗ Els padrins, si al final poden venir portaran la mona a la fillola.
 - ✓ Els padrins, si al final poden venir, portaran la mona a la fillola.
- Al davant i al darrere de les oracions de relatiu explicatives, és a dir, les que afegixen una explicació, una qualitat, una descripció, etc. a allò a què es refereixen.
 - ✗ La reunió, que tindrà una durada de dues hores tindrà lloc a l'Ajuntament.
 - ✓ La reunió, que tindrà una durada de dues hores, tindrà lloc a l'Ajuntament.

No podem posar una coma:

- Entre el subjecte i el verb d'una oració.
 - ✗ L'actriu catalana, va impartir un taller d'improvisació
 - ✓ L'actriu catalana va impartir un taller d'improvisació.

→ Entre el verb i un complement del verb.

✗ Santa coloma és i sempre serà, casa meva.

✓ Santa Coloma és i sempre serà casa meva.

d.4.3. Ús dels guions

Hi ha tres tipus de guions: el guionet (-), el guió mitjà (—) i el guió llarg (—).

Fem servir el guionet (-) per:

→ Unir sèries de números.

✗ Podeu trobar les respostes del concurs a les pàgines 32-33.

✓ El podeu trobar les respostes del concurs a les pàgines 32-33.

→ Unir paraules com si fos una preposició.

✗ La línia de bus Olot—Lloret para a Santa Coloma.

✓ La línia de bus Olot-Lloret para a Santa Coloma.

Fem servir el guió mitjà (—):

→ Com a símbol matemàtic de resta.

✗ Ha resolt l'operació 85-62 sense calculadora.

✓ Ha resolt l'operació 85—62 sense calculadora.

→ Com a símbol matemàtic de valor negatiu.

✗ Dijous passat les temperatures van baixar fins als -2°.

✓ Dijous passat les temperatures van baixar fins als —2°.

Fem servir el guió llarg (—):

→ Per marcar les intervencions dels diàlegs.

✗ —Àvia, quines orelles més grosses que tens! —va dir la Caputxeta.

✓ —Àvia, quines orelles més grosses que tens! —va dir la Caputxeta.

→ Per marcar incisos.

✗ N'acceptarem les conseqüències —tant si volem com si no.— La vida és així.

✓ N'acceptarem les conseqüències —tant si volem com si no—. La vida és així.

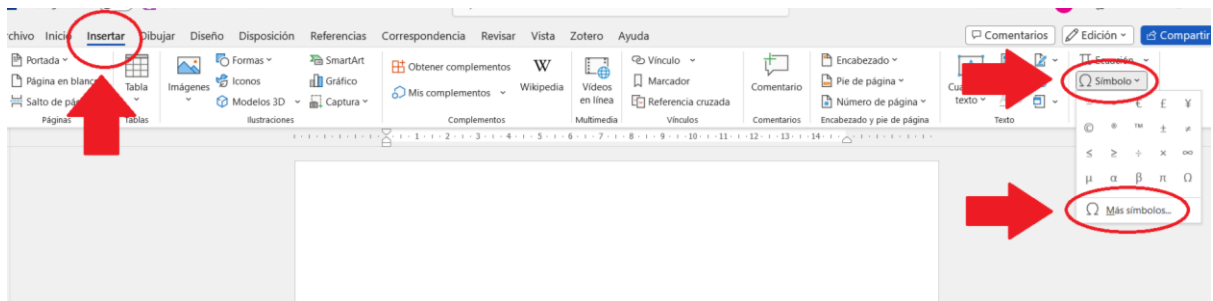
- ✗ La presidenta —fa sis anys que ocupa el càrrec, ha pres la decisió.
- ✓ La presidenta —fa sis anys que ocupa el càrrec— ha pres la decisió.

💡 Per marcar incisos també podem fer servir els parèntesis o dues comes.

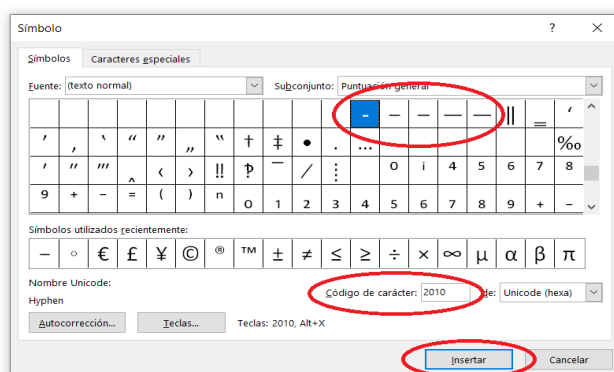
- ✓ N'acceptarem les conseqüències (tant si volem com si no). La vida és així.
- ✓ La presidenta, arran dels constants desacords amb el seu equip, ha dimitit.

💡 Si treballes amb Documents de Drive, tots tres símbols es fan amb la tecla del guió del teclat de l'ordinador: el guionet es fa prement-lo una vegada; el guió mitjà, dues vegades; el guió llarg, tres.

Si treballes amb Word, has de clicar a la barra de dalt la pestanya *Insertar* i, aleshores, a la dreta de tot, *Símbolos*. Se t'obrirà una pestanya petita amb alguns símbols. Si cliques *Más símbolos*, se t'obrirà una pestanya al mig de la pantalla amb molts símbols.

Amb la configuració que té Word per defecte, si busques els codis següents a la casella *Código de carácter* trobaràs cada tipus de guió. El guionet (-) es diu *Hyphen* i té el codi 2010. El guió mitjà (–) es diu *Figure Dash* i té el codi 2012. El guió llarg (—) es diu *Horizontal Bar* i té el codi 2015. Un cop tenim el guió que volem, premem a sobre i després cliquem *Insertar*.

També hi ha l'opció de buscar al cercador de Google *guionet*, *guió mitjà* o *guió llarg* i copiar i enganxar el símbol que es necessiti al document.

9. Conclusions

En aquest apartat s'exposen les conclusions a què s'ha arribat en aquest treball de fi de doble grau integrat. D'una banda, s'han buidat quinze números de la revista local *Ressò*, se n'han extret aspectes rellevants i s'han analitzat tenint en compte el context històric i social, i els canvis que hi ha hagut en les normatives i els usos que s'hi fa de la llengua. D'altra banda, s'han analitzat els set números més recents, que pertanyen al període del 2018 al 2023, i se n'han extret aspectes millorables pel que fa a ortografia, lèxic, morfosintaxi i convencions. A partir d'aquesta anàlisi, s'ha creat una guia d'estil adequada a les necessitats i mancances de *Ressò* que s'han detectat al llarg del treball.

Com s'ha vist, *Ressò* va néixer en una època en què el català no s'estudiava a l'escola i estava prohibit en molts àmbits. Amb el temps, el canvi de polítiques i la consolidació de la normativa, el model de llengua del català es va anar establint. S'ha vist que alguns aspectes han anat canviant juntament amb la societat, com és el cas del tractament de tu o de vostè, l'auge del desdoblament de gènere i dels mots genèrics, o el desús de paraules arcaiques. També hi ha hagut canvis per motius que podríem anomenar tecnològics, com l'accentuació de les majúscules o l'ús del punt volat en la *ela* geminada. D'altres han canviat com a resultat de polítiques o ideologies diferents, com el pas de *Farnés*, *Riudarenas* i *Massanet* a *Farners*, *Riudarenes* i *Maçanet*, el canvi de *columbense* a *colomenc* o *farnesenc*, o bé el canvi aparentment contradictori que hi ha hagut de *ciutat* a *poble*. La globalització del món actual també ha provocat canvis a *Ressò*, com l'auge dels manlleus i, sobretot, els provinents de l'anglès. I, evidentment, les normatives i recomanacions lingüístiques també han fet que el model de llengua de la revista evolucioni. S'ha vist en l'eliminació de la majoria d'accents diacrítics, els canvis en les normes de prefixació de paraules o en les recomanacions de no utilitzar el passat simple, entre d'altres.

Tot i això, també s'ha vist que alguns aspectes no han canviat —l'ús de la primera persona en els editorials— o ho han fet sense explicació aparent més enllà del criteri de les persones que han escrit la revista en cada moment, com és el cas de moltes de les convencions —la manera de marcar l'ús metalingüístic o els noms de les publicacions, per exemple—. Així, l'objectiu

d'aquest treball, que era observar i analitzar a partir d'una selecció d'aspectes lingüístics com ha evolucionat la llengua de *Ressò* des del 1968 fins a l'actualitat, s'ha complert amb escriure.

Pel que fa als números actuals, s'han detectat mancances lingüístiques notables i persistents, principalment calcs i inconsistències de format que justifiquen la necessitat d'una guia d'estil. Com que no es tracta d'una publicació convencional, aquesta guia no podia ser com la d'altres mitjans de gran tirada, com diaris o televisions, en què els usuaris de les guies són periodistes. A *Ressò* no només hi escriu l'equip de redacció, sinó que els autors d'una bona part dels textos són els mateixos ciutadans del municipi que col·laboren amb la revista. Per això, calia una guia d'estil apta per a persones de totes les edats i amb tots els nivells de coneixement lingüístic i informàtic.

Encara que de moment no s'ha pogut posar en pràctica la guia, s'ha aconseguit obtenir prou material per detectar les mancances lingüístiques de la publicació i, a partir d'aquí, elaborar una proposta de guia d'estil que s'adigués a les seves necessitats. Així i tot, encara que el corpus d'aquest treball és ampli i engloba números des del principi fins a l'actualitat de la revista, per limitacions d'extensió i de temps s'ha hagut d'acotar i no s'han pogut analitzar tots els números existents fins ara tant per a un treball com per a l'altre. Tot i això, hauria estat molt interessant seguir la mateixa metodologia i fer les mateixes anàlisis amb tots els números disponibles de la revista. D'aquesta manera, s'hauria aconseguit una visió més acurada del model de llengua de la revista a cada època i també detectar més aspectes per comentar a la guia d'estil.

A més de comptar amb un corpus molt més extens, aquest treball deixa una altra possible línia d'estudi. Si l'equip de redacció de *Ressò* dona el vistiplau a la guia, l'assumeix i la introdueix en el procés de publicació de la revista, tant per als redactors com per als col·laboradors, d'aquí a uns anys es podria analitzar i valorar si la guia d'estil proposada ha tingut un impacte en la qualitat de la llengua a la revista. Així mateix, cada cert nombre d'anys, es podria repetir l'anàlisi dels números nous per actualitzar la guia d'estil i afegir indicacions per millorar aspectes nous que s'hi puguin detectar.

El valor que té que *Ressò* disposi d'una guia d'estil personalitzada rau en el fet que, tot i que cada vegada més mitjans redacten les seves guies d'estil, normalment només ho fan els de gran

abast, que també són els que disposen de més recursos, per la qual cosa, en el millor dels casos, adopten (i adapten) llibres d'estil d'altres publicacions amb altres objectius, destinataris i interessos. Per aquest motiu, el fet d'haver dotat un mitjà local i amb pocs recursos d'una guia d'estil pròpia i adequada a les seves necessitats és força inusual però especialment enriquidor, ja que també són aquest tipus de mitjans els que, sovint, no disposen d'una figura professional que els faci la revisió lingüística. En aquest sentit, la guia que s'ha elaborat s'ha esforçat a recollir i incloure recursos oberts per tal d'estimular l'autogestió de totes les persones i entitats que col·laboren a *Ressò*.

10. Referències bibliogràfiques

- Amorós, Miquel Nicolàs; Ferrando, Antoni (2005). *Història de la llengua catalana*. Barcelona: Editorial UOC; Pòrtic.
- Associació Grup Farners Editors (2018). *Ressò 50 anys*. Santa Coloma de Farners: Biblioteca Joan Vinyoli.
- Badia i Margarit, Antoni M. (1962). *Gramàtica catalana*. Madrid: Gredos.
- Blanch, Anna (coord.); Tena, Lluïsa (coord.); Ballester, Ferran; Gumà, Ia; Ribes, Domènec; Soteras, Emma (2016). *Llibre d'estil de la Diputació de Barcelona*. Barcelona: Diputació de Barcelona.
- Camps, Magí (coord.) (2018). *Llibre d'estil 'La Vanguardia'*. Barcelona: La Vanguardia Ediciones.
- Camps, Magí (2020). "El passat simple és més literari?". Dins *Parla'm amb estil*. Barcelona: Eumo. 97-98.
- Casals, Daniel; Faura, Neus (2010). *El català als mitjans de comunicació*. Barcelona: Editorial UOC.
- Coughlan, Sean (2011). "Spelling mistakes 'cost millions' in lost online sales". *BBC News*, 14 de juliol.
- De la Vega, Jordi; De los Santos, Marc; Freixas, Martí; Marí, Joana (coord.) (2020). *Llibre d'estil. Diari de Barcelona*. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra.
- Departament d'Assessorament Lingüístic del Parlament de Catalunya (2022). *Llibre d'estil de les lleis i altres textos del Parlament de Catalunya*. Barcelona: Parlament de Catalunya.
- El municipi en xifres [en línia]. Barcelona: Institut d'Estadística de Catalunya. <<https://www.idescat.cat/emex/>> [Consulta: 3 d'abril de 2023].

ÉsAdir [en línia]. Barcelona: Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. <<https://esadir.cat/>> [Consulta: 18 d'abril de 2023].

Fité, Ricard (ed.) (1997). *Llibre d'estil del diari 'Avui'*. Barcelona: Editorial Empúries.

Freixa, Judit (2019). “Augment constant de manlleus en la premsa catalana: una conseqüència de la mundialització?”. *Treballs de Sociolingüística Catalana* 29. 43-64.

Ghose, Anindya; Ipeirotis, Panagiotis G. (2011). “Estimating the Helpfulness and Economic Impact of Product Reviews: Mining Text and Reviewer Characteristics”. *IEEE Transactions on Knowledge and Data Engineering* 23 (10). 1498-1512.

Grau, Josep M. T.; Mestre, Jesús; Puig, Rosa (1997). *Monografia Santa Coloma de Farners*. 1a ed. Girona: Caixa de Girona; Diputació de Girona.

Guillamet, Jaume (1986). “La premsa comarcal. Un model de periodisme popular”. *Anàlisi: Quaderns de Comunicació i Cultura* 10/11. 317-319.

Guillamet, Jaume (1991). “La premsa en català: canvi de cicle”. *Annals del Periodisme Català* 18. 17-22.

Història d'Internet [en línia]. Barcelona: Facultat d'Informàtica de Barcelona. <<https://www.fib.upc.edu/retroinformatica/historia/internet.html>> [Consulta: 15 de març de 2023].

Institut d'Estudis Catalans (2014). *Diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: Edicions 62; Enciclopèdia Catalana.

Institut d'Estudis Catalans (2016). *Gramàtica de la llengua catalana*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

Institut d'Estudis Catalans (2017). *Ortografia catalana*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* 2553.

Llei 7/1983, de 18 d'abril, de normalització lingüística. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* 322.

Mari, Isidor (2009). «L'evolució de la qualitat lingüística dels mitjans». Dins Departament de la Presidència (2009). *Informe de la comunicació a Catalunya 2007-2008*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. 299-304.

Pujol, Josep M. (2002). «L'escriptura tipogràfica, 2: tipografia de qualitat». *Llengua i Ús* 23. 25-36.

Rull, Xavier (2000). «Aspectes socials i lingüístics dels manlleus (i)». *Llengua i ús* 18. 18-26.

Societat Catalana de Comunicació (2002). *El català en els mitjans de comunicació: situació actual i perspectives*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

Teodoro, Mercè (2019). «Evolució de la regulació lingüística en els mitjans de comunicació audiovisual en l'estat espanyol». *Revista de Llengua i Dret* 72. 64-106.

Universitat de Barcelona (2018). *Llibre d'estil de la Universitat de Barcelona*. Barcelona: Universitat de Barcelona. <<https://www.ub.edu/cub>> [consulta: 17 abril 2023].

11. Annexos

En aquest annex es recullen les transcripcions de les entrevistes semiestructurades que s'han realitzat per al treball, l'accés a tots els números de *Ressò* analitzats i les taules amb totes les dades recollides.

11.1 Transcripció de les entrevistes

E correspon a l'entrevistadora, *A* correspon a Albert Puig Cantalozella i *JM* correspon a Josep Maria Puig.

11.1.1. Entrevista a Albert Puig Cantalozella, director de *Ressò*

Per entendre el funcionament de la revista en l'actualitat i les necessitats lingüístiques i d'estil de l'equip de redacció s'ha entrevistat Albert Puig Cantalozella, actual director del *Ressò* des del 1993 i d'Arts Gràfiques Cantalozella, impremta on també s'imprimeix la revista.

E: Què és la revista *Ressò*?

A: La revista *Ressò* és una associació sense ànim de lucre que ens dediquem a fer la revista. Va néixer a Santa Coloma l'any 1968, entre els fundadors hi va haver els meus pares. Jo hi vaig entrar l'any 1993 amb 19 o 20 anys, juntament amb un grup de joves. No teníem director, però quan ens vam haver de fer més oficials com a associació vam haver de posar un director i m'hi vaig posar jo. Per tant, ara soc el president de l'entitat i director de la revista.

E: Com van ser els inicis de la revista?

A: Des dels seus inicis la revista *Ressò* sempre ha estat una revista feta per gent del poble que volia fer una revista, parlant clar. L'any 68 quan va començar eren un grup de joves que volien escriure i fer una revista. Era en l'època de la dictadura franquista, i poder escriure en català era complicat. En aquell temps, el *Ressò* va poder sortir perquè un dels membres de la revista era el vicari de Santa Coloma, així que va començar a través del contacte amb l'Església, perquè sempre era el camí per sortejar el franquisme. Per això els primers anys deia "Revista rural d'acció catòlica". En els inicis, van tenir problemes amb la censura, algunes multes. Nosaltres ho vam tenir més fàcil perquè ja ens havíem educat amb l'escola en català, ja sabíem escriure en català, però els que van començar la revista s'havien educat en castellà i ells sí que van haver de

fer un gran esforç per escriure en català. Llavors s'ho havien de fer ells mateixos, a través d'autoaprenentatge i de contractar un professor de català clandestí que els ensenyava a escriure i així van poder tirar endavant la revista.

E: Com és el procés d'elaboració d'un número de la revista?

A: En referència al funcionament, la revista sempre ha partit dels articles que escriu la gent: el consell de redacció, que som els que ens reunim i parlem de la revista, i dels col·laboradors externs, que són molt importants, com en Pere Serra de Can Fontdeglòria que ens fa el temps. Des de fa anys, ell cada mes ens envia la seva crònica del temps, amb els seus rodolins. En aquest cas, hi ha un membre de l'equip de redacció que redacta en format digital el que ell ens ha escrit en paper, tot i que ara està aprenent com funciona el Word. Però quan ho feia en paper, per exemple, alhora que ho anàvem picant ho anàvem corregint. Llavors la revista es compon d'això, dels articles del consell, dels col·laboradors més o menys habituals, i de les entitats, que ens envien les activitats que han fet.

E: Hi ha hagut alguna època dolenta a *Ressò*?

A: *Ressò*, com una revista de voluntariat, ha passat per moltes crisis. Hi ha hagut èpoques en què només hem sigut dos fent la revista, i hi va haver un moment, crec que el 2008, en què vam estar a punt de tancar, però vam girar una mica la truita i vam semiprofessionalitzar la revista. Vam passar a tenir un coordinador editorial remunerat, un periodista, en Xicu Solà, que recull els articles dels col·laboradors, les entitats i del consell, i d'altra banda, l'Albert Alberca, que és qui maqueta la revista, també de manera remunerada.

P: A part de la semiprofessionalització de la revista, què va suposar aquest punt d'inflexió?

A: Vam passar a fer una revista a tot color, vam passar de fer un número cada dos mesos a fer la revista mensual, fet que encara mantenim, i vam marcar unes pautes i criteris. Ens va anar molt bé, n'estem molt contents. Aviat farem el número 500, amb ganes de continuar i que vingui gent nova.

P: Ara mateix, el consell de redacció quanta gent el forma?

A: El periodista que coordina el contingut, el maquetador, i jo, que soc el director, formem el nucli del consell de redacció. Ells dos de manera remunerada. Cobren uns diners però haurien de cobrar més. I després la resta de gent, que col·laboren amb nosaltres perquè els agrada, perquè estudien periodisme i els interessa fer-ho i perquè els agrada. Ara mateix, arran de la pandèmia, ens trobem en un moment fluix de la revista. Rebem escrits, però ens faltaria gent jove que s'hi posés i tirés endavant la revista, i nosaltres poguéssim fer un pas enrere. Ara mateix el consell de redacció és el grup de Whatsapp, hi som sis persones, alguns més actius que els altres, perquè la majoria no viuen a Santa Coloma, però la clau que es mantingui la revista és la col·laboració de la gent. Si agafes un *Ressò*, 15-20 pàgines són de les entitats del poble. Ens agradaria molt poder potenciar la part informativa, si tinguéssim pressupost ens agradaria contractar un periodista a hores o així per cobrir més, però la cosa no dona per més.

P: El fet que sigueu poca gent en l'equip afecta la revista?

A: Rebem crítiques de la gent de “com pot ser que el *Ressò* parli d'això”, però sovint ho diuen d'articles que he escrit jo a les quatre de la matinada perquè no teníem prou material i hi quedava un forat buit i no teníem res per posar-hi, i després això és el que més critica la gent i tothom en parla. Un cop ens van criticar la foto d'una portada que es veia la muntanya molt pelada per la sorrera que hi van fer, i triar aquesta foto va ser això, una decisió de les quatre del matí, i després hi havia gent que ho criticava perquè ens deien que era Photoshop, que no es veia tant la sorrera. Jo els deia: “Mira, aquesta foto la vam decidir a les quatre de la matinada, havia de sortir la revista, tu creus que jo tenia ganes d'agafar el Photoshop i dibuixar una sorrera?”. Fins i tot hem de fer modificacions aquí a la impremta, perquè la revista ens arriba a punt per imprimir, teòricament, però com que jo hi estic posat, ho aprofitem.

P: Cada membre de l'equip té una secció assignada o com funcioneu?

A: Abans, quan érem més gent, sí que ho tenim més determinat, ara no. En Xicu ho fa gairebé tot, la Sara de vegades fa una entrevista i algun article a cada número, però no és encarregada de secció, fa només el seu número. Qui ho coordina tot és en Xicu i fa la majoria dels articles. Els altres anem fent coses.

P: Algú, a part d'escriure, té el càrrec de fer una revisió de llengua?

A: D'entrada, no. Tenim la sort que en Xicu escriu bé. Evidentment se'ns en colen, hi ha moltíssimes coses millorables, segur. En Xicu té un nivell de català prou correcte, si se'n deixa alguna és més per anar amb presses. Pel que fa a la revisió, el que fem, que ja t'avanço que no funciona, és enviar el PDF del *Ressò* quan està maquetat pel grup de WhatsApp, i en teoria cadascú de l'equip de redacció hauríem d'agafar el número i llegir-lo i revisar-lo entre tots. A la pràctica, però, no ho podem fer, no ho fa ningú, no hi ha temps. La correcció final la faig jo aquí a la impremta, quan ho lleigeixo en diagonal, que si en veig alguna, la corregeixo. Però una cosa ben establerta com hauria de ser amb un corrector perquè repassi la revista de dalt a baix, no ho tenim. Fa tres o quatre anys es va oferir una correctora de català d'aquí Santa Coloma per fer aquesta repassada final, però li vaig enviar el primer número i li vaig dir "aquí el tens, demà me'l passes" i evidentment, em va dir que no podia. Llavors ens refiem del criteri d'en Xicu. Hi hauria d'haver dos tipus de revisions. D'una banda, dels textos escrits per nosaltres, que en teoria haurien d'estar bé. On hi ha molta feina és quan les associacions i entitats ens envien textos que estan força malament. De vegades és preferible demanar la informació i aleshores nosaltres redactar-la, perquè si no és més feina.

P: En la secció en què escriuen els partits polítics diu "En aquesta secció *Ressò* publica els articles tal com ens els envien els grups municipals, sense retocs al seu contingut i tallant els textos en arribar a l'extensió màxima que tenen assignada".

A: Això és perquè vam haver de prendre una decisió. Primer, d'un partit polític t'esperes un text prou bo. Sempre es colen faltes, però d'un partit polític t'esperes que portin un bon text, fins i tot ja ben corregit, perquè volen fer arribar el seu missatge. Però amb un partit vam arribar a un punt que ens passàvem molta estona corregint els seus textos o fins i tot reescrivint-los. Llavors vam prendre la decisió de dir que en el cas dels partits polítics, avisem que publiquem els textos tal com ens arriben i fins i tot a vegades tallem quan es passen de caràcters.

P: Feu servir algun programa de correcció automàtica?

A: No, només el mateix corrector de Word.

P: Com es finança la revista?

A: Si fem números rodons, el finançament ve una tercera part d'anunciants, una tercera part dels subscriptors que paguen per rebre cada mes la revista a casa i dels compradors que la compren a les botigues, i una tercera part de subvencions, que ara mateix en tenim de l'Ajuntament i de la Generalitat. El tema subvencions hi va haver un debat. Sempre havíem intentat no rebre subvencions perquè la gent no digués que com que rebíem subvencions de l'Ajuntament no el criticàvem, però si volíem fer aquest pas de modernitzar-nos necessitàvem diners i ho vam haver de fer així. És tema de cultura i l'Ajuntament està bé que subvencioni la cultura, i vam decidir acceptar-les. Tot i això, continuem dient el que volem i fent enfadar els polítics.

P: Doneu pautes a les entitats que us escriuen?

A: Sí, per exemple un límit de caràcters i una data límit, és molt important. Tot i això, hem d'anar amb compte, ja que com que la gent que ens escriu ho fa per amor a l'art, si els marquem massa criteris o pautes al final no voldrà escriure, i hem de jugar amb aquest equilibri. A les cartes al director, per exemple, hem de ser estrictes amb el contingut. De fet, la revista ho diu: no admetem insults, acusacions personals sense demostrar, i han d'anar signades.

P: Quan va començar el teu equip de redacció, vaureu a decidir criteris o vaureu continuar amb els que hi havia?

A: Vam fer un canvi força bèstia, ara la veig i era horrorosa, però vam trencar totalment amb el que es feia anteriorment. Sobretot pel contingut, que jo sempre he intentat que parlés de Santa Coloma. Abans que nosaltres hi havia articles molt genèrics, sovint perquè no tenien res més per posar-hi, però nosaltres vam dir que la revista havia de parlar de Santa Coloma. També vam establir criteris tipogràfics i de format. No els tenim per escrit, ho anàvem decidint i aplicant. Sempre ens hem nodrit de l'experiència dels que en sabien més de cada aspecte.

P: Quin programa de maquetació feu servir?

A: Maquetem amb InDesign.

P: Si us trobeu amb un article ple de, per exemple, estrangerismes, com tractaríeu el text?

A: La veritat és que no ens acostumen a arribar textos així. El cas més semblant és el d'un partit que omplia els textos de castellanismes, que acabàvem reescrivint-los. Creiem que els textos han d'estar ben escrits. No seríem tan estrictes per canviar *software* per *programari*, però si estigués ple d'anglicismes, sí que ho miraríem. També dependria del destinatari. Si és un article dirigit a la gent gran, no els deixaríem, però si és un article de l'Oficina Jove, segurament sí.

P: Què passaria si us arribés algun article en castellà?

A: No l'acceptaríem. Algun cop hem publicat algun text d'algun partit polític en castellà, perquè és el seu espai, no és que tinguem el castellà prohibit. Però sí que és veritat que mentre jo sigui director de la revista, serà en català, ja hi ha altres llocs per escriure en castellà.

P: Us seria útil tenir una guia d'estil, per a vosaltres i per a les entitats?

A: Sí, ens seria molt útil, sobretot per a entitats noves. Seria una eina d'estil que s'hauria de consensuar, però es una cosa que ja apliquem sobretot en els aspectes gràfics, però que es podria posar per escrit. Hi ha coses molt establertes, com la tipografia, que és la Univers, i sempre intentem mantenir el joc dels colors de cada secció. Però sí que pensem que la revista, perquè quedi bé, ha de tenir una guia d'estil tant pel que fa a la llengua com a la tipografia. M'agraden aquests llibres d'estil perquè et serveixen per auditar-te, que algú extern detecti els problemes que té la revista perquè t'adones de coses que en el dia a dia no veus o vas oblidant.

P: Teniu Twitter i Instagram, no ho feu servir gaire, teniu pensat en un futur?

A: No, no ens interessa especialment el contingut digital. Sempre ens pregunten per què no fem *Ressò* en línia i, tot i que som conscients que ara tot és *online*, la revista ha de ser en paper. No perquè sigui una feina més per a la nostra impremta o per romanticisme, sinó per practicitat i rendibilitat. Tenim uns 200 subscriptors que paguen 35€ l'any per rebre la revista a casa cada mes, i tenim unes 200 persones més que paguen 3,5€ cada cop que compren el *Ressò* a la botiga. Si pengem el PDF de la revista a internet, perdem aquest finançament, ja que la gent no es voldria subscriure i pagar per una revista digital. Si parlem d'internet, la premsa local és molt complicada. També per la immediatesa, ara ja tenim prou feines a fer una revista mensual, i si

la veus en paper entens que no llegiràs coses d'ahir. La gent no pagaria per tenir una revista a internet que parla de fa un mes. També pels anunciats, ja que hi ha petits comerços del poble que no volen anunciar-se a internet.

E: Per acabar, i centrant-nos en la impremta, com era el sistema d'impressió que es feia servir al principi?

A: El sistema d'impressió que es feia servir al principi era la tipografia. Actualment, es fa servir la impressió òfset, des de l'any 1973 aproximadament, i en un futur pròxim segurament s'emprarà la impressió digital.

E: He vist que al principi la ela geminada no es podia fer bé i es feien dues eles amb un punt al mig i que no s'accentuaven les majúscules. Suposo que tenia a veure amb l'antic sistema.

A: Com bé has deduït, moltes de les coses que es reproduïen malament era a causa de fer la revista en tipografia. Efectivament, la típica i errònia frase de "les majúscules no s'accentuen" la vam provocar els impressors. El tema és que quan es feia un treball tipogràfic, al final s'havia de fer un motlle que incloïa tot el text, i aquest motlle havia de ser robust, i un rectangle perfecte, perquè quan es posava a màquina es pressionava perquè quedés fix. Els espais entre paraules, i els espais per arribar al marge s'omplien amb peces de ferro sense lletra ni número. Si no hi hagués aquests ferros neutrals, no es podria pressionar bé el motlle. Les lletres tenien totes una alçada fixa, i l'accent a les majúscules no hi cabia. Si s'era molt estricte, es podia posar l'accent, però després calia omplir els espais de la dreta de l'accent amb ferros molt petits... El mateix passava amb el punt de la ela geminada. Això suposava moltíssima més feina. La solució seria que ja hi hagués majúscules accentuades o punts volats fets, però llavors els calaixos de tipografies haurien de tenir molts més espais, i l'espai era limitat. Cada calaix era una tipografia i un cos de lletra. O sigui, teníem un calaix per a la Helvetica 8, un altre per a l'Helvetica 10, etc. Per tot plegat, s'optava per no accentuar les majúscules i utilitzar el punt normal per a les eles geminades. La impressió òfset va solucionar tots aquests problemes, perquè ja no s'utilitzaven tipus, sinó que era un procés semifotogràfic, simplificant-ho molt, en el qual ja s'empraven teclats més o menys com els que tenim ara a l'ordinador.

11.1.2. Entrevista a Josep Maria Puig, exmembre de *Ressò*

Per saber més dels començaments de la publicació, s'ha entrevistat Josep Maria Puig, membre de l'equip que va fundar *Ressò* l'any 1968. Aquesta revista compta amb la intervenció puntual d'Albert Puig.

P: Com va poder començar a publicar-se *Ressò*?

JM: Principalment gràcies a l'Església, als capellans joves que ens donaven una mica més de llibertat. A més, pràcticament tota la revista la fèiem en català tot i que estigués mig prohibit perquè la vam treure a través del vicari. Fins i tot vam haver d'anar a Madrid a la cúpula eclesiàstica a legalitzar-la perquè era una revista rural de Acció Catòlica. Un dia el rector em va dir "Què en teniu vosaltres, d'Acció Catòlica?", perquè clar, parlàvem de tot, de l'avortament i de coses així, en els inicis va ser una revista transgressora. Les primeres publicacions de la revista van coincidir amb el moviment cultural del 68 a París. L'Espanya profunda es rebotava per molts dels articles que fèiem, sovint la guàrdia civil ens esperava fora del local on ens reuníem i ens vigilaven, i fins i tot vam tenir sancions i multes del govern civil.

P: Quan es va perdre el lligam amb l'Església?

JM: Crec que cap als anys 80, quan vam fer la primera associació i vam perdre el lligam amb Acció Catòlica.

P: L'equip que va començar el *Ressò* havíeu estudiat durant la dictadura en castellà. Com us ho va fer per escriure en català?

JM: Al principi, pagàvem un professor de català d'Anglès que venia a Santa Coloma per fer-nos classes. Li pagàvem les classes i l'anàvem a buscar i el tornàvem a Anglès. Les classes les fèiem en una autoescola. Tot i això, portàvem els textos a la impremta i ells ens els corregien, perquè ells havien estudiat abans de la dictadura i sí que sabien escriure en català. Cal destacar la importància de les imprentes i els retolistes en la normalització del català després del franquisme. Tot el tema estètic també el deixàvem a la impremta, menys la portada, que la fèiem nosaltres.

P: En els inicis, com funcionava l'equip del *Ressò*?

JM: Al començament érem entre 8 i 10 a l'equip de redacció, a més d'un noi que ens enviava cròniques d'altres mitjans. Ens repartíem els temes i cadascú feia els seus escrits i els posàvem en comú llegint-los en veu alta al consell de redacció. Fèiem notícies de Santa Coloma i de la resta de la comarca, ja que algú havia de parlar-ne també. L'ànima de la revista va ser en Joaquim Trias, el pastisser, que sobretot va destacar per fer entrevistes molt interessants per al poble. Ell va ser el primer director i durant 25 anys.

P: A quin públic es dirigia la revista en els inicis?

JM: A tota la comarca, perquè tot i que el que es volia és que fos la revista del poble i que mostrés les inquietuds i idees dels joves del moment, el contingut també era interessant per a tota la comarca.

P: I quines seccions vas establir?

JM: Vam començar amb seccions com *La nostra ciutat*, *L'entrevista* i *Escac al seny*, que encara la fan servir com a homenatge, entre d'altres.

P: En quin moment vas plegar de l'equip de *Ressò*?

JM: La meva dona i jo vam plegar en un moment en què la revista era massa intel·lectual. Sort que va venir el jovent i va fer que parlés del poble, que realment és pel que té èxit la revista, perquè parla del poble.

A: Ara és més populisme, la tieta vol veure la foto de la neboda fent el festival de rítmica o de públic a l'espectacle de pallasos. Un article de física quàntica seria molt interessant però si el volen, el poden trobar a internet. El contingut del poble, no.

11.2. Accés als números de *Ressò*

Taula annex a. Relació de números de *Ressò* i enllaços per accedir-hi

data	enllaç
setembre 1968	https://xacpremsa.cultura.gencat.cat/pandora/viewer.vm?id=0001138706&page=1&search=&lang=ca&view=premsa
desembre 1968	https://xacpremsa.cultura.gencat.cat/pandora/viewer.vm?id=0001138745&page=1&search=&lang=ca&view=premsa
març 1978	https://xacpremsa.cultura.gencat.cat/pandora/viewer.vm?id=0001140197&page=1&search=&lang=ca&view=premsa
octubre 1978	https://xacpremsa.cultura.gencat.cat/pandora/viewer.vm?id=0001140311&page=1&search=&lang=ca&view=premsa
maig 1988	https://xacpremsa.cultura.gencat.cat/pandora/viewer.vm?id=0001142789&page=1&search=&lang=ca&view=premsa
novembre 1988	https://xacpremsa.cultura.gencat.cat/pandora/viewer.vm?id=0001142946&page=1&search=&lang=ca&view=premsa
març-abril 1998	https://xacpremsa.cultura.gencat.cat/pandora/viewer.vm?id=0001145225&page=1&search=&lang=ca&view=premsa
setembre-octubre 1998	https://xacpremsa.cultura.gencat.cat/pandora/viewer.vm?id=0001145324&page=1&search=&lang=ca&view=premsa
març 2018	https://drive.google.com/file/d/1aPMdptRUksAZGDf1_584XDaqLkYCNqux/view?usp=share_link
juliol-agost 2018	https://drive.google.com/file/d/1kEdaFRInb6MV3cTQUmC6vGuQpttcevEG/view?usp=share_link
maig 2019	https://drive.google.com/file/d/1p0DrO4J3junF2gVzYrNc34s6HpJDteB2/view?usp=share_link
desembre-gener 2020	https://drive.google.com/file/d/1rb5aPeSlua_uGM6OV6dan0htiGHHFaMl/view?usp=share_link
octubre 2021	https://drive.google.com/file/d/1lc1YdU_jutecm9Ddtvg2Ysowjh1XAJ5s/view?usp=share_link
novembre 2022	https://drive.google.com/file/d/1_lpDIuIsFXnXofwEM77nHNLfWXYakNH-/view?usp=share_link
març 2023	https://drive.google.com/file/d/1ahVn51Qb0GpmFv3Bc0LHh93Tmq-8YI16/view?usp=share_link

11.3. Taules completes

11.3.1 Evolució de la llengua a *Ressò*

Taula annex b. Exemple de l'accentuació o manca d'accentuació de majúscules a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
1968	set.	7	MANCA D'EDUCACIO EN LA LLIBERTAT EDUCACIO RELIGIOSA MASSA INDIVIDUALISTA I A NIVELL DE CLASSE
	des.	4	EXCM. SR. NARCIS JUBANY I ARNAU Ara em toca a mi. Es molt tard.
1978	març	9	[...] amb els seus dos gloriosos PRESIDENTS, FRANCESC MACIÀ i LLUÍS COMPANYS.
	oct.	9	MANIFEST DE CONVERGÈNCIA DEMOCRÀTICA DE CATALUNYA
1988	maig	7	BESALÚ; 3 abril
	nov.	13	DOS BISBES I UN DESTÍ
1998	set.-oct.	11	RELACIÓ EDIFICIS DETERIORATS
2018	març	6	Els Oscars i en Peyu tancaran el festival Festimams
	jul.-ag.	35	[...] el cicle mitjà per Àsia [...].

Taula annex c. Exemples d'ela geminada a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
1968	set.	3	D'aquí neix la fal.lera de l'ensenyament i de l'educació.
	des.	5	Que bé que hi estaria un arbre nadalenc en el vell mig de la plaça de l'Església o unes il.luminacions a la plaça de Sant Sebastià [...].
1978	març	11	[...] puix que la U no canvia pas el so en les sil.labes àtones [...].
	oct.	2	Pels qui no van veure el film el títol en sí ja és prou suggerent i pot desvetllar el nús de la pel.lícula.
1988	maig	6	Mirall Trencat (novel.la de Mercè Rodoreda)
	nov.	9	[...] entre el mes de setembre i octubre es va haver d'anar a fer la sol.litud per tal que el renovessin a la Sala d'Art habilitada per aquests menesters [...].
	març-abr.	4	[...] vaig quedar de pedra per la reacció de «4 botiguers» i també per una

1998			al·legació presentada amb el recolzament de 233 signatures [...].
	set.-oct.	9	En la seva parcel·la empresarial, cal destacar la seva visió de futur respecte als canvis econòmics del moment que tocava viure.
2018	març	32	[...] els joves de Santa Coloma poden compartir experiències lectores, xerrar tranquil·lament sobre allò que els agrada o inquieta [...].
	jul.-ag.	39	Quan es fa fosc il·lumina el carrer automàticament [...].

Taula annex d. Exemples d'accents diacrítics a *Ressò*

	any	mes	pàg.	context
Abans de la reforma	1968	set.	6	[...] que van o vénen del cinema i que no acaben d'arribar mai més a... enlloc.
		des.	3	Aquests pensaments ens proporcionen felicitat; aquest passeig ens dóna felicitat; desitjar un molt feliç Nadal a tothom amb l'alegria als llavis i tranquil·la la nostra consciència, ens omple de felicitat.
			5	I sort que sóc de bona fe, perquè del contrari hauria pensat que no era per falta de diners [...].
	1978	març	2	[...] quan potser no val gaire la pena en quant el complex no ens dóna gaires coses [...].
		oct.	2	Pels qui no van veure el film el títol en sí ja és prou suggerent i pot desvetllar el nus de la pel·lícula.
	1988	nov.	2	Sóc una amant dels animals i, per això mateix, pateixo quan veig que se'ls ridiculitza.
	1998	març-abr.	19	Si a mitja nit la gent ha d'anar a Lloret o a Girona els trenques molt i no vénen.
			27	Com a llec que sóc en aquest tema [...].
		set.-oct.	4	[...] potser l'autor dóna la dada anterior a l'annexió de Sant Miquel de Cladells, de la qual ja fa força anys...
	Període d'adaptació	2018	març	14
18				Cada quan vénen a Santa Coloma?
40				L'aspecte en conjunt d'una planta erecte i amb aquest groc viu li dóna el seu nom més comú: vara d'or.
jul.-ag.		14	Santa Coloma té un tresor incalculable pels colomenes i colomenques, i per tots aquells que vénen de fora, el parc de Sant Salvador.	
jul.-ag.		27	Finalment, l'hora dels adéus arribà entre els desitjos dels fatigats assistents, de retrobar-nos, un cop més, l'any vinent.	

Després	2020	des.-gen.	13	“Però sí soc espanyol!, no tinc nacionalitat marroquina”, es va sorprendre.
			16	Venen al poble persones de fora i el que sap més greu és quan es posen amb persones grans.
	2023	març	6	[...] “soc sastressa”.
			34	[...] al costat de la porta que dona accés a la capella de la Mare de Déu dels Dolors.

Taula annex e. Exemples d'ús de la primera persona en editorials de *Ressò*

any	mes	pàg.	context
1968	des.	3	Seria molt bonic de poder deixar de racó durant la resta del mes, tots els records dolents que d'ell tenim [...].
			Qualsevol vespre, agafem l'abric i sortim de casa, anem a donar un passeig [...].
1978	març	3	Per uns dies procurarem potser no recordar els problemes que tant pesen sobre cada un de nosaltres i sobre el país.
	oct.	3	En un editorial del mes d'abril d'enguany [...], manifestàvem ja la nostra estranyesa pel silenci amb què l'ajuntament acollia aquestes acusacions.
1988	maig	3	Ens demanen el vot amb tota mena d'eslògans, trucs publicitaris, promeses i inauguracions.
1998	març-abr.	3	Esperem que l'èxit de públic i de participació de la primera edició de la Fira de la Flor animi tothom a tornar-la a organitzar.
	set.-oct.	3	Som conscients que en molts casos l'abandonament d'edificis està provocat per herències sense resoldre o impediments similars [...].
2018	març	3	Haurem de ser una mica científics els propers mesos. Ens haurem de fer nostres algunes de les reflexions dels protagonistes del reportatge que llegireu en aquesta revista [...].
	jul.-ag.	3	Tenim clar que no defallireu, i per això nosaltres tampoc no ho farem.

Taula annex f. Exemples d'ús de la tercera persona i l'impersonal en articles a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
1968	set.	8	Pel su meravellós aspecte, els turistes l' anomenaven i coneixien per la Catedral del Montseny.
	des.	5	[...] es celebrà una exposició d'obres literàries d'Edicions Salvat, S. A. [...].
		8	Els dos, un home i una dona, acabaven d'arribar [...]. Quan a penes havien provat el cafè, entraren al local quatre Guàrdies de la “Benemèrita” [...].
1978	març	6	l'any 1904 decidiren anar a Farners el dimarts de Pasqua, per celebrar una festa comptant amb els mitjans que obtenien de la recaptada pel poble

			després d'haver cantat les Caramelles i si faltava quelcom, la Societat ho pagava.
	oct.	5	Del 22 de setembre a l'1 d'octubre tingué lloc a la Biblioteca de la C.P.V.E. l'exposició d'olis del pintor local, M. Puig.
1988	maig	8	El conjunt Trifasic fou l'encarregat d'amenitzar la vetllada. A la mitja part es sortejà una panera per al nombrós públic que hi assistí.
		9	El concurs i exposició es celebrà el diumenge 8 de maig, al vestíbul del Cinema Catalunya.
	nov.	5	Ja és per tots sabut que La Flama de Farners porta set anys dins el món de la sardana, tal com afirmen ells en el programa de presentació [...]. Com ve essent habitual en els últims mesos, la regidoria de Cultura de la nostra ciutat va organitzar, com a aula oberta, una conferència sobre el V Centenari i les relacions entre Catalunya i Amèrica.
1998	març-abr.	5	L'Ajuntament de Santa Coloma va aprovar en el ple ordinari del dia 9 de març el Projecte d'Enllumenat Públic de la Urbanització de Santa Coloma Residencial. Ja fa uns dies que es pot circular novament pel pont de Can Manyà.
		5	La discoteca Keops ha promogut una campanya de recollida de signatures amb la finalitat de mostrar a l'Ajuntament la voluntat popular respecte al seu horari de tancament.
	set.-oct.	7	Abans de finalitzar aquest any hauran començat les obres de construcció d'un nou pont de Sant Salvador.
2018	març	6	Durant el ple de l'ajuntament que va tenir lloc el 20 de febrer, un dels temes que es va debatre va ser la qüestió del gasoducte MIDCAT [...].
		8	Els últims artistes que hi han passat són els actors Pep Plaza i Toni Albà, aquest últim el 3 de març.
	jul.-ag.	6	El President de la Generalitat de Catalunya, el colomenc Quim Torra, va ser a l'Arxiu Comarcal de La Selva el 9 de juny, en un acte cultural que es va celebrar en motiu del Dia Internacional dels Arxius.

Taula annex g. Exemples d'ús de la segona persona en entrevistes a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
1968	set.	4	Creu que és suficient l'ensenyament que hi ha a la nostra ciutat?
	des.	6	Creu que en un futur pròxim la participació serà possible?
1978	oct.	6	Teniu alguna subvenció per al preescolar i per a la guarderia?
1998	març-ab.	19	Com creus que s'ha arribat a aquest punt en un poble més aviat hostil?
		25	Va parlar amb supervivents d'Annual o Monte Arruit?
2018	març	18	Et va costar gaire acostumar-te a aquesta ciutat?

	jul.-ag.	19	Quan vas tenir clar que hauries de passar per quiròfan?
--	----------	----	---

Taula annex h. Exemples d'ús de la primera i tercera persona per part de les entitats a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
1968	set.	11	El Club Natació Farnés es dirigeix al portaveu d'aquesta Ciutat per què s'assabenti que tingueren lloc [...] els Campionats de Catalunya de Natació per a menors de 12 anys [...].
1978	març	5	Aquest any el "Coro" té pensat anar a MONTSERRAT, segurament serà el mes que ve. [...] S'estan fent els passos pertinents per a la consecució d'aquest projecte; de moment no hi ha res segur. Organitzada pels grups juvenils "Voltamóns" i "Dàlmates", es pot considerar un veritable èxit [...]. El programa el podem resumir en una sortida al voltant de les set i després de quatre hores d'autocar [...] arribàrem al nostre destí.
	oct.	11	Els dies 16 i 17 del passat setembre foren celebrades a la nostra ciutat, en les pistes del poliesportiu, les proves Provincials de Debutants.
1988	maig	34	Actualment s'està participant en el "Torneig Copa Federació" en tres categories: [...]. Cal destacar també altres èxits del JUDO FARNERS.
	nov.	7	Aquest mes dedicarem el nostre espai a la dona [...]. Si per qualsevol motiu vol que un agent de la Policia local l'acompanyi [...].
		8	La Creu Roja de Santa Coloma de Farners ha posat en marxa un Equip d'Educadors Sanitaris [...].
1998	març-abr.	32	El Centre d'Esports Farners ha viscut durant aquesta segona volta una situació força atípica.
		34	El Farners Patinatge Artístic (FPA) està passant un dels seus millors moments.
	set.-oct.	29	Per altra banda, cal destacar que aquesta temporada el Club Bàsquet Farners tindrà un altre equip sènior en categoria masculina, ja que enguany s'ha decidit inscriure un segon equip que disputarà la lliga de 3a B.
2018	març	27	A la tarda vam celebrar el DENIP [...]. Tots els alumnes i mestres ens vam reunir al pavelló de la Nòria acompanyats de les famílies.
		28	Estem ben enfeinats preparant la 4a edició de la marxa i curses del pa amb Tomàquet [...].
		30	Els Castors i Llàdrigues hem començat aquest nou trimestre amb moltes ganes de divertir-nos tot aprenent.
	jul.-ag.	24	Acabant ja la temporada 2017-18, el club fa una molt bon balanç del que ha estat aquest any, i volem felicitar als entrenadors per saber transmetre els valors bàsics en qualsevol esport [...].
		31	Com cada any, aquest mes de maig hem fet la Festa de la Primavera.

2021	set.	27	Vam viure moltes emocions diferents, amb moments molt bonics [...].
2023	març	27	Aquest segon trimestre els Castors i les Llúdrigues hem fet un munt de descobertes [...].
		28	Al llarg de l'any 2022 les seccions del CEF hem realitzat un munt de sortides i activitats [...].
		31	Vàrem parlar d'emprenedoria amb els alumnes del CNO.
		36	Al final de la rua es va poder gaudir d'un petit tastet de xocolata desfeta.

Taula annex i. Exemples de desdoblaments de gènere a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
1968	set.	5	Es un deure que tenim amb els nois i noies del nostre poble.
	set.	7	EDUCAR SEGONS UNS MOTLLES I NO SEGONS LES NECESSITATS DELS NENS I NENES
1978	març	9	[...] una crida a tots els Colomencs —homes i dones— que s'interessin per totes aquestes coses [...].
1998	març-abr.	13	Els nens i les nenes van poder gaudir de diverses activitats [...].
	set.-oct.	21	També fem saber que si algú vol ser geganter/a o graller/a, estem oberts a tothom.
2018	març	27	Els nens i nenes de 1r, 2n i 3r van interpretar “El swing de la pau” i finalment 4t, 5è i 6è “Hem escrit sobre els murs”.
		30	Mentrestant, estem temptejant el terreny per intentar definir entre totes i tots la nostra idea de projecte.
	jul.-ag.	14	Santa Coloma té un tresor incalculable pels colomencs i colomenques, i per tots aquells que vénen de fora, el parc de Sant Salvador.
		25	[...] moltes referències de caire personal i relacionades amb la col·lecció de llibres que els nois i noies s'havien llegit.
		29	Així doncs, gràcies a l'aportació de les diferents unitats i de l'ajuda dels pares i mares [...]
2019	maig	41	[...] un assaig multitudinari que ens va enriquir molt a tots i totes. [...] Us hi esperem a totes!
		44	A l'INS i a la Salle també s'ha fet un taller sobre primers auxilis a nois i noies voluntaris [...].
		45	Els i les alumnes de P5 van anar a veure com treballen els Bombers.
2020	des.-gen.	18	[...] a tots els colomencs i colomenques [...].
		28	[...] per tal d'oferir un equipament amb molt bones condicions per a tots els colomencs/es.
		30	I hi han col·laborat 114 voluntaris i voluntàries [...].
		18	L'equip de Govern és conscient del posicionament en contra que ha

			generat aquesta modificació dels tributs municipals entre els ciutadans i ciutadanes [...].
2021	oct.	23	Els nens i nenes de P3 ja han acabat l'adaptació de quatre dies al centre.
2023	març	29	Per aquest motiu, amb l'esperit d'animar una mica els ànims dels/les nostres alumnes, ens vam inventar el Concertoltes!
		35	Els beneficiaris directes són 916 nens i nenes, d'entre 3 i 14 anys [...].

Taula annex j. Exemples de mots genèrics a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	21	[...] una pissarra per als infants.
2019	maig	45	El dia 12 d'abril, l'alumnat de Primària [...].
2020	des.	19	Les persones contractades treballen ja [...].

Taula annex k. Exemples d'ús del femení genèric a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
2018	jul.-ag.	33	[...] que totes hem sobreviscut altra vegada a aquest curs) [...].
2020	des.-gen.	31	Sí, com moltes de vosaltres va poder veure vam fer llenya, vam caure.
		51	I per acabar la nostra trobada mensual amb les lectores del <i>Ressò</i> , us fem un repàs de com van les classificacions dels nostres equips [...].
2021	oct.	25	Ens sentim molt orgulloses de poder-vos compartir com els han viscut totes les unitats.
2023	març	27	[...] per canviar el món i reconstruir-lo entre totes!

Taula annex l. Exemples d'ús del passat simple a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
1968	set.	3	[...] tinguin un nivell de cultura molt més elevat del que ens pogueren donar els nostres pares, a qui els agraïm els molts sacrificis que feren per nosaltres [...].
		4	Crec que l'Acadèmia morí per culpa de la indiferència de tots, que no ens adonàrem de la importància que tenia i del què representava.
	des.	2	El meu primer pensament, en llegir-la, fou: "bé, ara ho arreglaran" [...].
1978	març	6	A l'acabar la guerra del 36, no es permeté que la Societat Coral renovés les seves activitats abans de la guerra, i quedà solament el "Círculo" [...].
	oct.	7	El dia 13 la seva família ja no aconseguí veure'l i l'autoritat militar comunicà que a les 10 del matí del dia següent es celebraria el judici.
1988	maig	4	L'acte de presentació de l'àlbum tingué lloc el passat 22 d'abril, vigília de Sant Jordi, i anà a càrrec d'en Joaquim Trias (redactor de <i>RESSÒ</i>) i d'en

			Ricard Dilmé (l'autor del còmic i membre del Consell de Redacció de la revista).
	nov.	5	El ball l'encetà el conjunt Montecarlo cap a dos quarts de dotze de la nit fins cap a la una, en què començaren a sonar les primeres notes del "Sant Louis Blues" [...].
1998	març-abr.	20	[...] seguit l'exemple del mes de gener, va ser tot el contrari i les gelades foren escasses.
	set.-oct.	7	Fou també un dels fundadors de la delegació local de Convergència Democràtica de Catalunya [...].
2018	març	39	Com vam veure en el darrer número, Poe fou molt més que un home de lletres amb una profunda curiositat per a temes científics [...].
	jul.-ag.	35	I així en funció de les preguntes que li van anar adreçant els membres dels clubs anaren sortint de la caixa objectes curiosos i divertits [...].
2019	maig	5	Fruit de la seva estimació per Santa Coloma fou regidor durant 8 anys.
2020	des.-gen.	40	Ens parlà també de quins són els objectius més importants: [...].

Taula annex m. Exemples d'ús de *quelcom* a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
1968	set.	5	En segons quins aspectes ja s'ha aconseguit <i>quelcom</i> , o sinó fem una mica de repàs [...].
		6	I potser un dia massa "qualsevol" perquè se'n pugui escriure <i>quelcom</i> d'interessant.
	des.	2	Però permeti'm d'exposar <i>quelcom</i> d'interès d'acord a la meva opinió.
		4	L'amor del marit i la muller és <i>quelcom</i> més que l'atractiu físic i sensible de dos éssers que s'estimen: és l'amor humà, total, fidel i fecund de l'home i la dona, units en matrimoni i considerats en la realitat de la seva vida humana i en la seva vocació sobrenatural.
1978	març	2	Però hi ha <i>quelcom</i> que no entenc, ¿com pot una cosa anar en benefici del Cercle i alhora en perjudici del soci, quan en realitat haurien de ser la mateixa cosa?
	oct.	3	Malgrat això, els nombrosos dubtes [...] necessiten <i>quelcom</i> més per a desaparèixer.
1988	nov.	7	si ha de passar per un lloc fosc o solitari o veu <i>quelcom</i> sospitós, o si estant sola a casa seva sent sorolls estranys.
		19	I si us enfileu <i>quelcom</i> sobre algun pujol de les rodalies de la ciutat hi podreu albirar, a la llunyania, el Cofre de Perote i el Pico de Orizaba [...].
1998	set.-oct.	4	Em sembla que Santa Coloma es mereix <i>alguna cosa més</i> .

Taula annex n. Exemples d'ús de *hom* a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
1968	set.	5	Hom s'estranya que una obra que havia pogut superar els anys més difícils, els de la postguerra, hagi hagut de morir ara.
	des.	8	Els que han estat al seu interior, asseguren que el seu mobiliari és de gran luxe a més d'oferir totes les comoditats que hom pugui somniar.
1978	març	11	De tota manera, llevat d'algun cas com els que acabem d'esmentar, en què de vegades hom pronuncia malament una O o una U tòniques, la dificultat principal rau en el fet que hom sol dubtar, a l'hora d'escriure [...].
1988	maig	6	Hom hi presentia una certa urgència en l'elaboració d'aquest avantprojecte.
	nov.	2	[...] hom va dir fa molt temps d'aquesta plaça "la plaza de los alcornoques"
1998	set.-oct.	4	Hom preferiria no dir res per por de ser malinterpretat o pel fet de saber que pot ferir sensibilitats.

Taula annex o. Exemples d'ús d'*ésser* a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
1968	set.	2	De no ésser així, sabia, entre altres coses, que cap dels dos germans Blanquera poden fixar pel "Farnés", per motius de sobres coneguts de tota l'afició Colomenca.
		4	Ara bé, el professorat als dos col.legis ha d' ésser eficient [...].
	des.	6	Els moments poden ésser : menjar a taula, anada tots junts a Missa del Gall, ressopó (inclús, en moltes famílies, si es celebra, es fa cadascú pel seu costat).
		8	Un poble tranquil, com hem dit abans, que de sobte s'ha trencat i ha passat a ésser notícia de primer plànol en els més importants diaris de la nació.
1978	març	2	M'agradaria que tothom es preguntés, deixant a part romanticisme: Val la pena ésser soci?
	oct.	2	El que solament vull dir amb tot això és que l'única manera d'evitar ésser ultratjats, manipulats, maltractats [...].
		3	[...] tota una sèrie d'irregularitats urbanístiques que d' ésser certes desprestigiarien totalment als components de l'actual consistori.
1988	maig	9	[...] sovint ens pensem que l'activitat física és reservada per als escolars o les persones adultes, que poden ésser campions de quelcom modalitat esportiva.
	nov.	5	Com ve essent habitual en els últims mesos [...].
1998	març-abr.	8	La carretera vella de Santa Coloma a Sant Hilari està essent arranjada degut al seu mal estat.
	set.-oct.	9	[...] i finalitzà la seva etapa essent empleat de banca.

2018	jul.-ag.	27	[...] el qual a ben segur va ser transitat pels bandolers, en esser el trajecte més directe fins al Santuari de Coll [...].
		36	És una de les joves emprenedores que està essent assessorada al Centre-Eix de Negoci.

Taula annex p. Exemples d'ús de *llur* a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
1968	set.	7	De vegades als col·legis religiosos, es vol educar massa al peu de la lletra, segons les normes i les regles de llurs fundadors, sense adonar-se de les necessitats dels nois.
	des.	5	Segurament són familiars o fills de Santa Coloma, que vénen a passar el Nadal a llurs llars.
1978	oct.	2	Molt amic meu; espero de llur amabilitat, donis cursa a la publicació de la següent suggerència [...].
1998	març-abr.	27	Però si profunditzo he recollit la de molts pares que fan comparances entre la manera d'ésser d'ells i la de llurs fills.

Taula annex q. Exemples d'ús de *puix*, *àdhuc*, *mes*, *emperò*, *car* i *nogensmenys* a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
1968	set.	4	Per respondre'l, l'hem presentat a tres pares de família, puix hem cregut que, per tal raó, són els més idonis per jutjar d'una forma més clara i concisa el tema en qüestió.
		6	El noi estava ben fastiguejat, ben avorrit. Mes , ¿per què no ens expresses el teu disgust [...]?
		11	Emperò , no cal sortir d'Europa per veure realitzada la crescuda superficial de les unitats agràries i paral·lel augment de productivitat.
	des.	3	Molt sovint deixem sols els altres cara a la vida, no ens preocupen, ens desentenem d'ells car no hi tenim cap lligam [...].
1978	març	11	De la mateixa manera que hem de pronunciar amb O els mots ONCLE i TRIOMF (car ja hem dit que una O tònica no pot tenir mai el so de U) [...]. [...], però encara que no ho fos l'hauríem de pronunciar U igualment, puix que la U no canvia pas el so en les sil·labes àtones [...]. Comparar els mots amb els corresponents del castellà, car solen coincidir.
		19	[...] les cartes des de Mèxic queden força empetitides, puix , malgrat el meu millor afany, reconec que el meu català és prou migrat.
1988	nov.	25	Nogensmenys, crec que Santa Coloma no hauria pas de gratar-se la butxaca. El més just seria que en treguéssim algun benefici del tipus del cànon energètic, car hauríem de carregar amb el risc.

Taula annex r. Exemples de com s'escriu *Farners* a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
1968	set.	2	[...] que cap dels dos germans Blanquera poden fitxar pel “Farnés”, per motius de sobres coneguts de tota l’afició Colomenca.
		3	[...] ja que si bé és cert que en trobarem pocs de tan ben arreglats com el nostre de Santa Coloma de Farnés, també és ben cert que n’hi ha pocs de tan avorrits, insípidos i que ofereixin tan poques perspectives en l’actualitat i en l’avenir al jovent d’aquest “poble”.
	des.	3	SANTA COLOMA DE FARNÉS
		5	Conservació i millorament dels camins veïnals, tals com: carretera de Farners, carretera de Castanyet i la del Balneari, etc.
1978	març	3	Santa Coloma de Farners
		5	Aprofitem tot això per a demanar al poble tota la seva col.laboració, tant a la puja a Farners, com econòmicament.
1988	maig	10	[...] a Santa Coloma de Farners va arrelant la “Matança del Porc” al Parc de Sant Salvador [...].
	nov.	10	Sta. Coloma de Farners, 27 ratafies
1998	set.-oct.	4	Podeu adreçar les vostres cartes o fotografies a: Revista <i>Ressò</i> , apartat 50, Sta. Coloma de Farners.
2018	març	4	Val a dir que Santa Coloma de Farners és més que el seu poble de tota la vida.
	jul.-ag.	25	Aquest juny a la Biblioteca Joan Vinyoli de Santa Coloma de Farners hem dut a terme la cloenda de dos clubs de lectura [...].

Taula annex s. Exemples de com s'escriu *Riudarenes* i *Maçanet* a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
1968	set.	6	Jo avui no aniré a ballar ni a Anglès ni a Riudarenes: és que els meus pares no ho volen.
	des.	8	Massanet de la Selva; un poble petit, o potser sols no massa gran [...].
1988	març-abr.	8	L’empresa de Maçanet de la Selva ha manifestat a través dels mitjans de comunicació la bona relació amb l’Ajuntament de Santa Coloma.
			[...], la propera actuació serà la de Melopeya, el duet de Riudarenes format per la Maria i Cristina [...].

Taula annex t. Exemples de maneres de dir el gentilici de Santa Coloma de Farners a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
1968	set.	3	[...] que a l’any 1940 érem 4.400 colomencs [...].
		5	Els “columbenses” poden estar ben satisfets del progrés [...].

1978	març	9	[...] una crida a tots els Colomencs [...].
1988	nov.	10	Per tot això hem d'agrair a tots aquells colomencs [...].
1998	set.-oct.	4	A hores d'ara la majoria de colomencs ja l'han fullejat [...].
		29	[...] amb el pilot colomenc [...].
		30	[...] la plantilla farnesenca continua essent força curta [...].
2018	març	25	[...] per descobrir camins i corriols colomencs [...].
2023	març	20	El Carnaval farnesenc va acabar diumenge [...].

Taula annex u. Exemples d'aparicions de *ciutat* i *poble* a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
1968	set.	2	Coneixem el nom de Farnés, de la nostra Verge i de la nostra ciutat [...].
		3	[...] han emprès l'escomesa d'intentar treure de la vulgaritat, de la foscor, el nostre poble.
		4	Creu que és suficient l'ensenyament que hi ha a la nostra ciutat?
		5	Els "columbenses" poden estar ben satisfets del progrés que la nostra Ciutat, la nostra estimada Santa Coloma de Farnés [...]. [...] o almenys els que tenen cura de les obres públiques del Municipi [...].
	des.	5	[...] que una cafeteria de la nostra ciutat [...].
1978	març	5	Aprofitem tot això per a demanar al poble tota la seva col.laboració, tant a la puja a Farners, com econòmicament.
		9	[...] hem de mirar, tant com se pugui, d'ajudar a la Ciutat a anar endavant.
	oct.	11	Els dies 16 i 17 del passat setembre foren celebrades a la nostra ciutat, en les pistes del poliesportiu, les proves Provincials de Debutants.
1988	maig	31	No hi ha dubte que tots estimem la nostra ciutat [...].
		34	Aquest mes, també s'ha celebrat a la nostra ciutat el Campionat Provincial Infantil.
	nov.	5	Com ve essent habitual en els últims mesos, la regidoria de Cultura de la nostra ciutat va organitzar, com a aula oberta, una conferència [...].
		25	[...] en semblant avinentesa, la nostra vila hagi de tenir preferència. L'afer de la presa és quelcom important per al futur de la nostra benvolguda ciutat.
1998	març-abr.	19	Com creus que s'ha arribat a aquest punt en un poble més aviat hostil?
2018	març	4	Val a dir que Santa Coloma de Farners és més que el seu poble de tota la vida.
2019	maig	5	Amb la seva mort, hem perdut un bon amic, un home bo i un ciutadà compromès amb el seu poble i el seu país.

			Aquell temps Santa Coloma era una ciutat endormiscada, tancada i temorenca.
2020	des.-gen.	17	Això et mostra que Santa Coloma no és una ciutat conflictiva.
		30	I hi han col·laborat 114 voluntaris i voluntàries, del poble o de fora, persones anònimes o associacions com la castellera Guillats de la Selva o l'Agrupament Escolta La Traca de La Salle de Premià de Mar.
		41	Casa nostra sempre està oberta a la comunitat, i aquests actes faciliten que la gent del poble i la contrada ens vinguin a veure i vesteixin d'alegria el nostre entorn.
2023	març	4	[...] a dues grans dones de la nostra ciutat: la Rosa Mas i la Nuri Serra.
		13	Santa Coloma de Farners, ciutat on va nèixer l'actor Rafael Anglada [...].

Taula annex v. Exemples de manlleus a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
1968	set.	3	[...] doncs bé, hem llegit que fan falta peons, mà d'obra er feines baixes, en una paraula, bastaixos, burros de treball, perquè la classe es considera més elevada no es quedi estancada i se'ls tanqui el “modus vivendi” del que han disfrutat en tots aquests anys.
	des.	5	Se'ns ha assabentat, que una cafeteria de la nostra ciutat, té el projecte d'obrir una petita “boite” per a la joventut.
1978	març	8	[...] hores de treball amb el pluri-empleo [...].
	oct.	8	[...]i abans d'entrar en “els quids” de la qüestió [...].
1988	nov.	19	[...] i, per arrodonir-ho, un cafè o un “carajillo” [...].
1998	març-abr.	22	[...] un hisendat de la vila i un pagès «pudiente» que no tingui la seva residència més lluny de mitja hora de camí.
2018	març	21	S'hi han instal·lat també unes màquines de vending i cafè i una pissarra per als infants.
	jul.-ag.	36	El 14 de juny es va celebrar la 3a edició de l'Start Art, el Networking de caràcters artesans i creatius.
2019	maig	41	Els Guillats on tour
2020	des.-gen.	15	L'entrevistem al seu “antic” despatx i ens explica entre walkie talkies, uniformes i papers, com ha estat la seva vida [...].
		19	[...] possibles avaries que sorgeixen en el software informàtic del consistori [...].
		40	El 13 de novembre la influencer Ariadna Padilla [...] aquesta app per a mòbils [...].
2021	oct.	25	Sabia que moltes empreses necessitaven un perfil freelance, polivalent i multilingüe.
		27	Vam estar 10 dies en un “reality show” on cada dia era una festa diferent

			[...].
		29	[...] conduït per en David Alberca, coach , consultor i formador.
		48	També tenim activitats previstes per la tardor, com un stage de tècnica a Calella [...].
2023	març	27	També hem fet un scaperoom a la base d'operacions especials [...].
			PiC hem estat preparant els extrajobs per aconseguir diners per anar a Kandersteg [...].
		31	Pròximament celebrarem el primer Networking de l'any [...].

Taula annex w. Exemples de paraules prefixades a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
1988	nov.	18	[...] al Nadal postmodern .
	maig.	3	[...] l'actuació antidemocràtica dels grups de pressió.
		3	[...] la unió d' ex-membres de Suburbi 69 i Swing-Sec [...].
		6	Al redactar el projecte es re-estudiarà l'estructura del terreny.
2020	des.-gen.	8	L' ex alcalde, Sr. Toni Solà [...].
2022	set.	31	Tornant a la normalitat post-covid [...].
2023	març.	27	Hem realitzat un miniprojecte d'un dia [...].

Taula annex x. Exemples d'ús metalingüístic a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
1968	des.	2	No estic d'acord amb l'afirmació de Maria Assumpció Cantalozella, que diu que el nom " Farners " ha evolucionat fins a " Farnés ".
1978	març	11	Així mateix, hom escriu pontet i pontó (de PONT), i en canvi puntet i puntual (de PUNT); oller i olleta (de OLLA), i d'altra banda ullet i ullera (de ULL).
	oct.	3	L'afirmació « tot és fals i erroni » és contundent.
1988	maig	11	[...] són característics el sufix -iello procedents de -ellu (vediello =vedell, castiello =castell) i els plurals femenins en -as (gallinas , vacas).
1998	set.-oct.	28	L'altre escrit, més literari, era un recull de dues llegendes que expliquen l'origen del nom Pirineus .
2018	març	25	També vam fer un mural amb les lletres de la frase " Som Escola Verda ", omplint-les amb fulles de plantes que tenim pels voltants de l'escola [...].
2023	març	7	Retirar del tráfico , quina paraula més cruel.

Taula annex y. Exemples de títols d'obres a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
-----	-----	------	---------

1968	des.	6	Finalment trobem el senyor Joan Vergés que amb el seu llibre “La vida nova” ha merescut el premi.
1978	oct.	2	Darrerament es va projectar a la RTVE un film de l’Elia Kazan anomenat “La ley del Silencio”.
		7	[...] segons conta Josep Maria Poblet en “Vida i mort de Lluís Companys” [...]
1988	maig	6	[...] ja coneguda pels que van assistir l’any passat al recital de poesia de Vinyoli i escoltem Mirall Trencat (novel·la de Mercè Rodoreda) per Catalunya Ràdio [...]
	nov.	5	[...] en què començaren a sonar les primeres notes del “Sant Louis Blues”, tema que encapçala l’actuació de La Flama [...].
1998	març-abr.	12	[...] l’acte de presentació de la monografia <i>Santa Coloma de Farners</i> a la sala d’actes de la Llar de Jubilats. Només existien dues obres generalistes dedicades exclusivament a Santa Coloma abans d’aquest Quadern: la clàssica « <i>Història</i> » de Millàs i Vallicrosa, publicada el 1951 [...].
		9	[...] va escriure petites obres. L’última, <i>Agència Matrimonial</i> , actualment la ve representant el grup de teatre de la Llar de Jubilats a diverses poblacions.
	set.-oct.	22	[...] i <i>Els dos didots</i> , comèdia en un acte escrita i representada pel colomenc i membre de la Junta Fernando Vilallonga [...].
2018	març	4	Entre altres sardanes, en va compondre una de molt emotiva per a mi, s’anomena “Regina de Farners” [...].
		25	En finalitzar, vam cantar la cançó « <i>El nou combustible</i> ».
		27	Van recitar el poema de Miquel Martí i Pol “Pa amb oli i sucre” i van cantar cançons. [...] a la tarda hi van anar els alumnes de cicle mitjà i cinquè a veure l’obra “A monkey’s tale”.
		39	Va decidir plasmar-la en un assaig, publicat el 1848 i titulat <i>Eureka</i> , un treball extens i ambiciós, replet de sorprenents encerts científics.
	jul.-ag.	6	[...] i de la novel·lista colomenca Assumpció Cantalozella, que explicava com es documenta una novel·la històrica com el seu “ <i>Corpus de Sang</i> ”.
2021	oct.	24	“L’aigua que vols”. de Víctor Garcia Tur.
2023	març	30	[...] 5è A representava l’obra “Sopa de pedra” i els de 5è B “La cacera del mamut”.
		32	També destaquem altres dues activitats realitzades les darreres setmanes: La presentació del llibre “El fabricant de records” de Martí Gironell [...].

Taula annex z. Exemple de maneres de marcar noms de publicacions a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
1968	set.	2	No tindria la revista RESSO manera d'esbrinar el just nom que li correspon?
		4	Dedicat aquest segon número de “ Ressò ” a l'ensenyament [...].
	des.	6	També els demanem si tindrien l'amabilitat de contestar-nos algunes preguntes per a la Revista “ RESSO ”.
		8	Quan en el darrer número de “ Ressò ” lleugerament comentàrem la qüestió tributària de les nostres contrades [...].
1978	març	2	He llegit a RESSÒ els darrers escrits sobre urbanisme local [...].
	oct.	3	I si estimem que “ Ressò ” pot ésser un mitjà apropiat ens oferim per tot el que convingui.
1988	maig	18	(publicat al RESSÒ núm. 209 corresponent al febrer d'enguany)
		27	L'editorial del passat número de “ Ressò ” encertava totalment quan manifestava la manca d'equipaments públics que tradicionalment patim els colomencs en aquest i d'altres sectors.
		31	Voldria expressar la meua manera de veure la revista Ressò [...].
	nov.	2	Ens hem decidit a escriure a RESSÒ , per fer conèixer a la gent la feina que esteu duent a terme, Infern Selvatà.
1998	set.-oct.	5	En declaracions a <i>Ressò</i> , els responsables del local es van mostrar un pèl “ <i>optimistes</i> ” [...].
		10	[...] la revista <i>Ressò</i> s'ha decidit a fer un estudi de les cases en mal estat del nucli antic i zones pròximes.
2018	març	4	No fa massa que a la nostra estimada revista <i>Ressò</i> va sortir un reportatge sobre la família “Tasanet”.
	jul.-ag.	37	Així, els nostres lectors recordaran que al <i>Ressò</i> de maig [...].
2019	maig	10	Per arribar aquí s'ha comptat amb la col·laboració de la revista <i>Ressò</i> [...].
2020	des.-gen.	8	L'últim número de <i>Ressò</i> titulava en portada “L'Ajuntament és un polvorí”.

Taula annex aa. Exemples de maneres de marcar citacions a *Ressò*

Any	Número	pàg.	Context
1978	oct.	3	El Sr. Alcalde diu, entre altres coses: «Puc afirmar que tot el que diu el Sr. Fradera és fals i erroni».
		8	Cal remarcar que aquesta “catenaria para paso aéreo sobre la riera”, tenia un pressupost de 136.040 ptes. [...]
1988	maig	2	[...] Jordi Pujol va afirmar obertament que «Catalunya és Espanya» i que els catalans «no tenim cap propòsit secessionista».

	nov.	13	un altre eminent cardenal català, Vicent Enrique i Tاراcon, diu que «mana massa».
1998	març-abr.	12	Segons un dels autors, Josep M.T. Grau, «aquesta monografia servirà perquè els colomencs ens coneguem una mica millor i per donar una primera idea de com era i és el poble per un foraster que el visiti».
	set.-oct.	4	El contingut, però, del programa i el pròleg del nostre alcalde m'hi obliga, quan diu “ <i>l’opuscle de la història de Santa Coloma de Farners de ben segur mereixerà l’aprovació i el reconeixement de tots els lectors...</i> ” [...]
		10-11	Antoni Solà, alcalde de Santa Coloma, ha manifestat que “ <i>aquest servei tècnic gratuït incentivarà els propietaris a portar a terme les reformes més ràpidament</i> ”.
2018	març	9	“No esperàvem aquesta recepció, no estem acostumats a fer aquests desplaçaments i ens sorpren l’atenció que ha generat”, afirmaven.

Taula annex bb. Exemples de maneres de marcar noms de marques i noms propis a *Ressò*

Any	mes	pàg.	context
1968	des.	8	Les detencions es feren a diversos llocs. Dues, al bar anomenat “Monte Alegre” [...].
			Els dos, un home i una dona, acabaven d’arribar amb un cotxe marca “Peugeot” de matrícula francesa.
1978	març	5	Seguidament s’anirà al cinema “Catalunya” on tindrà lloc un Concert Homenatge als vells cantaires.
1988	maig	9	El concurs i exposició es celebrà el diumenge 8 de maig, al vestíbul del Cinema Catalunya.
	nov.	5	[...] al marc de la biblioteca de “la Caixa”.
1998	març-abr.	16	Amb una nit va aconseguir omplir fins a vessar tot el cinema Catalunya [...].
		27	En el Col·legi “La Salle” existia una agrupació de pares d’alumnes.
	set.-oct.	27	Clínica veterinària “La Selva”
2018	març	3	[...] la reforma del Teatre Catalunya per tornar a la ciutat un equipament modern i adaptat als nous usos culturals [...].
	jul.-ag.	36	La segona part de la jornada, precedida d’una pausa per gaudir d’un refrigeri ofert per <i>Partyplanners</i> [...].
2023	març	7	[...] hi havia, sota l’ajuntament, el Café Novedades, amb noies alegres que originà una forta campanya en contra [...].

Taula annex cc. Exemples de dobles interrogants a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
1968		3	I si té alguna qualitat per a practicar algun esport, ¿on ha de fer-ho?

	set.	11	¿Es que no hi ha en tota Sta. Coloma quatre noies que vulguin col.laborar en la formació d'un equip?
	des.	6	¿Que els pares prefereixen celebrar-ho amb les amistats?
		7	A més, ¿qui diu que el nostre criteri és imparcial?
1978	març	2	Però hi ha quelcom que no entenc, ¿com pot una cosa anar en benefici del Cercle i alhora en perjudici del soci, quan en realitat haurien de ser la mateixa cosa?
	maig	13	¿Cal recordar que quan s'iniciava aquesta llarga crisi, a principis dels 70, es va atribuir al petroli la culpa de la recessió econòmica?
1988	nov.	25	Les declaracions del Conseller d'Obres Públiques de la Generalitat referides a l'establiment d'un nou impost sobre l'abastiment d'aigua semblen donar resposta a la pregunta ¿qui sufragarà la presa?
1998	març-abr.	27	¿I si aquest, en un esdevenidor, fent valdre el seu títol i la llibertat que se li ha concedit declara que no accepta la seva vinguda al món perquè no ho demanà i solament és fruit del plaer sexual dels pares i tampoc l'interessi ésser una nova branca perquè ell mateix és un arbre?

Taula annex dd. Exemples de sigles a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
	set.	10	Interessant partit de futbol entre un combinat professional del C. F. Barcelona i el C. de D. Farnés.
1968	des.	5	Els passats dies 23, 24 i 25 de Novembre, al Casal, es celebrà una exposició de les obres literàries d'Edicions Salvat, S. A., patrocinada per la nostra revista.
	març	9	La manera de fer de C. D. C. no és aquesta.
	oct.	2	Darrerament es va projectar a la RTVE un film de l'Elia Kazan anomenat "La ley del Silencio".
		6	Sí, la primera etapa d'E.G.B [...].
	maig	27	"Aquí es construirà un C.A.P. per Santa Coloma".
		8	per als nens de 1r. i 2n. d'EGB dels dos col·legis de la nostra població.
1988	nov.	9	Aquest any els DNI que es varen fer fa cinc anys a la nostra ciutat [...]
		11	arribat ja el diumenge, el T.E.I. de Sant Marçal s'engarregà d'oferir a la mainada
	març-abr.	5	[...] s'ha obert un Centre d'Atenció i Informació de la Seguretat Social (CAISS).
		7	En l'àmbit esportiu cal destacar la seva presidència del C.O. Farners i del C.E. Farners [...].
1998	set.-oct.	9	[...] la instal·lació d'una estació permanent d'Inspecció Tècnica de Vehicles (ITV).

2018	març	21	La nova Oficina d'atenció al Ciutadà (OAC) [...].
		27	A la tarda vam celebrar el DENIP (Dia Escolar de la No-violència i la Pau).
	jul.-ag.	26	[...] la reunió del comitè europeu de estàndards de EFESC (European Forestry and Environmental Skills Council) [...].

Taula annex ee. Exemples de càrrecs a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
1968	des.	5	Una vegada exposats els projectes presentats pel senyor Alcalde, passà a contestar-los l'Excm. Senyor Governador Civil [...].
		8	[...] amb assistència de les primeres autoritats, el Sr. Pere Ordís, President de la Diputació [...].
1978	març	6	I el Secretari de la nova Entitat, Sr. Manel Pou [...].
	oct.	2	No tindrem altres possibilitats que el d'una carta al Director i algun altre foradet des d'on fer-nos sentir [...].
1988	nov.	8	Aquestes xerrades-col·loquis aniran a càrrec de l'Odontòleg Hugo Esquiaga.
1998	març-abr.	12	[...] va congregar nombroses personalitats a l'acte, on destaquen Frederic Suñer, president de la Diputació, Arcadi Calzada, president de la Caixa de Girona i l'alcalde de Santa Coloma Antoni Solà.
	set.-oct.	9	Actualment era President Honorífic de la Llar de Pensionistes i Jubilats de la qual havia estat membre de la Junta i President.
2018	jul.-ag.	4	El conte de la rateta (l'alcalde Martí) que escombrava l'escaleta [...].
		6	El President de la Generalitat de Catalunya, el colomenc Quim Torra, va ser a l'Arxiu Comarcal de La Selva el 9 de juny, en un acte cultural que es va celebrar en motiu del Dia Internacional dels Arxius.

Taula annex ff. Exemples de majúscules emfatitzadores a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
1968	set.	9	L'elecció d'una PUBILLA o d'una "Miss", donaria un nou encant a les festes [...].
		10	Degut a una disposició FEDERATIVA, la qual ens obliga a tenir ENTRENADOR amb títol [...].
1978	març	5	Aquest any el "Coro" té pensat anar a MONTSERRAT, segurament serà el mes que ve.
		8	[...] amb els lemes de PAU i PROGRÉS com a crit de guerra, VIRTUT i AMOR com a estandart [...].
1988	-	-	-
1998	març-abr.	4	Res més que felicitar-lo perquè d'entre les moltes virtuts que té... una

			d'elles és el seu DIÀLEG .
		27	[...] la quantitat d'opinions que han anat apareixent sobre el tema del FRACÀS ESCOLAR A CATALUNYA i dues altres comunitats autònomes.
2018	jul.-ag.	36	L'Antoni va remarcar la diferència que ha d'existir entre el que és una FIRA i el què és un MERCAT .

Taula annex gg. Exemples de números ordinals a *Ressò*

any	mes	pàg.	context
1968	set.	4	1.ª — Creu que és suficient l'ensenyament que hi ha a la nostra ciutat?
	des.	5	1.er Ampliació de les escoles [...] 2.on [...] 3.er [...] 4.º [...]
1978	març	5	1.er Noces de Plata (caramelles) 2.on Temps de Cançons (sardana) 3.er Popurri-78
	oct.	6	Al voltant de 700, sense comptar els de la guarderia, distribuïts en 3 cursos de 1.er , 2 de 2.on , 2 de 3.er , 3 de 4.º , 2 de 5.º , 2 de 6.º , 2 de 7.º , 2 de 8.º , 2 classes de pàrvuls-1 i 2 de pàrvuls-2.
1988	maig	8	[...] que l'any passat celebrà la seva 25ena. exposició [...].
		10	1r. Margarida Avellaneda 2. Carme Durbau 3. Gertrudis Riera
1998	set.-oct.	29	El passat dia 3 d'octubre es va disputar el 19è Ral·li Empordà-Farners [...].
2018	març	27	Els nens i nenes de 1r , 2n i 3r van interpretar “El swing de la pau” i finalment 4t , 5è i 6è “Hem escrit sobre els murs”.
	jul.-ag.	24	[...] fins i tot en Damià ha fet un 16è lloc al campionat de Catalunya [...].
2020	des.-gen.	32	Dies més tard, Manel Àlvarez acabava en 8a. posició la travessa Parets-Montserrat [...].
2021	oct.	24	Finalitza el cicle d'actes commemoratius del 90è aniversari de la mort del pintor i escriptor Santiago Rusiñol [...].

11.3.2 Números actuals per a la guia d'estil

Taula annex hh. Exemples d'accents diacrítics a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	14	[...] però un dels problemes del finançament és que et dona poc marge per arriscar-te [...].

		18	Cada quan véns a Santa Coloma?
		40	[...] amb aquest groc viu li dóna el seu nom més comú: vara d'or.
	jul.-ag.	14	[...] tots aquells que vénen de fora, el parc de Sant Salvador.
2019	maig	5	[...] implicat a millorar el mon que li havia tocat viure.
		13	[...] la muntanya grega habitada pel deu Apol·lo i les muses.
2023	març	40	[...] però també son espectaculars i desitjades [...].

Taula annex ii. Exemples d'incorreccions ortogràfiques a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	18	Quan fa que estàs a Irlanda?
	jul.-ag.	15	[...] moltes d'elles continuen anat-t' hi amb les mateixes ganes que el primer dia.
		29	Va ser un cap de setmana molt maco per a tothom i molt divertit, varem conèixer molta gent nova.
2019	maig	6	D'aquesta manera, s' eradica la imatge negativa [...].
2020	des.-gen.	32	El 10 de novembre tocava a casa, la cursa de la Ratafia molt ben organitzada per els amics del Club Olímpic Farners.
		49	D'una banda, els pre benjamins i alevins van participar a la segona lliga [...].
2021	oct.	25	Trobo que esta bastant ben situat i te la zona del parc [...].
2023	març	4	Amb totes dues he tingut el privilegi de treballar i dono fe que son ben mereixedores d'aquest reconeixement.
		7	[...] hi haurà voreres de dos metres, i així anar baixant fins als carrers de cinc a sis metres d' ampla que tindran una vorera de 0,80 metres, de les quals encara en tenim unes quantes.
		16	Al fer balanços es sol parlar d'accions molt visibles i d'altres que no ho son tant [...].

Taula annex jj. Exemples d'ús del passat simple a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	5	El que fou defensa central del primer equip del Centre d'Esports Farners, Pere Juanola i Fàbrega, ens va deixar enrere.
	jul.-ag.	25	I així en funció de les preguntes que li van anar adreçant els membres dels clubs anaren sortint de la caixa objectes curiosos [...].
		27	Finalment, l'hora dels adéus arribà entre els desitjos dels fatigats assistents, de retrobar-nos, un cop més, l'any vinent.
		36	[...] Judit Ramírez, i Aura Olteanu explicaren a tots els participants la seva experiència [...].

2019	maig	5	Fruit de la seva estimació per Santa Coloma fou regidor durant 8 anys.
2020	des.-gen.	6	El pressupost de 90.000 pessetes li semblà barat [...].
		8	Quan en Joan Arrú, personatge del PSC, em va dir “et proposo si vols venir a la nostra llista, per a regidora a l’Ajuntament”, una mena d’entusiasme m’anà prenent.
		40	Ens parlà també de quins són els objectius més importants: [...].
2022	des.	8	Tanmateix, el 2013 el TAV entrà en funcionament sense haver-se executat l’obra [...].

Taula annex kk. Exemples de complements directes que porten erròniament preposició a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	15	Acabem la singular trobada amb una mirada enrere, de quan la Carme va convidar a l’Andreu a fer una xerrada a l’IMIM [...].
		25	I sobretot felicitar a les mestres que van iniciar aquest projecte [...].
		29	Per altra part, volem felicitar al nostre Ajuntament per la convocaòria d’un taller com a cloenda de tot un procés participatiu [...].
	jul-ag.	24	[...] i volem felicitar als entrenadors per saber transmetre els valors bàsics en qualsevol esport (respecte, companyerisme, educació) i també els atletes per fer-ho fàcil.
		45	[...] van posar en avantatge als colomencs [...].
2019	març	5	[...] no depèn de com et tracten a tu, sinó de com tu tractes als altres.
	maig	4	Gairebé dues hores de treball fet amb moltes dificultats però amb la màxima cura per evitar ferir a l’animal que estava exhaust i molt espantat.
2021	oct.	46	Aquesta iniciativa va reunir a un centenar de joves esportistes que varen competir en el nou traçat [...].
2022	set.	4	[...] sense haver parlat amb l’Ajuntament ni avisat als treballadors ni als socis [...].
		22	¿Cal pagar per posar a persones a corregir el que tu a casa no has fet bé?
		27	A més, vam ajudar a les tortugues ninja a buscar les seves closques perdudes [...].
2023	març	4	Responent a la inquietud sobre l’estat del campanar d’Argimon expressada pel Sr. Joaquim Trias i mas al darrer número de <i>Ressò</i> , em plau facilitar aquesta informació.
			Les dues darreres edicions dels Premis la Falç a la constància han guardonat a dues grans dones de la nostra ciutat: la Rosa Mas i la Nuri Serra.
		36	Agraïm un cop més a les entitats organitzadores d’aquestes activitats per

			tenir en compte a les persones ateses a la nostra fundació!
		38	El 24 de febrer vam tenir entre nosaltres a l'exconsellera Dolors Bassa [...].
		47	La baixa d'alguns jugadors i les constants lesions han afectat al grup [...].

Taula annex ll. Exemples d'ús de la preposició *en* i la contracció *al* seguits d'infinitiu a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2020	des.-gen.	28	En arribar a l'escola, vam pujar a l'autobús.
2021	oct.	42	I només durant unes poques hores, ja que la Terra, en girar, ens l'amaga abans de la mitjanit.
2022	set.	27	[...] van anar desapareixent al passar els dies.
2023	març	16	Al fer balanços es sol parlar d'accions molt visibles i d'altres que no ho son tant [...].
		28	De moment, en acabar l'any, hem arribat fins a Riudarenes [...].

Taula annex mm. Exemples de dequeïsmes a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2019	maig	4	Ara només falta que la ciutadania en prengui consciència de que per fi Santa Coloma té la possibilitat de tenir al seu servei una alcaldessa [...].
2020	des.-gen.	8	Seria bo que es posessin a dialogar, dialogar i dialogar amb la idea de què res és insuperable.

Taula annex nn. Exemple de manca de canvi de preposició a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2021	oct.	27	Han consistit en fer una ruta per l'Alta Garrotxa [...].

Taula annex oo. Exemples de combinacions incorrectes de pronoms relatius a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	4	[...] les bones ofertes professionals provinents de Notaries de Madrid i Barcelona, grans demarcacions a les que no ha passat desapercebuda la seva tasca.
2019	maig	5	Formava part d'un grup de jovent inquiet i preocupat, al que van convidar a incorporar-me.

Taula annex pp. Exemples de mal ús del pronom *on* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
-----	-----	------	---------

2018	març	14	Treballen en un camp amb molta competència, i on els projectes depenen íntegrament del finançament.
		28	Estem ben enfeïnats preparant la 4a edició de la marxa i curses del Pa amb Tomàquet, on trobareu nous recorreguts que no deixaran indiferent a ningú.
	jul-ag.	27	[...] un clàssic i històric itinerari de gran bellesa, on s'hi van incrustar precioses redescobertes més recents: la Roca Foradada i les gorgues d'Osor.
		29	Després de la diada de l'agrupament on vam descobrir quins passos i quines plantes es necessitaven per a fer la ratafia [...].
2019	maig	14	Els Truc 1 aquest mes hem anat d'excursió on l'eix era Alcía al país de les meravelles.
		51	També significa el desè aniversari d'articles on mes rere mes anem descobrint les curiositats i virtuts medicinals de les plantes que tenim a l'abast.
2020	des.-gen.	31	Ha estat una segona part de temporada (des de l'estiu) molt i molt productiva, on la colla hem fet un salt excepcional en la qualitat dels nostres castells.
		36	Aquest any, després de veure un documental sobre el canvi climàtic vam pensar que podríem fer una representació, on podríem donar a conèixer la situació real del clima al nostre planeta.
		38	A continuació, farem un pica-festa de Nadal, on cadascú aporta algun tipus de beguda [...].
		43	[...] en clara oposició a la democràcia representativa, on s'espera, per part dels polítics, que la ciutadania voti per a triar uns representants i després es desentengui de les decisions que aquests representants puguin prendre.
		50	Pujol ha format part del Club Natació Lloret, on va assolir campionats estatals per categories [...].
2021	oct.	19	Enguany la 8a edició del festival, ha estat plena d'activitats on la lírica i la poesia han format part de l'ordre del dia.
2022	set.	8	[...] es proposa una alternativa on no serien necessaris ni el ramal aeri ni la subestació [...].
2023	març	38	Un història preciosa on la suma de petits gestos fa moure muntanyes.

Taula annex qq. Exemples de mal ús del pronom *elles* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	14	[...] fa servir insectes (la mosca del vinagre) per modelar malalties humanes, entre elles el càncer de colon.
	jul-ag.	37	Caldria aprendre de l'exemple d'altres ciutats, moltes d' elles amb més població [...].

2019	maig	14	Allà vam fer diverses activitats, entre elles l'hora del te com a la pel·lícula.
2021	oct.	31	En el diari d'aula es mostra una mica el nostre dia a dia, moments efímers que a poc a poc anem captant, posant paraules a les accions que fan els infants i donant el valor a cada una d'elles.
2022	set.	30	[...] les activitats celebrades aquest estiu a Santa Coloma de Farners i la nombrosa assistència a cadascuna d'elles [...].
		31	Activitats físiques pensades per fomentar la mobilitat, cognitives per estimular la memòria [...]. Totes elles combinen la part lúdica amb la terapèutica [...].
2023	març	29	[...] amb unes normes molt estrictes. Una d'elles, no poder fer classe a grups grans d'alumnes i no poder fer cap actuació amb públic.

Taula annex rr. Exemples de mal ús del pronom *es* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	5	[...] una actitud que no està permesa per la normativa i que molts propietaris es salten dia sí i dia també.
		jul-ag.	10
	21		La primavera es celebra ballant
	33	[...] ui, ui, això es celebra?	
2020	des.-gen.	41	Moda i ball es citen al Geriàtric
		43	Normalment, tant les nostres actuacions com els temes que tractem es ceneixen a assumptes municipals de Santa Coloma de Farners [...].
2022	set.	6	[...] no tenen decidit qui es situarà al davant de la seva llista [...].
2023	març	11	En paral·lel a la reobertura de la piscina, es seguirà fent una valoració de l'equipament [...].
		16	Al fer balanços es sol parlar d'accions molt visibles i d'altres que no ho són tant [...].

Taula annex ss. Exemples d'ús innecessari dels determinants possessius a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	28	Mares i àvies han vingut a explicar contes als nostres infants, també hem gaudit del nostre entorn més proper, visitant l'hort d'un avi i observant els seu animals.
			40

2022	set.	3	[...] acompanyar la signatura d'un compromís per fer-se soci per part de tots aquells que demandaven la seva construcció.
		4	És veritat que una piscina coberta necessita un manteniment elevat que implica necessàriament cobrar pel seu ús [...].
		8	[...] quan finalitza el termini previst per la seva construcció.
		44	[...] els judoques infantils fins a adults han seguit la seva preparació [...].

Taula annex tt. Exemples de mal ús a *Resò* de la combinació de preposicions *per a*

any	mes	pàg.	exemple	
2018	març	38	[...] aprenent el vocabulari per a poder-se expressar correctament.	
	jul-ag.	25	Per a crear el personatge l'autora es va basar en la seva filla i una mica en ella mateixa.	
				Per a fer-ho es va valdre d'una petita caixa d'eines amb una sèrie d'objectes [...].
		26	S'ha aprofitat també per a realitzar un intercanvi de formadors [...].	
		29	Després de la diada de l'agrupament on vam descobrir quins passos i quines plantes es necessitaven per a fer la ratafia [...].	
		37	[...] la poca consistència de les argumentacions per a no augmentar anualment l'import destinat a pressupostos participatius [...].	
2019	maig	14	Allà vam aprendre quin material és necessari per a tenir cura dels cavalls i com s'utilitza.	
2020	des.-gen.	8	Dialogar per a arribar a acords concrets.	
		27	[...] vam aprofitar que s'apropa Nadal per a reflexionar com viure les festes nadalenques amb màgia però sense enganys.	
		43	[...] en clara oposició a la democràcia representativa, on s'espera, per part dels polítics, que la ciutadania voti per a triar uns representants i després es desentengui de les decisions que aquests representants puguin prendre.	
		48	[...] expressa la progressiva incapacitat dels sistemes per a tornar al seu punt de partida.	
		51	Per a finalitzar els actes, hi haurà el ja tradicional sopar de germanor.	
2021	oct.	42	Encara té molt per a ensenyar-nos.	
2022	set.	7	Fins al dia d'avui no ha trascendit cap nom per a encapçalar la candidatura.	
		8	Aquest estiu, hi he fet referència diverses vegades, sobretot per a ressaltar la gentada que ha vingut a la nostra plaça [...].	
		29	També us volem animar a contactar amb nosaltres per a resoldre dubtes	

			sobre Oncolliga [...].
2023	març	16	Per la reforma del teatre va arribar a haver-hi una partida de 200.000 euros per a elaborar un nou projecte.
		21	[...] que van poder treballar habilitats i competències per a millorar la seva funció a l'aula.
		31	Aquí hi trobareu l'ajut necessari per a desenvolupar aquelles idees i projectes de negoci amb escalabilitat.

Taula annex uu. Exemples de mal ús de la preposició *per a* *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	jul.-ag.	24	[...] en Damià ha fet un 16è lloc al campionat de Catalunya, fet que l'hi ha permès classificar-se pel campionat de Catalunya de 1.500 obstacles.
		31	És una festa molt especial pels nostres avis, ja que assenyalava l'entrada del bon temps, i l'alegria de viure amb color i emoció!
2019	maig	4	[...] la meua més sincera felicitació pel teu nomenament com a cap de llista de Junts per Catalunya per les eleccions municipals del proper 26 de maig.
		13	Dins l'actuació també hi va haver temps per la política [...].
		14	Després de molts entrenaments vàrem poder derrotar el gran Jackpot, una amenaça pels personatges.
2020	des.-gen.	49	Intens mes de novembre pel Club judo Ippon Farners.
2021	oct.	25	Tot i que hi vam estar pocs dies, vam tenir temps de fer casetes pels ocells [...].
		48	[...] havent ofert natació intensiva i natació més recreativa pels més grans, per descansar de les competicions hivernals [...].
2022	set.	4	La manca d'indústria a la nostra ciutat fa que ens faltin uns ingressos "nets" per l'Ajuntament [...].
		13	Quants cubells de brossa tindrà cada família? Dos, per l'orgànic i el vidre.
2023	març	6	"Hi ha les sales per la gent de bona salut [...]".

Taula annex vv. Exemples de mal ús de *tan* i *tant* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	jul.-ag.	31	[...] qui ha volgut ha marxat amb una petúnia per recordar aquest dia tant especial.
2019	set.	52	Aquests números tant rodons m'han portat a recordar com va començar això.

2022	set.	13	Tan embruto, tan pago?
------	------	----	------------------------

Taula annex ww. Exemples d'incorreccions sintàctiques a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	jul.-ag.	26	A Catalunya participen al projecte [...].
		34	Amb el final de curs, els joves i els avis que participen al projecte “Apadrinar un avi” celebren plegats una festa cloenda als centres residencials col·laboradors.
		38	[...] el cap de setmana de la Revolta vam poder participar a diferents actes, des de recreacions històriques fins a la galejada final que va donar cloenda a la festa.
2020	des.-gen.	28	A més a més, vam fer un treball de llengua, que va consistir en canviar la lletra de la cançó [...].
2021	oct.	3	[...] però no hem d'oblidar que hi han coses que es diuen llibertat personal, lògica, raó... fins i tot bestiesa!
		29	Ja fa alguns mesos que es venien realitzant assessoraments per a la creació d'empreses [...].
		42	El nostre planeta germà, no obstant, també amaga algunes sorpreses que el fan radicalment diferent a la Terra.
2023	març	35	[...] la resposta humanitària de les Càritas de Turquia i Síria s'ha centrat en obrir canals d'escolta i facilitar informació [...].

Taula annex xx. Exemples d'escrits de les entitats en primera i tercera persona a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	30	Els Castors i Llúdrigues hem començat aquest nou trimestre [...].
2023	març	36	Al final de la rua es va poder gaudir d'un petit tastet [...].

Taula annex yy. Exemples de mal ús del verb *demandar*

any	mes	pàg.	exemple
2019	maig	6	[...] el servei de bar al parc, que molts ciutadans demandaven.
2022	set.	3	[...] tots aquells que demandaven la seva construcció.

Taula annex zz. Exemples de mal ús del verb *ésser* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	jul.-ag.	27	[...] en ésser el trajecte més directe fins al Santuari de Coll [...].
		36	És una de les joves emprenedores que està essent assessorada [...].

Taula annex aaa. Exemple de mal ús del verb *estar* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2020	des.-gen.	28	El Liceu és un teatre molt bonic que està a la Rambla de Barcelona.

Taula annex bbb. Exemple de bon ús del verb *estar* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	18	Quan fa que estàs a Irlanda?
2021	oct.	25	Tot i que hi vam estar pocs dies, vam [...] fer casetes pels ocells [...].

Taula annex ccc. Exemples de mal ús de *major* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	jul.-ag.	37	[...] la implicació seria major .
2020	des.-gen.	33	[...] des dels ensenyaments més inicials [...], fins als ensenyaments superiors –com pot ser el curs d'accés a la universitat per a majors de 25 anys.
2022	set.	21	[...], l'Ajuntament està desgranant activitats preliminars destinades a aconseguir el major èxit de participació ciutadana i comercial quan arribi el moment clau.
		26	Ens preguntem si la ciutadania s'ha fet seus els nostres objectius de major participació [...].
		32	[...] i així tenir una major autonomia personal.
2023	març	7	Només es podran matar animals majors en l'escorxador però es podran matar porcs en cases particulars que no siguin del casc urbà.

Taula annex ddd. Exemples de mal ús de la construcció *a nivell* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	3	A nivell de país és evident que existeix un paral·lelisme.
2020	des.-gen.	3	D'altra banda, a nivell de partits polítics catalans, la decepció per les picabaralles ha dut molta gent a un desencís important. A nivell local, a més, els colomencs hem presenciat d'una manera encara més significativa aquests enfrontaments [...].
		32	[...] tant a nivell formatiu, professional, cultural, social i d'integració a la societat.
		39	En un moment en que les referències a la urgència medi ambiental són constants a nivell mundial, no és acceptable que es reinterpretin els normatives que protegeixen el bosc de ribera.
2022	set.	4	[...] ens evoca a èpoques molt fosques, tant a nivell europeu com nacional.
		7	Es presentarà ara que, a nivell d'Espanya totes li ponen?

2023	març	7	[...] que ningú podrà fer res a nivell d'edificacions sense permís de l'ajuntament.
------	------	---	---

Taula annex eee. Exemples de mal ús de la conjunció *doncs* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	29	[...] no van obtenir prou bots, doncs el seu finançament també es pot obtenir mitjançant els pressupostos ordinaris.
			Així mateix, entenem que el projecte final hauria de sorgir d'una consulta ciutadana, doncs, si s'ha demanat la seva opinió prèvia, sembla lògic pensar que la ciutadania ha de poder decidir [...].
2020	des.-gen.	39	Des de la Plataforma estalviem posar el nom dels diversos propietaris del curs de la riera de Santa Coloma, o dels tres afluents que hi desaigüen (Vallors, Joanel i Vallicrosa), doncs la nostra funció no és la d'assenyalar ningú, sinó que ens atribuïm la tasca de vetllar pel bé natural i de tots.
2021	oct.	23	La desaparició de les pedres del tram de la font Picant a la gorga d'en Vilà ha afavorit l'acumulació de sorra, doncs l'aigua ho fa els remolins entre pedres que ajuden a evacuar sorra.
2022	set.	31	[...] i reviure vells records, doncs fer ratafia és una tradició [...].
2023	març	37	[...] per informar a la ciutadania sobre les prioritats dels serveis, doncs els recursos son limiats

Taula annex fff. Exemples de mal ús de la construcció *de nou* a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	3	[...] poder assolir de nou la serenor [...].
2022	set.	4	Si volem veure de nou la piscina oberta [...].
		6	[...] Pep Prat encapçalarà de nou la llista que actualment ocupa [...].

Taula annex ggg. Exemples d'incorreccions lèxiques a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	jul.-ag.	26	[...] que poc a poc s'està implantant a Catalunya.
		31	Portem varies setmanes treballant [...].
2020	des.-gen.	40	[...] i recolzar a una tribu [...].
	jul.-ag.	9	[...] va arribar a Santa Coloma l'any 2014 de la mà de [...].
2023	març	7	Junts i Esquerra s'han de seure i recuperar confiances.
		13	L'Agrupació Teatral Farners, formada als anys trenta del segle passat, després de passar per alguns processos de regeneració, a començaments dels anys noranta, de la mà de Maria Cantalozella, instaura aquest certamen teatral.

Taula annex hhh. Exemples de mal ús de la coma a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	4	Per això, per a ella, Santa Coloma és i sempre serà, casa seva.
2021	oct.	19	Enguany la 8a edició del festival, ha estat plena d'activitats on la lírica i la poesia han format part de l'ordre del dia.
		23	Els abocaments de sorra per obres mal fetes, les tales abusives sense permís, la mort per ofec dels verns degut a l'abocament de sorra a la riera, la deixadesa de les administracions, haurien de ser considerats en un país normal delictes ecològics de primera magnitud.
2023	març	4	La filòsofa francesa Simone de Beauvoir, deia que actuar era [...].
		45	D'altra banda, una vintena de judoques del club de les categories benjamí fins a cadet, van participar en un esdeveniment anomenat lluitador de ferro.

Taula annex iii. Exemples de mala puntuació a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2023	març	6	[...] que els agrada cantar “I ara el rector fa missa cada divendres...” Em diu que s’ho passa d’allò més bé [...].
		7	[...] podrà edificar “según el tipo de arquitectura que más le plazca, mientras su conjunto no sea extravagante” Ja hi tornem a ser en la indefinició de les lleis: qui decideix què és extravagant?.

Taula annex jjj. Exemples de mal ús dels tipus de guions a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2020	des.-gen.	33	[...] des dels ensenyaments més inicials [...], fins als ensenyaments superiors –com pot ser el curs d'accés a la universitat per a majors de 25 anys.
		38	[...] un tipus de beguda –no alcohòlica- i menjar [...].
2021	oct.	3	Però ho acceptem pacientment –nosaltres també– perquè [...].
2023	març	4	“No obstant –afegeix – per les seves característiques i per afectar un element estructural ha de ser reparada”. “[...] Amb molta canalla” –somriu-. “Hi havia [...].
		12	[...] l'edifici de 900 metres quadrats que hi ha darrere l'Ajuntament –i que n'acull part dels actuals- revertirà al consistori.

Taula annex kkk. Exemples de maneres no adequades de marcar títols d'obres a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	4	Entre altres sardanes, en va compondre una de molt emotiva per a mi, s'anomena "Regina de Farners" [...].
		25	En finalitzar, vam cantar la cançó « <i>El nou combustible</i> ».
		27	Van recitar el poema de Miquel Martí i Pol "Pa amb oli i sucre" i van cantar cançons.
			[...] a la tarda hi van anar els alumnes de cicle mitjà i cinquè a veure l'obra "A monkey's tale".
	39	[...] un assaig, publicat el 1848 i titulat <i>Eureka</i> [...].	
	jul.-ag.	6	[...] i de la novel·lista colomenca Assumpció Cantalozella, que explicava com es documenta una novel·la històrica com el seu "Corpus de Sang".
10		[...] Ferran Frauca i Fonso Castillo presentaran <i>Liquidació Total</i> , un espectacle en què interpreten peces pròpies [...].	
2019	maig	30	[...] l'exposició " <i>A Escena. Personatges brossians</i> " [...].
2020	des.-gen.	37	Llavors us pot agradar el que s'explica a " <i>Mentes maravillosas</i> " de Carl Safina o " <i>El ingenio de los pájaros</i> " de Jennifer Ackerman.
	jul.-ag.	6	[...] una novel·la històrica com el seu "Corpus de Sang".
2021	oct.	24	"90 anys recordant Rusiñol" i el seu pas per terres selvatanes [...].
			"L'aigua que vols". de Víctor Garcia Tur.
2022	set.	4	[...] el llibre <i>Pandèmia i postveritat</i> .
		26	[...] l'Alba Dalmau, autora del llibre "Amor i no", dins l'Espai Pere Bassols.
2023	març	8	I ara en surt un disc: "Una vida entre notes. Família i amics".

Taula annex III. Exemples de manca de marca al nom de publicacions a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	4	No fa massa que a la nostra estimada revista <i>Ressò</i> va sortir un reportatge sobre la família "Tasanet".
	jul.-ag.	37	Així, els nostres lectors recordaran que al <i>Ressò</i> de maig [...].
2019	maig	10	[...] la col·laboració de la revista <i>Ressò</i> [...].
2020	des.-gen.	8	L'últim número de <i>Ressò</i> titulava en portada "L'Ajuntament és un polvorí".
		51	I per acabar la nostra trobada mensual amb les lectores del <i>Ressò</i> , us fem un repàs de com van les classificacions dels nostres equips [...].

2023	març	4	Responent a la inquietud sobre l'estat del campanar d'Argimon expressada pel Sr. Joaquim Trias i mas al darrer número de <i>Ressò</i> , em plau facilitar aquesta informació.
		6	Per això, cada any em deia a mi mateixa, que és estrany que la Nuri Serra no tingui el Premi la Falç del <i>Ressò</i> ...

Taula annex mmm. Exemples de maneres no adequades de marcar citacions a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2019	maig	5	[...] ho van justificar dient: “ <i>És l’únic propietari [...] que en veure’ns ens desitja bon dia i ens diu pel nostre nom</i> ”.
2020	des.-gen.	4	[...] a través d’un “ <i>expedient de modificació de crèdit</i> ” [...].
2021	oct.	28	“Els primers dies m’he divertit molt [...] tots junts l’intentarem superar sense problemes”.

Taula annex nnn. Exemples d’usos de la negreta a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	6	Supert als activistes anti MAT que estan encausats [...] On serà la plaça 1 d’octubre?
		16	Millor carrossa: Amer Dancing Millor carrossa local: Ja Som Aquí
		20	Al voltant de la rehabilitació del Teatre es va proposar [...]. Sobre l’edifici del bar [...]. I sobre la plaça del Cercle [...].
		21	[...], l’Ajuntament està potenciant l’ administració electrònica , sistema a través del qual es poden fer tràmits a qualsevol hora i qualsevol dia de l’any.
		32	[...] el Club de Lectura Cursiva , dirigit a joves de 15 a 18 anys (4t d’ESO a 2n de Batxillerat).
		45	Aneta Hranovska va ser or al campionat infantil català i plata a la lliga gironina.
	jul.-ag.	10	La primera proposta del festival, el 6 de juliol, ha estat una vetllada poètica amb Gemma Gorga , a la fleca de Can Ferriol. [...] Ferran Frauca i Fonso Castillo presentaran Liquidació Total , un espectacle en què interpreten peces pròpies [...].
		12	Casals [titolet]
		21	Com reaccionava la gent quan et veia tan canviat? Amb sorpresa, i se n’alegraven.
		22	La Holli Fest, o el festival dels colors, és una tradició que ve de l’Índia [...].

2020	des.-gen.	16	Ara que estàs jubilat, com valeres tots aquests anys? El temps ha passat molt ràpid.
		34	Els Castors i Llúdrigues hem començat l'any trobant un missatge dins d'una ampolla! [...] Els Llops i Daines vam iniciar el curs fent una gimcana pel poble per poder conèixer el nostre entorn.
2021	oct.	28	“Els primers dies m’he divertit molt [...] tots junts l’intentarem superar sense problemes”.
2022	set.	15	S’acabarà fent aquesta piscina? No ho sé, la veritat [...].
		19	Actuació castellera Guillats de la Selva Concert Orquestra Montgrins

Taula annex ooo. Exemples d'incorreccions en l'ús de majúscules i minúscules a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	jul.-ag.	33	[...] a Sils hi ha bones cuineres! i si no portes res [...].
2020	des.-gen.	4	Resultat: L’Ajuntament ha hagut de pagar l’aval.
2022	set.	4	[...] que fa pena de veure? o volem un poble dinàmic [...].
2023	març	32	També destaquem altres dues activitats realitzades les darreres setmanes: La presentació del llibre “El Fabricant de records” [...].

Taula annex ppp. Exemples de manca d'ús de la majúscula en àrees de regidories a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	25	A les dotze ens vam trobar tots al gimnàs de l'escola on el director, la regidora d'educació i un pare representant de l'AMPA ens van dirigir unes paraules [...].
		29	[...] volem demanar a la regidora de participació ciutadana [...].
	jul.-ag.	36	[...] la regidora d'educació i promoció econòmica de l'Ajuntament de Santa Coloma, Teresa Garcia [...].
2020	des.-gen.	6	[...] els regidors de cultura, jovent, festes, governació, i esports de quatre partits diferents.
2022	set.	13	[...] regidor de promoció de la ciutat, medi ambient i participació ciutadana [...].
2023	març	10	Més enllà d'aquest horari, Jordi Sitjà, regidor d'esports, explica que encara no s'ha establert un pla d'usos: [...].
		31	[...] el conseller d'empresa, Eduard Colomé, la regidora de promoció econòmica de Sils, M. Remei Puig [...].

Taula annex qqq. Exemples d'inconsistències en l'ús de majúscules i minúscules a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2020	des.-gen.	3	A l'acte de lliurament dels premis la Falç de l'any passat [...].
		28	L'escola Sant Salvador d'Horta va inaugurar-se [...].
		36	A l'Escola Castell de Farners vam celebrar[...].
2021	oct.	portada	La Cursa del Pa amb Tomàquet s'obre [...].
		46	La cursa del Pa amb Tomàquet segueix creixent [...].
2023	març	3	[...] el nostre Ajuntament [...].
		4	Les dues darreres edicions dels Premis la Falç a la constància [...].
		7	[...] s'haurà de presentar un disseny a l'ajuntament [...].

Taula annex rrr. Exemple de cas en què caldria la versaleta a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	març	39	Fins ben entrat el segle XX [...].

Taula annex sss. Exemples d'inconsistències a l'hora d'escriure les hores en format digital a *Ressò*

any	mes	pàg.	exemple
2018	jul.-ag.	37	[...] de 9:30h. a 11:00h. a Creu Roja.
2022	set.	13	[...] clourà l'edició d'enguany el 19 de març a les 18:30h amb l'obra "Bojos per la pasta".
		21	[...] (de 9 a 17 h).
		30	Serà a les 19h a la Casa de la Paraula.
		34	[...] a les 03:05 hores de la nit, entrarem a la tardor.